

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

PUBLISKAIS PĀRSKATS 2024. GADS

Saturs

1. LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMA	4
1.1. Saeimas deputāti	6
1.2. Saeimas Prezidijs.....	8
1.3. Saeimas frakcijas	9
1.4. Saeimas komisijas, apakškomisijas un deputātu grupas	11
2. LIKUMDOŠANAS DARBS.....	15
2.1. Likumprojekta izskatīšanas un pieņemšanas gaita	16
2.2. Saeimai iesniegtie likumprojekti un Saeimā pieņemtie likumi	18
2.3. Saeimai iesniegtie lēmumu projekti un Saeimas pieņemtie paziņojumi.....	19
2.4. Likumdošanas procesa juridiskais nodrošinājums	20
2.5. Pētnieciskais darbs.....	22
2.6. Saeimas sesijas un sēdes	24
2.7. Saeimas sēžu norises atspoguļojums	25
2.8. Valsts amatpersonu iecelšana un apstiprināšana	25
3. PARLAMENTĀRĀ UZRAUDZĪBA	26
3.1. Parlamentārās izmeklēšanas komisijas.....	27
3.2. Deputātu pieprasījumi un jautājumi.....	28
3.3. Ministru kabineta locekļu un tiesībsarga ziņojumi	29
4. ĀRPOLITISKĀ DARBĪBA	30
4.1. Rīkotie starptautiskie pasākumi	31
4.2. Ienākošās vizītes.....	33
4.3. Izejošās vizītes.....	36
4.4. Citas tikšanās	38
4.5. Delegācijas starptautiskajās organizācijās	38
4.6. Deputātu grupas sadarbībai ar citu valstu parlamentiem.....	44
5. DIALOGS AR SABIEDRĪBU	45
5.1. Sadarbība ar pilsonisko sabiedrību	46
5.2. Pasākumi	48
5.3. Sabiedrības iesaiste un parlamenta tradīcijas	59
5.4. Saeimas darba atspoguļojums.....	64
5.5. Apmeklētāju pieņemšana, iesniegumi un ekskursijas	65
6. SAEIMAS DARBA NODROŠINĀŠANA.....	66
6.1. Personāla vadība	67
6.2. Juridiskais atbalsts un publiskie iepirkumi	70
6.3. Dokumentu plūsmas nodrošināšana.....	71
6.4. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomas nodrošinājums	72
6.5. Saimnieciskais nodrošinājums.....	72
6.6. Pārskata gada jaunie projekti	73
7. SAEIMAS FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS	75
7.1. Saeimas budžets	76
7.2. Budžeta līdzekļu izlietojums.....	76

1. LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMA

Saeima ir Latvijas Republikas parlaments, kas sastāv no 100 tautas priekšstāvjiem – deputātiem.

Svarīgākie Saeimas darbības noteikumi ietverti Latvijas Republikas pamatlikumā – Satversmē, bet iekšējās darbības un kārtības noteikšanai Saeima izstrādājusi Kārtības rulli.

Saeima ir vienīgā valsts institūcija, kas var pieņemt likumus un ir tiesīga grozīt arī Satversmi jeb valsts konstitūciju. Parlaments ievēl Valsts prezidentu, apstiprina valdību un pārrauga tās darbu, kā arī ieceļ un apstiprina amatā citas augstas valsts amatpersonas.

Saeimai ir būtiska loma valsts ārpolitikā.

Saeimu ievēl uz četriem gadiem vispārīgās, vienlīdzīgās, tiešās, aizklātās un proporcionālās vēlēšanās. Saeimā var ievēlēt pilntiesīgu Latvijas pilsoni, kurš vēlēšanu dienā ir sasniedzis 21 gada vecumu. Atbilstoši vēlēšanu rezultātiem deputāti, kuri ievēlēti no vienas partijas saraksta, parasti veido kopīgu frakciju. Frakcijas ir Saeimas politiskā struktūra. Deputāti vienlaikus strādā Saeimas komisijās un apakškomisijās, kuras izveidotas atbilstoši noteiktām likumdošanas jomām un nozarēm vai pilda citus uzdevumus, kuri saistīti ar parlamenta funkcijām.

Latvijas parlamenta galvenās funkcijas

likumdošana – likumu
un likumu grozījumu
pieņemšana

Ministru kabineta
darba uzraudzība jeb
parlamentārā kontrole

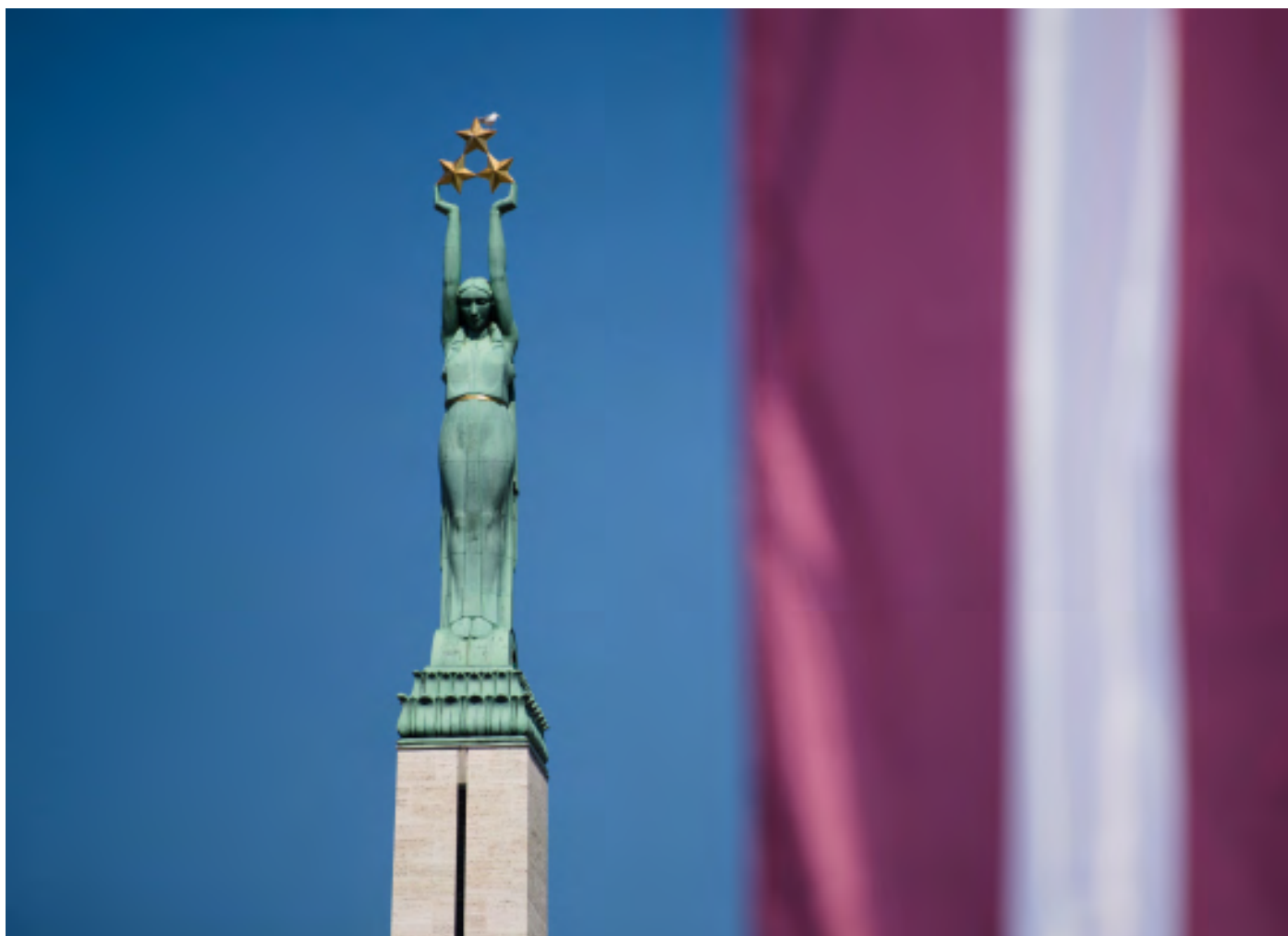
valsts budžeta
pieņemšana

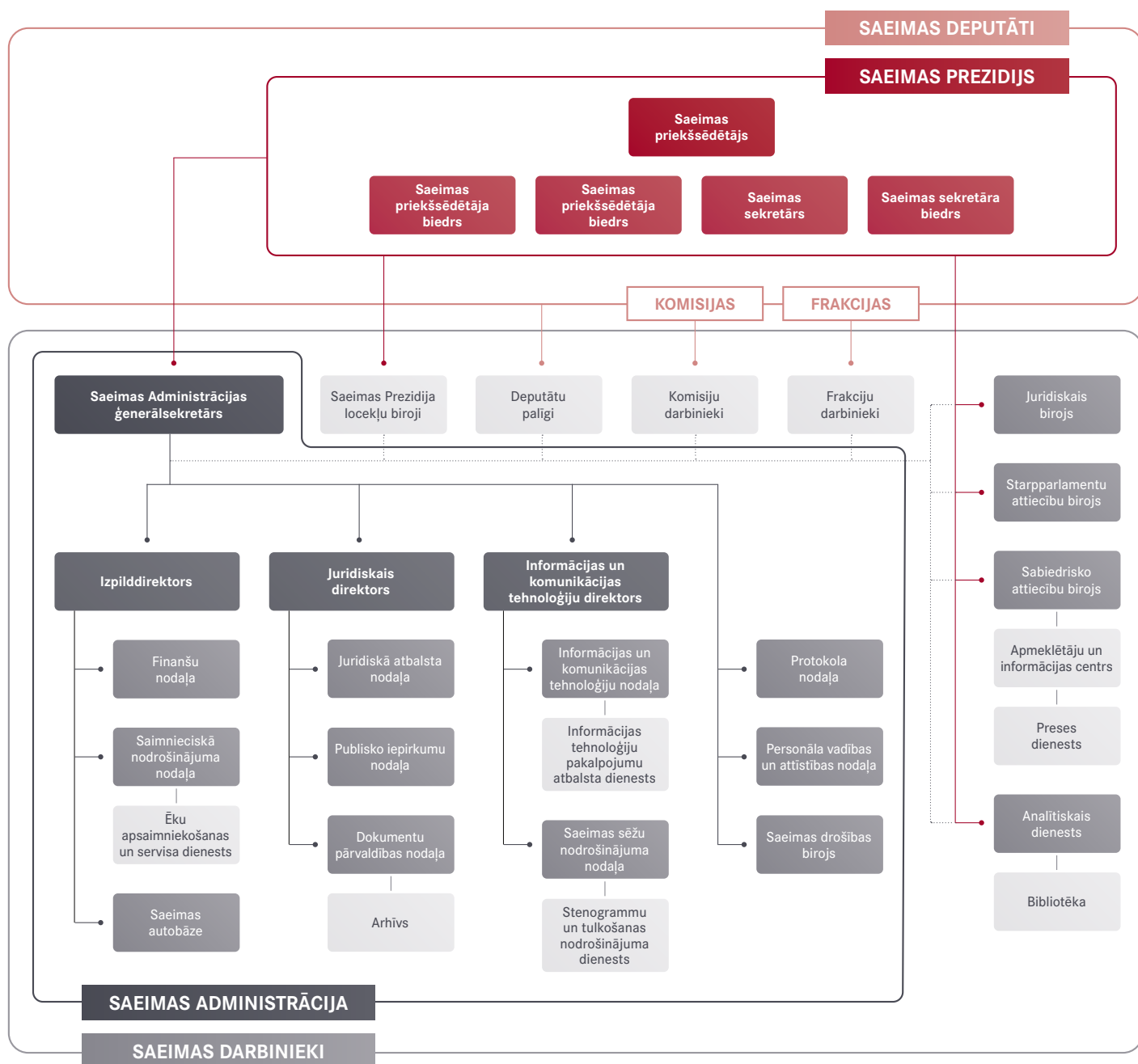
valsts amatpersonu
iecelšana un
apstiprināšana

ārpolitiskā
darbība

Latvijas Republikas Saeimas struktūra

1.1. Saeimas deputāti

14. Saeimas sēde

Saeimas deputāta pilnvaras apstiprina pati Saeima pēc tam, kad deputāts Saeimas sēdē devis svinīgo solījumu. Kā to paredz Saeimas kārtības rullis, deputāta pilnvaras izbeidzas ar brīdi, kad sanākusi jaunievēlētā Saeima, viņš paziņojis par mandāta nolikšanu un viņa vietā pilnvaras apstiprinātas citam deputātam vai viņš izslēgts no Saeimas sastāva. Saeimas deputāts mandātu var nolikt arī uz Ministru prezidenta, Ministru prezidenta biedra vai ministra amata pildīšanas laiku, kā arī uz grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma, atvaļinājuma adoptētājam vai bērna kopšanas atvaļinājuma laiku. Saeimas Prezidijs uzaicina mandātu nolikušā deputāta vietā iestāties Saeimas sastāvā nākamo kandidātu un paziņo par to Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai. Komisija pārbauda vēlēšanu materiālus un par pārbaudes rezultātiem ziņo Saeimai, kas pēc tam lemj par minētā kandidāta deputāta pilnvaru apstiprināšanu.

2024. gadā 14. Saeimas deputātu sastāvā notika šādas izmaiņas:

- **Glorija Grevcova** 15. februārī izslēgta no Saeimas sastāva;
- **Amilam Saļimovam** 22. februārī apstiprinātas Saeimas deputāta pilnvaras Glorijas Grevcovas vietā;
- **Arturam Krišjānim Kariņam** 25. aprīlī atjaunots Saeimas deputāta mandāts sakarā ar to, ka viņš beidza pildīt ārlietu ministra pienākumus; 4. septembrī Arturs Krišjānis Kariņš nolika Saeimas deputāta mandātu;
- **Viktorija Baire** 25. aprīlī beidza pildīt Saeimas deputātes pienākumus sakarā ar to, ka deputāta mandātu atjaunoja Arturs Krišjānis Kariņš, kurš bija nolīcis mandātu uz ministra pienākumu pildīšanas laiku;
- **Rihards Kols** 15. jūlijā zaudēja Saeimas deputāta mandātu, jo tika ievēlēts par Eiropas Parlamenta deputātu;
- **Vilis Krištopans** 15. jūlijā zaudēja Saeimas deputāta mandātu, jo tika ievēlēts par Eiropas Parlamenta deputātu;
- **Jurģim Klotiņam** 25. jūlijā apstiprinātas Saeimas deputāta pilnvaras Riharda Kola vietā;
- **Ilzei Stobovai** 25. jūlijā apstiprinātas Saeimas deputātes pilnvaras Viļa Krištopana vietā;
- **Viesturam Zariņam** 5. septembrī apstiprināts deputāta mandāts uz laiku, kamēr ministra pienākumus pilda deputāts, kurš ievēlēts no partijas Jaunā VIENOTĪBA Vidzemes vēlēšanu apgabala kandidātu saraksta.

14. Saeimas deputāti 2024. gada decembrī

Nr. p. k.	Vārds, uzvārds	Frakcija	Nr. p. k.	Vārds, uzvārds	Frakcija
1.	Skaidrīte Ābrama	PRO	51.	Gatis Liepiņš	JV
2.	Česlavs Batņa	AS	52.	Lauris Lizbovskis	AS
3.	Raimonds Bergmanis	AS	53.	Mairita Lūse	PRO
4.	Andris Bērziņš	ZZS	54.	Natalja Marčenko-Jodko	ST!
5.	Anita Brakovska	ZZS	55.	Valdis Maslovskis	ZZS
6.	Augusts Brigmanis	ZZS	56.	Linda Matisone	AS
7.	Oļegs Burovs	*	57.	Daiga Mieriņa	ZZS
8.	Artūrs Butāns	NA	58.	Uģis Mitrevics	NA
9.	Andrejs Ceļapīters	*	59.	Ināra Mūrniece	NA
10.	Edmunds Čepurītis	PRO	60.	Antoņina Ņenaševa	PRO
11.	Ingrīda Cīrcene	JV	61.	Jānis Patmalnieks	JV
12.	Raimonds Čudars	JV	62.	Ramona Petraviča	LPV
13.	Svetlana Čulkova	ST!	63.	Viktorija Pleškāne	*
14.	Mārtiņš Daģis	JV	64.	Viktors Pučka	ST!
15.	Gundars Daudze	ZZS	65.	Nauris Puntulis	NA
16.	Dāvis Mārtiņš Daugavietis	JV	66.	Edgars Putra	AS
17.	Jānis Dombrava	NA	67.	Igors Rajevs	*
18.	Jekaterina Drelinga	ST!	68.	Anna Rancāne	JV
19.	Raivis Dzintars	NA	69.	Leila Rasima	PRO
20.	Mārtiņš Felss	JV	70.	Jānis Reirs	JV
21.	Alīna Gendele	JV	71.	Harijs Rokpelnis	ZZS
22.	Līgita Gintere	ZZS	72.	Aleksejs Rošļikovs	ST!
23.	Jānis Grasbergs	NA	73.	Uģis Rotbergs	JV
24.	Ilze Indriksone	NA	74.	Amils Saļimovs	ST!
25.	Ilja Ivanovs	ST!	75.	Jana Simanovska	PRO
26.	Juris Jakovins	ZZS	76.	Jānis Skrastiņš	JV
27.	Mārcis Jencītis	LPV	77.	Zane Skujiņa-Rubene	JV
28.	Andrejs Judins	JV	78.	Edvards Smiltēns	AS
29.	Igors Judins	ST!	79.	Māris Sprindžuks	AS
30.	Edmunds Jurēvics	JV	80.	Ilze Stobova	LPV
31.	Inese Kalniņa	JV	81.	Ainārs Šlesers	LPV
32.	Irma Kalniņa	JV	82.	Ričards Šlesers	LPV
33.	Zanda Kalniņa-Lukaševica	JV	83.	Didzis Šmits	AS
34.	Aleksandrs Kiršteins	*	84.	Edvīns Šnore	NA
35.	Jefimijs Klementjevs	ST!	85.	Ģirts Štekerhofs	ZZS
36.	Jurģis Klotiņš	NA	86.	Andris Šuvajevs	PRO
37.	Līga Kļaviņa	ZZS	87.	Atis Švinka	PRO
38.	Dmitrijs Kovaļenko	ST!	88.	Edgars Tavors	AS
39.	Līga Kozlovskā	ZZS	89.	Edmunds Teirumnieks	NA
40.	Agnese Krasta	JV	90.	Ilze Vergina	JV
41.	Ģirts Valdis Kristovskis	JV	91.	Aiva Viksna	AS
42.	Kristaps Krištopans	LPV	92.	Andrejs Vilks	ZZS
43.	Māris Kučinskis	AS	93.	Juris Viļums	AS
44.	Andris Kulbergs	AS	94.	Jānis Vitenbergs	NA
45.	Gunārs Kūtris	ZZS	95.	Jānis Vucāns	ZZS
46.	Ervins Labanovskis	PRO	96.	Agita Zariņa-Stūre	JV
47.	Atis Labucis	JV	97.	Viesturs Zariņš	JV
48.	Ainars Latkovskis	JV	98.	Edgars Zelderis	*
49.	Ingmārs Līdaka	AS	99.	Didzis Zemmers	ZZS
50.	Linda Liepiņa	LPV	100.	Edmunds Zivtiņš	LPV

Tabulā lietotie saīsinājumi: JV (frakcija JAUNĀ VIENOTĪBA), ZZS (Zaļo un Zemnieku savienības frakcija), AS (frakcija "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija"), NA (frakcija "Nacionālā apvienība"), ST! (frakcija "Stabilitātei!"), PRO (frakcija PROGRESĪVE), LPV (frakcija LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ).

* Pie frakcijām nepiederošs deputāts.

1.2. Saeimas Prezidijs

Saeimas Prezidijs. No kreisās: Jānis Grasbergs, Edvards Smiltēns, Daiga Mieriņa, Zanda Kalniņa-Lukaševica, Antoņina Ņenaševa

Saeimas Prezidija locekļus deputāti ievēlē no sava vidus, un tas parasti notiek pirmajā jaunievēlētās Saeimas sēdē.

Saeimas Prezidija sastāvā ir pieci deputāti – Saeimas priekšsēdētājs, divi viņa biedri, Saeimas sekretārs un viņa biedrs.

14. Saeimas priekšsēdētāja ir Daiga Mieriņa, viņas biedres – Zanda Kalniņa-Lukaševica un Antoņina Ņenaševa, Saeimas sekretārs ir Edvards Smiltēns, bet Saeimas sekretāra biedrs – Jānis Grasbergs.

Saeimas Prezidijs nosaka Saeimas iekšējo kārtību un darba gaitu. Saeimas Prezidijs sniedz atzinumus par saņemtajiem likumprojektiem un virza tālāk saņemtās lietas visos Saeimas kārtības rullī paredzētajos gadījumos, izsludina Saeimas sēdes un sagatavo Saeimas sēžu darba kārtības, lemj par komandējumiem, kā arī veic citas organizatoriskas funkcijas.

Saeimas priekšsēdētāja prombūtnes laikā viņa pienākumus pēc savstarpējas vienošanās pilda viens no Saeimas priekšsēdētāja biedriem. Tāpat Saeimas priekšsēdētājs un viņa biedri savstarpēji sadala kārtējos darbus, tostarp Saeimas sēžu, Saeimas Prezidija sēžu un atbildēm uz deputātu jautājumiem veltīto sēžu vadīšanu, kā arī tikšanās ar citu valstu amatpersonām.

2024. gadā notikušas 60 Saeimas Prezidija sēdes.

Saeimas Prezidija sēdēs pieņemti atzinumi par saņemtajiem likumprojektiem, apstiprinātas Saeimas sēžu darba kārtības, plānotie pasākumi Saeimā, kā arī dažādi dokumenti, kas nosaka Saeimas iekšējo kārtību un darba gaitu.

Saeimas Prezidija pieņemtie lēmumi

Lēmumu veids	Skaits
Saeimas kārtējo sēžu sasaukšana un sēžu darba kārtības	38
Saeimas ārkārtas sēžu sasaukšana un sēžu darba kārtības	10
Saeimas ārkārtas sesiju sasaukšana un ārkārtas sēžu darba kārtības	1
Saeimas svinīgo sēžu darba kārtības	2
Jautājumu un atbilžu sēžu darba kārtības	28
Komandējumu piešķiršana	213
Dažādi lēmumi	82
Kopā	374

1.3. Saeimas frakcijas

Saeimas frakcijām ir būtiska loma politisko viedokļu un nostāju formulēšanā gan likumdošanas, gan parlamenta politiskās dienaskārtības jautājumos.

Frakciju var izveidot ne mazāk kā pieci deputāti, kas ievēlēti Saeimā no viena nosaukuma deputātu kandidātu saraksta, turklāt frakcijas piederību mainīt nav iespējams. Tādējādi no viena kandidātu saraksta ievēlētie deputāti var izveidot tikai vienu frakciju un nevar iestāties citā. Ja kāds deputāts izstājas no frakcijas, viņš nezaudē deputāta mandātu, taču turpmāk ir pie frakcijām nepiederošs deputāts.

Frakcijas darbu vada no frakcijas deputātu vidus ievēlēts priekšsēdētājs, viņu aizvieto priekšsēdētāja biedrs. Ja nepieciešams, frakcija var ievēlēt vairākus priekšsēdētāja biedrus.

Atsevišķas frakcijas var apvienoties politiskajos blokos, kuros var iesaistīties arī pie frakcijām nepiederošie deputāti.

Lai saskaņotu frakciju un politisko bloku darbību Saeimā un komisijās, kā arī kopā ar Saeimas Prezidiju izlemtu jautājumus, kurus neregulē Saeimas kārtības rullis, darbojas Frakciju padome. To veido pa vienam deputātam no katras frakcijas un politiskā bloka. Frakciju padomes atzinumiem ir ieteikuma raksturs. Frakciju padomes sēžu darba kārtību nosaka un sēdes sasauc Saeimas Prezidijs. Sēdes vada Saeimas priekšsēdētājs vai viņa biedrs. 2024. gadā notikušas sešas Frakciju padomes sēdes.

14. Saeimas frakcijas 2024. gadā

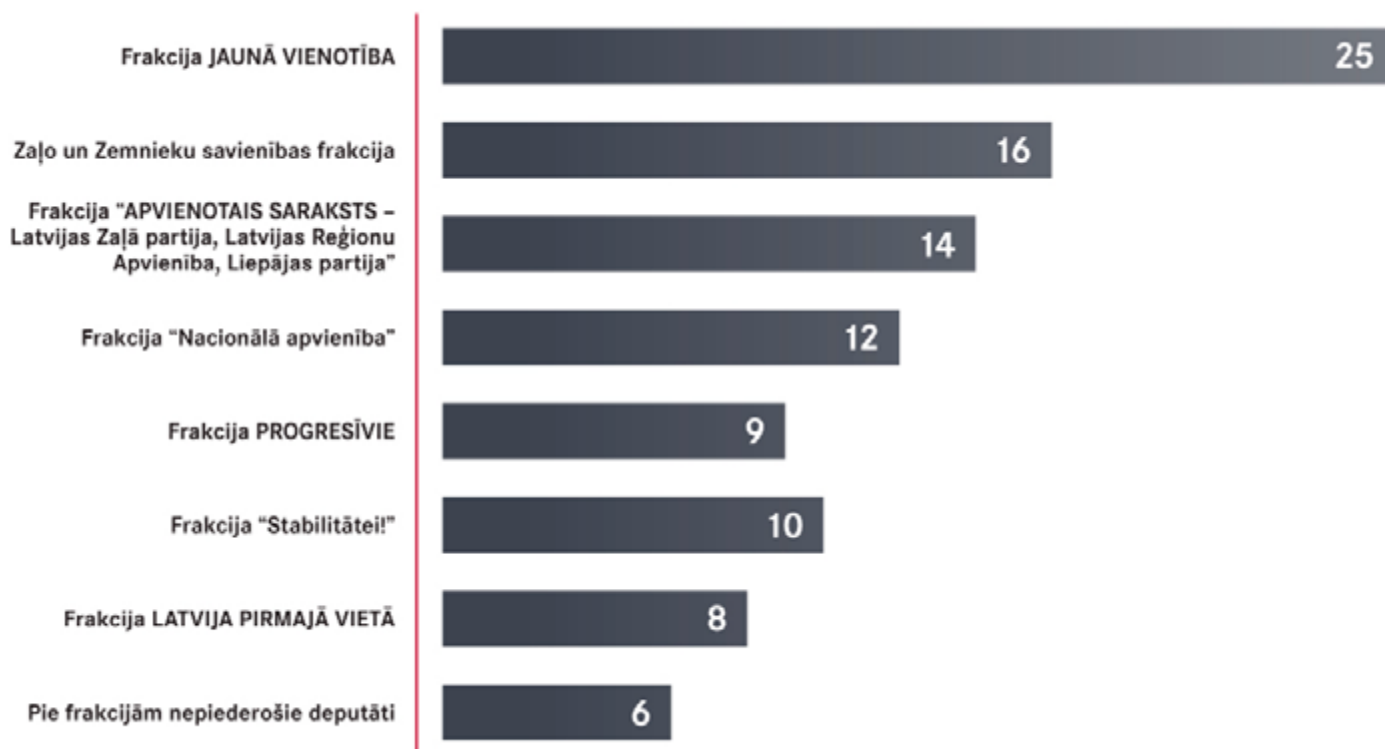
14. Saeimā izveidotas septiņas frakcijas: frakcija JAUNĀ VIENOTĪBA, Zaļo un Zemnieku savienības frakcija, frakcija "APVIENOTĀIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija", frakcija "Nacionālā apvienība", frakcija "Stabilitātei!", frakcija PROGRESĪVIE un frakcija LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ.

2024. gada 31. decembrī Saeimā bija seši pie frakcijām nepiederoši deputāti:

- Oļegs Burovs (no 19.06.2023.);
- Andrejs Ceļapīters (no 22.11.2023.);
- Aleksandrs Kiršteins (no 31.01.2024.);
- Viktorija Pleškāne (no 24.01.2024.);
- Igors Rajevs (no 25.09.2023.);
- Edgars Zelderis (no 19.06.2024.).

Deputātu skaits 14. Saeimas frakcijās 2024. gada decembrī

14. Saeimas frakciju priekšsēdētāji 2024. gadā

Frakcijas nosaukums	Frakcijas priekšsēdētājs
Frakcija JAUNĀ VIENOTĪBA	Edmunds Jurēvics
Zaļo un Zemnieku savienības frakcija	Harijs Rokpelnis
Frakcija "APVIENOTAIS SARAĶSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija"	Edgars Tavors
Frakcija "Nacionālā apvienība"	Raivis Dzintars
Frakcija "Stabilitātei!"	Aleksejs Rošļikovs
Frakcija PROGRESĪVIE	Andris Šuvajevs
Frakcija LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ	Ainārs Šlesers

1.4. Saeimas komisijas, apakškomisijas un deputātu grupas

Saeimas komisijas

Parlamenta darbā būtiska loma ir tā komisijām. Saeimas komisijas specializējas noteiktā likumdošanas jomā un sagatavo likumprojektus izskatīšanai Saeimas sēdēs, kā arī īsteno parlamentāro kontroli pār valdības darbu. Dažas parlamenta komisijas pilda arī citus uzdevumus, piemēram, vērtē publisko izdevumu pamatotību, izskata ētikas pārkāpumus vai vērtē Latvijas nacionālo pozīciju Eiropas Savienības (turpmāk arī – ES) jautājumos.

Saskaņā ar Saeimas kārtības rulli Saeimā darbojas 16 pastāvīgās komisijas (ar komisiju sastāvu un sēžu darba kārtību var iepazīties Saeimas tīmekļvietnē www.saeima.lv).

Komisiju locekļi tiek ievēlēti katra Saeimas sasaukuma darba sākumā, bet komisiju sastāvu parlaments var mainīt arī vēlāk darba gaitā. Katrā komisijā strādā deputāti no dažādām frakcijām, proporcionāli pārstāvējot Saeimā ievēlētos politiskos spēkus. Izņēmums ir Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija, kurā ievēlē divus deputātus no katras frakcijas, kā arī Nacionālās drošības komisija, kurā strādā pa vienam pārstāvim no katras frakcijas.

Eiropas un Ālietu komisijas kopsēde

Izglītības, kultūras un zinātnes komisiju sēde

Saeimas komisiju sēžu skaits 2024. gadā

Saeimas komisijas	Sēžu skaits
Ārlietu komisija	41
Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija	66
Juridiskā komisija	70
Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija	47
Izglītības, kultūras un zinātnes komisija	66
Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija	72
Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija	71
Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija	82
Sociālo un darba lietu komisija	74
Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija	28
Pieprasījumu komisija	26
Publisko izdevumu un revīzijas komisija	49
Nacionālās drošības komisija	34
Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisija	33
Eiropas lietu komisija	58
Ilgspējīgas attīstības komisija	30

Juridiskās komisijas kopsēde

Saeimas apakškomisijas

Saeimas komisijas var izveidot apakškomisijas. To izveidei un locekļu ievēlēšanai nav nepieciešams Saeimas balsojums. Apakškomisijas sastāvā var iekļaut arī deputātus, kuri nav attiecīgās komisijas locekļi. Savus lēmumus un priekšlikumus apakškomisija iesniedz komisijai. Apakškomisijas darbu vada no apakškomisijas deputātu vidus ievēlēts priekšsēdētājs un sekretārs.

Deputāts vienlaikus drīkst strādāt ne vairāk kā divās pastāvīgajās komisijās un trijās apakškomisijās. Priekšsēdētāja amatu deputāts var ieņemt tikai vienā pastāvīgajā komisijā. 2024. gadā deputāti darbojās 19 apakškomisijās.

Saeimas apakškomisiju sēžu skaits 2024. gadā

14. Saeimas apakškomisijas	Sēžu skaits
Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas Iekšējās drošības apakškomisija	5
Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas Visaptverošas valsts aizsardzības apakškomisija	8
Ārlietu komisijas Baltijas lietu apakškomisija	13
Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas Eksporta un konkurētspējas apakškomisija	7
Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas Ēnu ekonomikas apkarošanas apakškomisija	9
Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	23
Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Mediju politikas apakškomisija	17
Ilgtpējīgas attīstības komisijas Demogrāfijas, ģimeņu un bērnu lietu apakškomisija	10
Ilgtpējīgas attīstības komisijas Inovācijas ekosistēmas attīstības apakškomisija	5
Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas Augstākās izglītības, zinātnes un cilvēkkapitāla apakškomisija	17
Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas Sporta apakškomisija	14
Juridiskās komisijas Krimināltiesību un sodu politikas apakškomisija	22
Juridiskās komisijas Satversmes un tiesu politikas apakškomisija	8
Sociālo un darba lietu komisijas Nevienlīdzības mazināšanas apakškomisija	11
Sociālo un darba lietu komisijas Sabiedrības veselības apakškomisija	24
Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas Uzņēmējdarbības attīstības apakškomisija	7
Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas Vides, klimata un enerģētikas apakškomisija	17
Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas Administratīvi teritoriālās reformas rezultātu izvērtēšanas apakškomisija	7
Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas Mājokļa jautājumu apakškomisija	2

Deputātu grupas

Lai īstenotu citas ar deputātu darbību saistītas intereses, Saeimas deputāti var izveidot deputātu grupas. To izveidei nepieciešami vismaz trīs deputāti. Grupu izveide ir pašu deputātu iniciatīva, un īpašu noteikumu par grupas izveides principiem un sastāvu nav. Saeima nebalso par grupu izveidi un sastāvu.

2024. gadā Saeimā darbojās 13 deputātu grupas ar deputātu darbību saistītu interešu īstenošanai.

Pārskata gadā izveidotas divas jaunas deputātu grupas:

- deputātu grupa sadarbībai ar reliģiskām organizācijām;
- deputātu grupa Starptautiskās Krimas platformas atbalstam.

2. LIKUMDOŠANAS DARBS

2.1. Likumprojekta izskatīšanas un pieņemšanas gaita

Saeima ir Latvijas Republikas likumdevējs. Tai vienīgajai no valsts institūcijām ir tiesības pieņemt likumus. Iesniegt likumprojektus izskatīšanai Saeimā var Valsts prezidents, Ministru kabinets, Saeimas komisijas, ne mazāk kā pieci deputāti, kā arī – Satversmē paredzētajos gadījumos un kārtībā – viena desmitā daļa vēlētāju. Likumprojektus iesniedz Saeimas Prezidijs. Saeimas sēdē Prezidijs ziņo par saņemtajiem likumprojektiem un parlaments lemj par likumprojekta nodošanu komisijai, kura turpmāk būs atbildīga par likumprojekta virzību.

Lai likums stātos spēkā, tā projekts gan komisijā, gan Saeimas sēdē jāizskata trijos lasījumos vai – par steidzamiem atzīti likumprojekti – divos lasījumos. Tāpat divos lasījumos skata valsts budžeta likuma projektu un to pavadošos likumprojektus, kā arī likumprojektus, kas paredz starptautisko līgumu apstiprināšanu.

Satversmes grozījumi vienmēr izskatāmi trijos lasījumos. Izskatot Satversmes grozījumus, Saeimas sēdē jāpiedalās vismaz divām trešdaļām deputātu (ne mazāk kā 67 deputātiem). Lai veiktu izmaiņas Satversmē, par tām jānobalso vismaz divām trešdaļām no klātesošo deputātu skaita.

Pirmajā lasījumā par likumprojektu komisijā un Saeimas sēdē lemj konceptuāli. Tas nozīmē, ka likumprojektu vērtē kopumā un tā tekstā vēl neveic izmaiņas. Komisijas sēdēs likumprojekta apspriešanā ir iesaistīti ne tikai deputāti un atbildīgās valsts iestādes, bet arī nozares eksperti un sabiedrības pārstāvji. Taču tiesības lemt par atbalstu likumprojektam ir tikai atbildīgās komisijas deputātiem.

Skatot likumprojektu Saeimas sēdē, deputāti lēmumu pieņem ar klātesošo deputātu balsu vairākumu. Balsošanā jāpiedalās vismaz pusei deputātu (ne mazāk kā 50 deputātiem). Kad likumprojekts atbalstīts Saeimas sēdē, parlaments nosaka termiņu priekšlikumu iesniegšanai nākamajam lasījumam.

Nākamajos divos lasījumos gan komisijā, gan Saeimas sēdē deputāti debatē par priekšlikumiem, kuri iesniegti par atsevišķiem pantiem vai to daļām. Priekšlikumus par grozījumiem likumprojektā var iesniegt Saeimas komisijas, frakcijas un deputāti. Šādas tiesības ir arī Valsts prezidentam, Ministru prezidentam, Ministru prezidenta biedram, ministriem un ministra pilnvarojumā arī ministriju parlamentārajiem sekretāriem, kā arī tiesībsargam. Priekšlikumus, kas attiecas uz likumdošanas tehniku, kodifikāciju un piedāvātās redakcijas atbilstību citiem likumiem, iesniedz Saeimas Juridiskais birojs. Pēc noteiktā termiņa priekšlikumus likumprojektam var pievienot vienīgi atbildīgā komisija. Kad visi iesniegtie priekšlikumi izskatīti, deputāti balso par likumprojektu kopumā.

Lai Saeimā pieņemtais likums stātos spēkā, tas jāizsludina Valsts prezidentam. Likums stājas spēkā 14 dienas pēc tā izsludināšanas, ja likumā nav noteikts cits termiņš.

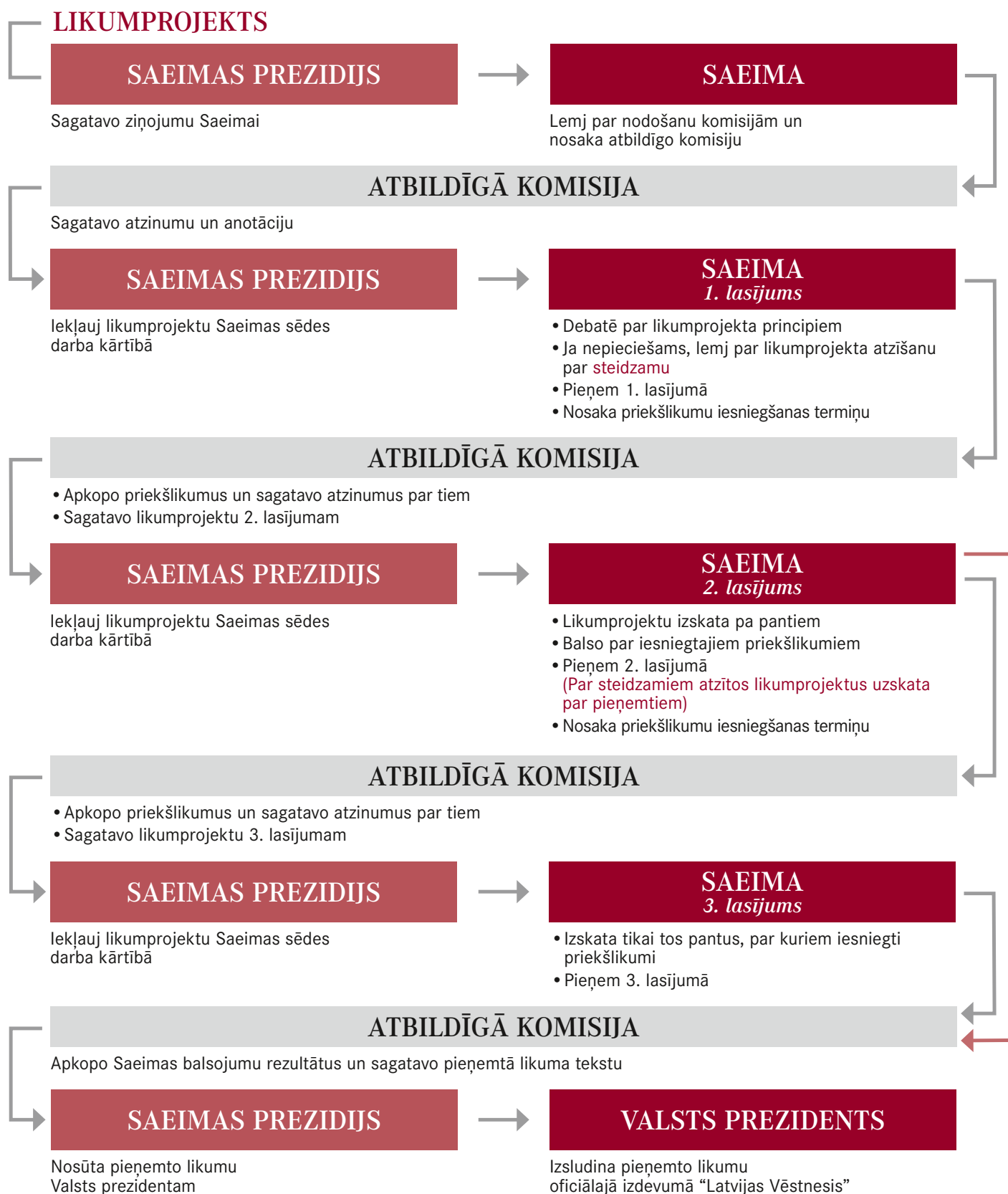
Satversme Valsts prezidentam dod arī veto tiesības – viņš var nodot likumu parlamentam otrreizējai caurlūkošanai vai noteiktā kārtībā apturēt tā publicēšanu.

Ja likums nodots Saeimai otrreizējai caurlūkošanai, Saeima bez debatēm nodod Valsts prezidentam motivētos iebildumus atbildīgajai komisijai un lemj par termiņu, kādā iesniedzami priekšlikumi un likums izskatāms atkārtoti. Otrreizējā caurlūkošana notiek, ievērojot kārtību, kādā likumprojektu izskata trešajā lasījumā. Otrreizējās caurlūkošanas laikā parlaments izskata tikai Valsts prezidenta iebildumus un priekšlikumus, kas saistīti ar šiem iebildumiem.

Savukārt tad, ja likums Saeimā ir atzīts par steidzamu un pieņemts divos lasījumos, Valsts prezidents nevar izmantot veto tiesības un likums izsludināms ne vēlāk kā trešajā dienā pēc tā saņemšanas.

Saeimas pieņemtos likumus Valsts prezidents izsludina oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis” (www.vestnesis.lv), teksta beigās norādot likuma pieņemšanas datumu.

Likumprojekta pieņemšanas gaita

2.2. Saeimai iesniegtie likumprojekti un Saeimā pieņemtie likumi

Saeimas svarīgākā funkcija ir likumu pieņemšana. Ar likumdošanas procesu saprot gan jaunu likumu izstrādi un pieņemšanu, gan arī grozījumu izdarīšanu spēkā esošajos likumos.

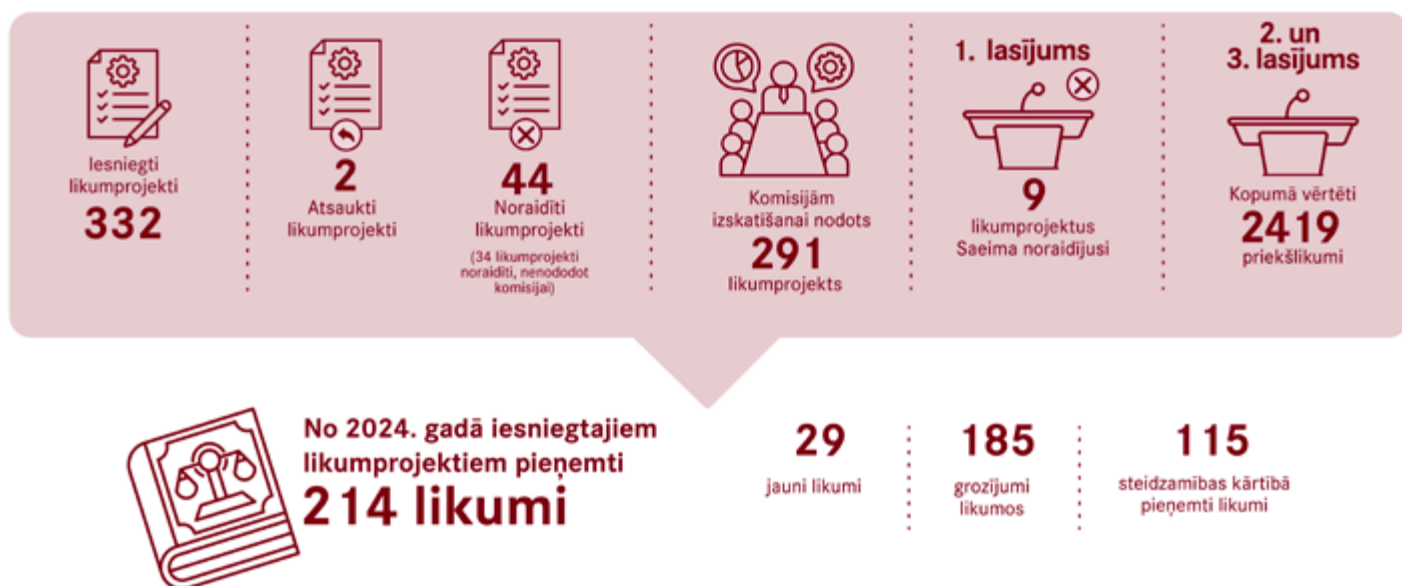
Saeima katru gadu lemj par valsts budžetu nākamajam gadam un budžeta ietvaru trim turpmākajiem gadiem. Budžets ir valsts ienākumu un izdevumu plāns noteiktam laika periodam – vienam gadam. Valsts budžeta projektu Saeimai iesniedz Ministru kabinets, bet galavārds pieder Saeimai. Valsts budžeta projektu Saeima izskata divos lasījumos, un par valsts budžetu parlamentā parasti ir visgarākās debātes.

2024. gadā kopā ar likumprojektu "Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam" tika iesniegts 31 pavadošais likumprojekts.

Pieņemot 2025. gada valsts budžetu un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam un pavadošos likumus otrajā lasījumā, kopumā tika izskatīti 523 priekšlikumi.

2024. gadā Saeima pieņēmusi 33 jaunus likumus (no tiem ratificējusi 11 starptautiskos līgumus) un izdarījusi grozījumus 246 likumos.

2024. gadā iesniegtie likumprojekti un atsauktie, noraidītie un pieņemtie likumprojekti

Likumprojektu iesniedzēji, iesniegto, atsaukto un noraidīto likumprojektu skaits 2024. gadā

Likumprojekta iesniedzējs	Iesniegtie likumprojekti	Atsauktie likumprojekti	Noraidītie likumprojekti
Ministru kabinets	214	-	3
Saeimas deputāti	68	2	6
Saeimas komisijas	46	-	-
Valsts prezidents	-	-	-
10 % vēlētāju	-	-	-

Likumprojekti, kuriem 2024. gadā iesniegts visvairāk priekšlikumu

Likumprojekta nosaukums	Priekšlikumu skaits
Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam (Nr. 757/Lp14)	311 (2. lasījums)
Grozījumi Enerģētikas likumā (Nr. 502/Lp14)	101 (2. lasījums) 44 (3. lasījums)
Grozījumi Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā (Nr. 572/Lp14)	95 (2. lasījums)
Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā (Nr. 48/Lp14)	81 (3. lasījums)
Grozījumi Civilprocesa likumā (Nr. 488/Lp14)	74 (2. lasījums)
Grozījumi Krimināllikumā (Nr. 484/Lp14)	64 (2. lasījums)
Grozījumi Augstskolu likumā (Nr. 81/Lp14)	51 (3. lasījums)
Nacionālās kibernetikas likums (Nr. 553/Lp14)	50 (2. lasījums) 41 (3. lasījums)
Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā (Nr. 217/Lp14)	47 (2. lasījums)
Grozījumi Ceļu satiksmes likumā (Nr. 319/Lp14)	46 (2. lasījums)
Grozījumi Farmācijas likumā (Nr. 505/Lp14)	45 (2. lasījums)

2.3. Saeimai iesniegtie lēmumu projekti un Saeimā pieņemtie paziņojumi

Likumi nav vienīgie normatīvie akti, ko pieņem Saeima. Saeima izskata un pieņem arī lēmumu projektus, kas tiek izsludināti kā paziņojumi.

Saeimai lēmumu projektus var iesniegt ne mazāk kā 10 deputāti, kā arī Saeimas komisijas.

2024. gadā Saeimai iesniegti 198 lēmumu projekti, no tiem 141 pieņemts un noformēts kā Saeimas paziņojums un publicēts oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

Saeimai iesniegtie lēmumu projekti 2024. gadā

Iesniegtie lēmumu projekti	Skaits
Deputātu mandātu apstiprināšana	4
Deputātu ievēlēšana komisijās un atsaukšana no tām	20
Tiesnešu ievēlēšana, apstiprināšana vai atsaukšana	52
Parlamentārās uzraudzības funkciju noteikšana	3
Amatpersonu, tai skaitā Saeimas amatpersonu, apstiprināšana un atsaukšana	13
Kolektīvie iesniegumi	23
Parlamentāro delegāciju sastāva un tā izmaiņu apstiprināšana	8
Uzticības vai neuzticības izteikšana ministriem	6
Deputātu ētikas kodeksa pārkāpumi	-
Citi	69

2.4. Likumdošanas procesa juridiskais nodrošinājums

Istenojot Saeimas kārtības rullī paredzēto kompetenci attiecībā uz likumdošanas procesa juridisko nodrošinājumu, Saeimas Juridiskais birojs (turpmāk – Birojs) 2024. gadā izskatīja Saeimai iesniegtos likumprojektus un to izskatīšanas gaitā iesniegtos priekšlikumus, kā arī citu tiesību aktu projektus un izvērtēja to atbilstību Latvijas Republikas Satversmei (turpmāk – Satversme), Latvijai saistošiem starptautiskajiem līgumiem, citiem likumiem un vispār Latvijas tiesību sistēmai, kā arī likumdošanas tehnikas un kodifikācijas prasībām. Kopumā sniegti 190 atzinumi, kuros ietverti 739 balsojami priekšlikumi likumprojektu pilnveidošanai un 234 apsvērumi, turklāt norādīts arī uz iespējamām piedāvātā tiesiskā regulējuma juridiskām nepilnībām un potenciāliem konstatēto nepilnību risinājumiem, lai nodrošinātu uz ilgtspējīga tiesiskā regulējuma izstrādi vērstu likumdošanas procesu. Visvairāk priekšlikumu un apsvērumu ietverts atzinumos par tādiem jauniem likumprojektiem kā Nacionālās kiberdrošības likums, Imigrācijas likums un Ilgtspējas informācijas atklāšanas likums, kā arī atzinumos par Farmācijas likuma, Enerģētikas likuma un Sugu un biotopu aizsardzības likuma grozījumiem.

Birojs savos atzinumos lūdzis vērtēt iesniegto likumprojektu normu saskaņotību ar citām attiecīgā likumprojekta normām, citu likumu normām un atbilstību tiesību sistēmai kopumā, nereti vēršot uzmanību uz likumprojekta normā ietvertā regulējuma pretrunu ar kādu citu tā paša likumprojekta normu, jau spēkā esošu saistīto normatīvo aktu regulējumu, un, ja nepieciešams, rosinājis iecerēto normu precizēt paredzamo apstākļu dēļ vai interpretācijas skaidrības labad. Atzinumos vairākkārt lūgts uzklaut likumprojekta autoru viedokli, kā arī norādīts, ka likumdošanas procesam jābūt vērstam uz ilgtspējīga tiesiskā regulējuma izstrādi, un uzsvērts, ka tiesību normu jaunradē, īpaši gadījumos, kad tiek ierobežotas pamattiesības, likumdevējam ir pienākums pirms katras tiesību normas akceptēšanas ņemt vērā sociālās ietekmes izvērtējumu un apsvērt attiecīgā tiesiskā regulējuma ieviešanai un izpildei nepieciešamos pasākumus, balstoties uz iepriekš iegūtajiem datiem un to objektīvu analīzi. Juridiskais birojs savos atzinumos balstījies citstarp uz Satversmes tiesas, Augstākās tiesas, Eiropas Savienības Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumos nostiprināto judikatūru.

Ar Biroja atzinumos minēto argumentu palīdzību bieži vien izdevies novērst būtiskus trūkumus vairākos nozīmīgos likumprojektos. No aktuālās ģeopolitiskās situācijas izriet nepieciešamība pēc tiesiskā regulējuma pilnveides un jauna tiesiskā regulējuma izstrādes, tādēļ Birojs sniedzis priekšlikumus un konsultācijas, kā arī iesaistījis darba grupās un kopā ar dažādu ministriju un nozaru pārstāvjiem piedalījies gan likumu pilnveidei nepieciešamo grozījumu sagatavošanā, gan arī tādu jaunu likumprojektu izstrādē kā Nacionālās kiberdrošības likums, Imigrācijas likums, Aizsardzības industrijas likums u. c.

Papildus rakstveida atzinumiem Birojs likumprojektu izskatīšanas gaitā sniedzis viedokļus par iesniegtajiem priekšlikumiem un, ja nepieciešams, arī palīdzību komisijas virzītu priekšlikumu formulēšanā un konsultācijas par likumprojektu virzību, kā arī citiem procedūras jautājumiem. Sniegtas konsultācijas gan Saeimas amatpersonām, komisijām, to apakškomisijām, gan arī frakcijām, deputātiem un darbiniekiem. Biroja viedoklis pausts arī rakstveida atbildēs uz Saeimas deputātu iesniegtos ietvertajiem jautājumiem un lūgumiem sniegt skaidrojumus par likumu un citu normatīvo aktu normu piemērošanu konkrētās situācijās. Tāpat Birojs sniedzis skaidrojumus par principiem, kas nosaka iesniegto likumprojektu izskatīšanas kārtību, un paudis viedokli par iespējamiem Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma pārkāpumiem Saeimas iekštelpās, kā arī par Saeimas deputātu valsts valodas prasmes pārbaudes nosacījumiem un kārtību. Birojs sagatavojis Saeimas Prezidija atzinumu projektus par visiem Saeimai iesniegtajiem likumprojektiem, kā arī ar deputātu darbību saistītu lēmumu projektus.

Birojs sagatavojis Satversmes tiesai iesniedzamos procesuālos dokumentus, proti, Saeimas kā lietas dalībnieces (institūcijas, kas izdevusi apstrīdēto aktu) atbildes rakstus un Saeimas kā lietā pieaicinātās personas viedokļus. 2024. gadā tika sagatavoti seši šādi viedokļi, kā arī atbildes uz tiesnešu jautājumiem par Satversmes tiesā ierosinātām lietām. 2024. gadā Satversmes tiesā tika ierosinātas 26 lietas, atbilstoši Satversmes tiesas pieņemtajiem nolēmumiem sagatavoti atbildes rakstu un citu procesuālo dokumentu projekti. Tajos sniegts detalizēts apstrīdēto tiesību normu pieņemšanas faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums, kā arī norādīti citi apsvērumi.

Biroja padomnieki normatīvo aktu satversmību vērtējuši galvenokārt saistībā ar uzņēmumu ienākuma nodokli, kriminālprocesu, tabakas aizstājējproduktu apriti un zemes lietošanas maksas apmēru regulējošām tiesību normām. Turklāt tika analizēti ar Priekšvēlēšanu aģitācijas likumu, Administratīvās atbildības likumu, Maksātspējas likumu, Tiesu ekspertu likumu un Elektroenerģijas tirgus likumu saistīti jautājumi, kā arī sniegti viedokļi par Rīgas domes saistošajiem noteikumiem un Ministru kabineta noteikumiem. Līdztekus procesuālo dokumentu sagatavošanai Satversmes tiesā ierosinātās lietās Biroja darbiniece nodrošināja Saeimas pārstāvību arī vispārējās jurisdikcijas tiesas ierosinātajā tiesvedībā un sagatavoja attiecīgus procesuālos dokumentus.

Nodrošināta arī dažādu aktuālo tiesību problēmu izpēte. Birojs analizējis 2024. gadā identificētos tiesību jautājumus un sniedzis atbildes uz tam adresētiem vai nodotiem 43 privātpersonu, juridisko personu un valsts un pašvaldību institūciju iesniegumiem, tostarp viedokļi tika sniegti Administratīvajai apgabaltiesai, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijai, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam, Latvijas Republikas Valsts kontrolei, Valsts ieņēmumu dienestam, Konkurences padomei, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei un Daugavpils Universitātei. Savukārt valstspilsētu un novadu pašvaldībām tika sniegtas atbildes uz jautājumiem, kas saistīti ar Pašvaldību likuma, Būvniecības likuma, likuma "Par nekustamā īpašuma nodokli" normām, pašvaldības policijas darbinieku kompensācijām, teritoriju sadalīšanas plāniem u. c. Birojs sniedzis atbildes arī zvērinātiem advokātiem, atbildot uz lūgumiem skaidrot konkrētu likumu pieņemšanas mērķi un paust viedokli par attiecīgo tiesību normu interpretāciju. Tāpat Birojs sagatavojis atbildi uz tam adresētu Lietuvas advokātu kolēģijas jautājumu, kas attiecās uz deputātu atbildību par viņu lēmumiem, kā arī atbildi uz ārvalstu privātpersonas iesniegtu jautājumu, kas attiecās uz Latvijas normatīvo aktu regulējumu par deputātu tiesībām. Nereti Birojs savu viedokli paudis arī klātienēs tikšanās reizēs vai telefonsarunās, tādējādi veicinot īpaši steidzamā kārtā risināmu jautājumu operatīvu izskatīšanu.

Birojs sniedzis nepieciešamo juridisko atbalstu, palīdzot sagatavot atbildes uz jautājumiem, ko Saeimai uzdevuši citu valstu parlamenti. Kā ik gadu, arī 2024. gadā sniegtas konsultācijas dažādu dokumentu izstrādātājiem un atbalsts Saeimas sēžu nodrošināšanai.

Paralēli likumdošanas procesa un Saeimas darba nodrošināšanai nepieciešamā atbalsta sniegšanai Biroja padomnieki piedalās arī dažādās domnīcās, diskusijās un konferencēs ne vien Saeimā, bet arī ārpus tās. Piemēram, 2024. gadā Biroja padomnieks kopā ar Saeimas Juridiskās komisijas deputātiem apmeklēja Eiropas Cilvēktiesību tiesu un piedalījās diskusijās par labas likumdošanas principu izpratni nacionālā un starptautiskā līmenī, valstu īpašā ģeopolitiskā un vēsturiskā konteksta nozīmi pamattiesību ierobežojumu samērīguma vērtēšanā, aktuālo tiesas judikatūru un potenciālajiem nākotnes izaicinājumiem, kā arī Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 16. protokola ratifikācijas nozīmi.

2.5. Pētnieciskais darbs

Saeimā tiek veikta analītiskā un pētnieciskā darbība, ko nodrošina Saeimas Analītiskais dienests, lai sniegtu atbalstu likumdevējam lēmumu pieņemšanā un izpildvaras kontrolē, kā arī veicinātu uz zināšanām balstītu likumdošanas un lēmumu pieņemšanas praksi. Tādējādi parlamentārā pētniecība ir būtisks parlamenta darba nodrošināšanas komponents. Lemjot par jomām un jautājumiem, ko raksturo aizvien lielāka sarežģītība, kā arī daudzšķautņaini un specifiski izaicinājumi, Saeimai, tāpat kā likumdevējiem citviet pasaulē, ir būtiski saņemt analītisko un pētniecisko atbalstu, jo sevišķi cenšoties efektīvi rast atbildi pārsātinātās informatīvās vides un mūsdienu informācijas apstrādes tehnoloģisko risinājumu radītajiem izaicinājumiem. Par to liecina komisiju un frakciju izpētei pieteiktie temati.

Sagatavotie pētnieciskie materiāli tiek praktiski izmantoti parlamenta darbā. Vienlaikus 2024. gadā atīstīts jauns Analītiskā dienesta darbības virziens, plānojot ar pārskata gadā Saeimā veiktā pētnieciskā darba rezultātiem iepazīstināt arī plašāku lietpratēju un interesentu loku. Izstrādāta pētījumu prezentāciju koncepcija, kas paredz gan sniegt ieguldījumu diskusiju rosināšanā par aktuāliem sabiedriski politiskajā darba kārtībā esošiem jautājumiem, gan veicināt zināšanu pārnēsi.

2024. gadā pēc deputātu pieprasījuma ritējis darbs pie vairākiem pētījumiem, kā arī mazāka apjoma pētnieciskajiem materiāliem – tematiskajiem apskatiem.

Pētījumos analizētas iespējas izmantot mākslīgo intelektu valsts pārvaldes efektivitātes uzlabošanai, kā arī centienos samazināt birokrātiju un izmaksas. Publiskajai pārvaldei mūsdienās jābūt spējīgai tikt galā ar daudziem un dažādiem izaicinājumiem. Vienlaikus pieaug arī iedzīvotāju prasības attiecībā uz publiskās pārvaldes sniegto pakalpojumu kvalitāti. No iedzīvotāju skatpunkta raugoties, atšķirība starp privāto un publisko sektoru pamazām izzūd – iedzīvotāji vēlas saņemt vienlīdz kvalitatīvus, daudzveidīgus, ērtus un tūlītējus pakalpojumus, un viņiem nav no svara tas, kas šos pakalpojumus sniegs. Tāpēc šā temata izpēte šobrīd ir jo sevišķi aktuāla un var sniegt būtisku ieguldījumu gan potenciāla, gan risku apzināšanā.

Pētījuma “Speciālās izglītības sistēma Skandināvijā un Baltijas valstīs” izstrādes gaitā secināts, ka mūsdienās aktuālā izglītības pieeja – iekļaujošā izglītība –, kas nodrošina vienlīdzīgas iespējas visiem izglītojamiem neatkarīgi no viņu individuālajām izglītības vajadzībām, regulējuma un politikas plānošanas dokumentu līmenī ir nostiprināta arī ziņojumā aplūkotajās valstīs, tomēr šīs pieejas ieviešana praksē saskaras ar vairākiem izaicinājumiem. Jo sevišķi Baltijas valstīs joprojām būtiska loma ir speciālajām skolām un iekļaujošā izglītība attīstās pakāpeniski. Turklāt apņemšanās normatīvā regulējuma līmenī ne vienmēr nodrošina nepieciešamo resursu pieejamību.

Pārskata gadā noslēgts darbs pie pētījuma par līdzdalības iespējām sabiedriski saistošu lēmumu pieņemšanas procesā. Mūsdienās aizvien biežāk raisās diskusijas par mehānismiem, kas ļautu iedzīvotāju balsis padarīt dzirdamākas valsts varas institūcijām arī starp vēlēšanām. Iedzīvotāju līdzdalības nepieciešamības pamatojums politiskajos procesos balstās noteiktos normatīvos pieņemumos par sabiedriski politiskā procesa optimālu organizāciju un demokrātijas kvalitāti, ideālo un optimālo sabiedrības iekārtojumu, politisko varu un tās leģitimitātes avotiem, kā arī iedzīvotāju attiecībām ar valsts varas institūcijām. Vienlaikus ir nepieciešams apzināt arī šajā kontekstā aktuālos izaicinājumus un spēt tos risināt. Bažas rada gan trešo pušu ieinteresētība attiecībā uz noteiktu līdzdalības procesa iznākumu un līdzdalības mehānismu izmantošana pretēji paredzētajiem mērķiem, gan arī, piemēram, problēmas saistībā ar līdzsvarotu un precīzu iedzīvotāju interešu pārstāvību. Šiem jautājumiem pētījumā veltīta uzmanība, aplūkojot referendumu rīkošanas, kā arī peticiju iesniegšanas un aprites praksi dažādu valstu parlamentos.

2024. gadā ritējis darbs pie pētījuma “Bērnu līdzdalība lēmumu pieņemšanā, kas saistīti ar viņu interešu ievērošanu veselības jomā”.

Sagatavoti šādi tematiskie apskati:

- “Pilsonības piešķiršana par nopelniem valsts labā un nosacījumi pilsonības atņemšanai”;
- “Sabiedriskās ēdināšanas nozares konkurētspējas veicināšanas pasākumi ES dalībvalstīs”;
- “Militārās industrijas regulējums Eiropas valstīs”;
- “Bumbu patvertnes kā civilās aizsardzības elements NATO, Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomikas zonas valstīs”.

Izpēte veikta arī par šādiem jautājumiem:

- “Kā parlamenta deputātiem tiek atlīdzināti ar transportu un dzīvesvietu saistīti izdevumi? Baltijas valstu, Skandināvijas valstu un Vācijas prakse”;
- “Latvijas valsts budžeta izdevumi pabalstiem ģimenēm un bērniem”;
- “Ārvalstu iejaukšanās demokrātiskajos procesos: izaicinājumi, tendences un risinājumi”.

Pārskata gadā Saeimas Analītiskais dienests aktīvi iesaistījies pieredzes un labās prakses apmaiņā parlamentārās pētniecības jomā. Rīkota Ukrainas parlamenta pētnieciskās struktūrvienības vizīte Saeimā un citās institūcijās. Analītiskā dienesta darbinieki ar savu darbību iepazīstinājuši dažādu starptautisko organizāciju, tostarp *OECD*, UNESCO un Eiropas Komisijas kopīgā pētniecības centra, pārstāvjus, kuri regulāri veic izpēti un starpvalstu salīdzinājumus par situāciju un izaicinājumiem, kas saistīti ar tādu labas pārvaldības komponentu kā zināšanās balstīta lēmumu pieņemšana. Analītiskā dienesta pārstāvis piedalījies Eiropas Komisijas un *OECD* rīkotā starptautiskā seminārā. Pasākums pulcēja tādu dažādas institūcijas pārstāvošu lietpratēju loku, kuru kompetencē ietilpst citstarp akadēmiski pamatotu zināšanu integrēšana lēmumu pieņemšanas un politikas ciklā publiskā sektora institūcijās daudzviet Eiropā.

Analītiskais dienests nodrošina Saeimas pārstāvību Eiropas parlamentārās pētniecības un dokumentācijas centra (*ECPRD*) starpparlamentu informācijas apmaiņas platformā. Līdzdalība šajā formātā Saeimas deputātiem un darbiniekiem sniedz iespēju gūt informāciju par citu valstu praksi, pieredzi un regulējumu visdažādākajās jomās, kā arī piedalīties tematiskos semināros par parlamentu darba organizāciju un pilnveidi dažādos tematiskajos blokos, tostarp: parlamentārā prakse un procedūras; informācijas un komunikācijas tehnoloģijas parlamentos; bibliotēkas, pētniecības pakalpojumi un arhīvi, kā arī ekonomikas un budžeta jautājumi. Analītiskā dienesta darbinieki regulāri uztur saikni ar pētniecisko kopienu, kā arī parlamentārās pētniecības starptautisko kopienu, piedaloties dažādās konferencēs, semināros un diskusijās.

Saeimas Analītiskā dienesta bibliotēkā pēc Saeimas deputātu un darbinieku pieprasījuma pārskata gadā izsniegtas 1980 grāmatas un periodiskie izdevumi no bibliotēkas krājuma. Bibliotēkas krājums – 13 119 vienības, tai skaitā 12 289 grāmatas. Bibliotēkas fizisko apmeklējumu skaits – 2921; aktīvo lietotāju skaits – 363. Bibliotēkas lietotāji aktīvi izmantoja starpbibliotēku abonementu – no citām Latvijas un ārvalstu bibliotēkām saņemts 421 izdevums. Tika nodrošināta piekļuve dažādiem informācijas resursiem, izmantojot gan abonētās, gan pašu veidotās datubāzes. *ECPRD* informācijas apmaiņas platformas ietvaros izpildīti 180 Saeimai adresētie Eiropas Parlamenta, Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas un citu valstu parlamentu informācijas pieprasījumi, kā arī sagatavoti 14 Saeimai nepieciešamās informācijas pieprasījumi. Izpildīti vairāk nekā 1200 vietējo uzziņu pieprasījumi. Bibliotēka turpina darbu pie Saeimas vēstures apkopojuma un sniedz informatīvo atbalstu Saeimas Sabiedrisko attiecību birojam dažādu Saeimas rīkoto pasākumu saturiskajā nodrošinājumā.

2.6. Saeimas sesijas un sēdes

Saeimas kārtības rullis paredz, ka Saeimas sesijas ir kārtējas un ārkārtas. Gadā ir trīs kārtējās sesijas: rudens, ziemas un pavasara sesija. Par Saeimas kārtējo sesiju sākšanu un slēgšanu lemj Saeima. Saeimas kārtējo sesiju starplaikā pēc nepieciešamības var sasaukt Saeimas ārkārtas sesijas.

2024. gadā kopumā notikušas 53 Saeimas sēdes, tai skaitā 39 kārtējās sēdes, deviņas ārkārtas sēdes, viena ārkārtas sesijas sēde kārtējo sesiju starplaikā, divas svinīgās sēdes, kā arī divas jautājumu un atbilžu sēdes.

2024. gadā Saeimas sēdēs izskatīti 1375 darba kārtības jautājumi (2023. gadā – 1477 darba kārtības jautājumi).

Saeimas tīmekļvietnē www.saeima.lv ir pieejama informācija par deputātu aktivitāti, apspriežot likumprojektus Saeimas sēdēs. Informācija tiek aktualizēta pēc katras sēdes.

2024. gadā Saeimas sēdēs visaktīvāk debatējuši

Artūrs Butāns

114
reizes

Viktorija Pleškāne

105
reizes

Jānis Vitenbergs

83
reizes

2024. gadā visbiežāk ziņojuši par izskatāmajiem likumprojektiem

Aiva Vīksna

54
reizes

Jānis Reirs

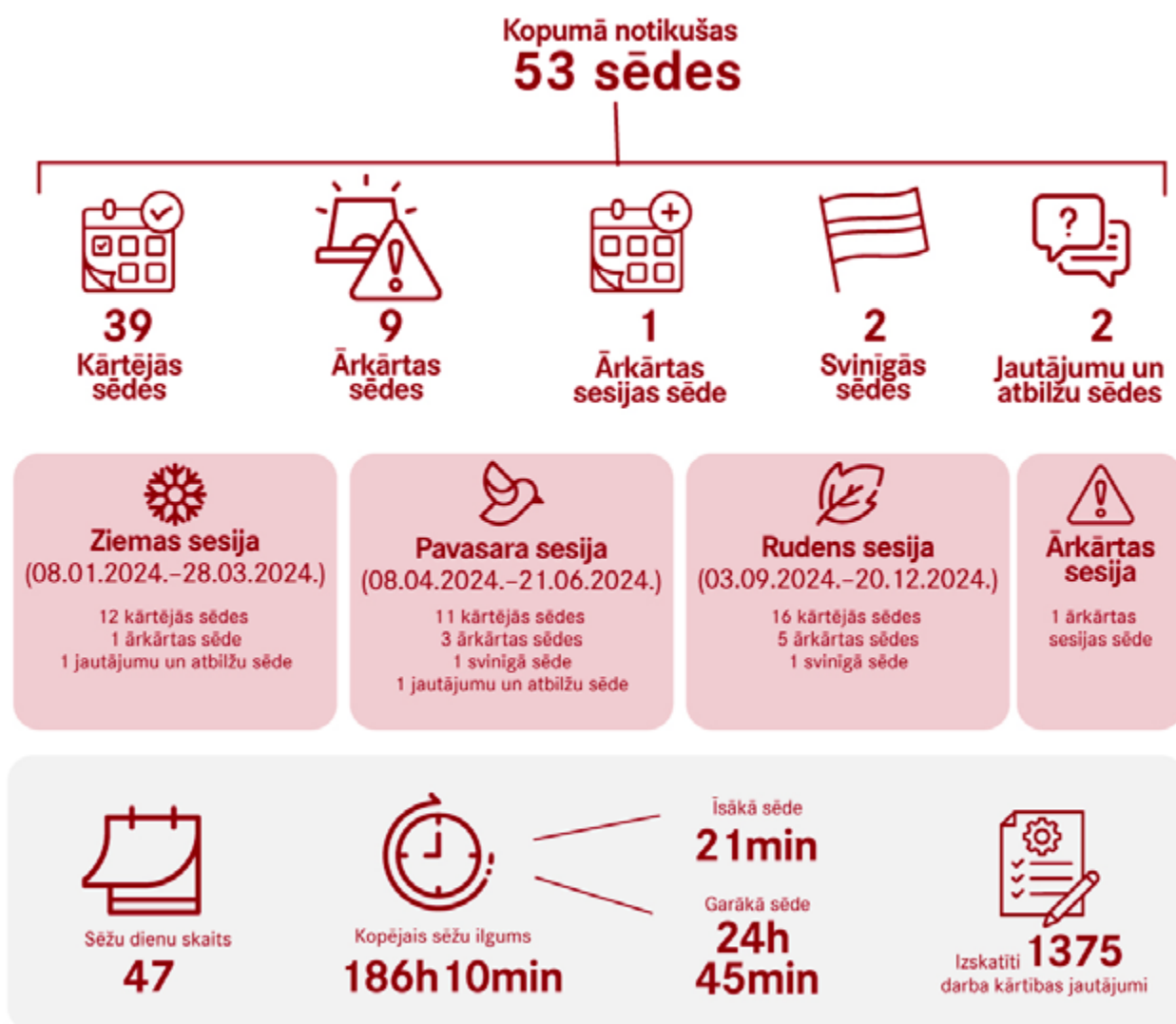
51
reizi

Edmunds Teirumnieks

51
reizi

Saeimas sēžu statistika 2024. gadā

2.7. Saeimas sēžu norises atspoguļojums

Ikvienam interesentam ir iespēja Saeimas tīmekļvietnē tiešsaistē sekot līdzi Saeimas sēžu norisei. Turpat ir pieejams arī Saeimas sēžu videoarhīvs. Saeimas sēdes tiešraidē ikviens var vērot arī parlamenta Facebook kontā. Saeimas sēžu stenogrammas tiek nodrošinātas iespējami operatīvi jau sēdes norises laikā.

Stenogrammu datubāze piedāvā iespējami plašu informācijas pieejamību vienuviet: Saeimas tīmekļvietnes lietotāji, atverot attiecīgo stenogrammu, var iegūt informāciju par Saeimas sēdes darba kārtību, izskatāmajiem dokumentiem, stenogrammas tekstu, satura rādītāju, deputātu balsojumiem un sēdes videoierakstu.

2.8. Valsts amatpersonu iecelšana un apstiprināšana

Saeima ir atbildīga par vairāku augstu valsts amatpersonu ievēlēšanu, apstiprināšanu, iecelšanu, kā arī atbrīvošanu vai atlaišanu. Parlaments lemj par Valsts prezidenta, Saeimas Prezidija locekļu, valsts kontroliera, tiesībsarga, Latvijas Bankas prezidenta, Augstākās tiesas priekšsēdētāja, ģenerālprokurora un citu amatu kandidātiem. Visas amatpersonas Saeima ievēlē, ieceļ vai apstiprina atklātā balsojumā.

Kopumā 2024. gadā Saeima pieņēma 13 lēmumus par amatpersonu ievēlēšanu, tostarp 2024. gada 19. decembra Saeimas sēdē Latvijas Republikas Nacionālo bruņoto spēku komandiera amatā apstiprināja brigādes ģenerāli Kasparu Pudānu.

3. PARLAMENTĀRĀ UZRAUDZĪBA

Viena no Saeimas funkcijām ir izpildvaras darba uzraudzība jeb parlamentārā kontrole.

Parlaments izpildvaras uzraudzību īsteno dažādos veidos. Uzraudzību veic arī Saeimas komisijas, vērtējot izpildvaras darbu, pieprasot informāciju par aktuālajiem jautājumiem no ministriem un ministriju pakļautībā vai pārraudzībā esošajām iestādēm, kā arī spriežot par nepieciešamajiem uzlabojumiem to darbā. Uzraudzības funkcijas īstenošanai tiek veidotas arī parlamentārās izmeklēšanas komisijas.

3.1. Parlamentārās izmeklēšanas komisijas

Ja kādā jautājumā ir nepieciešams noskaidrot apstākļus un savākt materiālus par valdības iestāžu rīcību, Saeima var izveidot parlamentārās izmeklēšanas komisiju. Šāda komisija Saeimai jāieceļ, ja to pieprasa ne mazāk kā viena trešdaļa deputātu.

Parlamentārās izmeklēšanas komisijām ir tiesības:

- pieprasīt savai darbībai vajadzīgās ziņas un paskaidrojumus no Ministru kabineta locekļiem un viņiem padotajām (viņu pakļautībā un pārraudzībā esošajām) iestādēm, kā arī pašvaldībām un citām publisku personu institūcijām;
- uzaicināt uz savām sēdēm paskaidrojumu sniegšanai ministriju un pašvaldību iestāžu, kā arī citu publisku personu institūciju atbildīgās amatpersonas;
- uzdot izdarīt revīziju valsts un pašvaldību iestādēs, aģentūrās un kapitālsabiedrībās, kā arī citos uzņēmumos (komercsabiedrībās), sabiedriskajās organizācijās un pie fiziskajām personām, ja to rīcībā vai glabāšanā ir valsts vai pašvaldību līdzekļi, tās tiek finansētas no valsts vai pašvaldības līdzekļiem vai to garantētajiem līdzekļiem vai tās pilda valsts vai pašvaldību iepirkumu vai piedalās valsts vai pašvaldību īpašuma privatizācijā.

Saskaņā ar Parlamentārās izmeklēšanas komisiju likumu parlamentārās izmeklēšanas komisijas darbība izbeidzas astotajā dienā pēc galaziņojuma izskatīšanas Saeimas sēdē, ja Saeima nav lēmusi citādi. Savukārt pēc galaziņojuma publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" galaziņojumā minētos priekšlikumus konstatēto trūkumu novēršanai parlamentārās izmeklēšanas komisija nosūta izvērtēšanai Saeimas komisijām, Ministru kabinetam, ministrijām vai publiskas personas institūcijai, kuras kompetencē ietilpst attiecīgo priekšlikumu ieviešana.

2024. gada 13. jūnijā darbību sāka un 2024. gada 26. decembrī darbību beidza "Parlamentārā izmeklēšanas komisija par "Rail Baltica" projekta parlamentārās kontroles nodrošināšanu, lai apzinātu projekta īstenošanā pieļautās kļūdas un panāktu, ka tas kļūst par prioritāru valdības jautājumu un lēmumi tiek pieņemti pārskatāmi, laikus un ievērojot Latvijas valsts un visas sabiedrības intereses, ietekmi uz Latvijas tautsaimniecību un valsts budžetu".

Saeimas 2024. gada 18. decembra ārkārtas sēdē tika izskatīts parlamentārās izmeklēšanas komisijas galaziņojums. Komisijā darbojās septiņi deputāti un notika 21 sēde.

3.2. Deputātu pieprasījumi un jautājumi

Deputātu pieprasījumi ir viens no parlamentārās uzraudzības rīkiem. Ja Saeimas deputāti nav apmierināti ar kādas nozares darbu, viņi var iesniegt valdībai pieprasījumu. Ja Saeima šo pieprasījumu atbalsta, tā saistībā ar pieprasījumu var pieņemt lēmumu par neuzticības izteikšanu Ministru kabineta loceklim vai valdībai kopumā.

14. Saeimas deputāti 2024. gadā iesniedza 29 pieprasījumus, kuri adresēti:

- Ministru prezidentei Evikai Siliņai – astoņi pieprasījumi;
- satiksmes ministram Kasparam Briškeņam – četri pieprasījumi;
- izglītības un zinātnes ministrei Andai Čakšai – trīs pieprasījumi;
- tieslietu ministrei Inesei Lībiņai-Egnerei – trīs pieprasījumi;
- finanšu ministram Arvilam Ašeradenam – divi pieprasījumi;
- aizsardzības ministram Andrim Sprūdam – divi pieprasījumi;
- kultūras ministrei Agnesei Loginai – divi pieprasījumi;
- iekšlietu ministram Ričardam Kozlovskim – viens pieprasījums;
- labklājības ministram Uldim Augulim – viens pieprasījums;
- veselības ministram Hosamam Abu Meri – viens pieprasījums;
- kultūras ministrei Agnesei Lācei un izglītības un zinātnes ministrei Andai Čakšai – viens pieprasījums;
- ekonomikas ministram Viktoram Valainim un klimata un enerģētikas ministram Kasparam Melnim – viens pieprasījums.

Saeimas deputāti var iesniegt arī jautājumu Ministru prezidentam, viņa biedram, ministram un Latvijas Bankas prezidentam par šo amatpersonu kompetencē esošajām lietām. Atbildi uz jautājumu attiecīgā amatpersona iesniedz rakstveidā vai sniedz to mutvārdos atbilstoši sniegšanai uz deputātu jautājumiem paredzētā sēdē.

2024. gadā iesniegti 36 deputātu jautājumi. Pārskata gadā notikušas divas sēdes atbilstoši sniegšanai uz deputātu jautājumiem. Saeimas tīmekļvietnē www.saeima.lv ir pieejami deputātu jautājumi un Ministru kabineta locekļu sniegtās atbildes.

Visvairāk jautājumu adresēts:

- izglītības un zinātnes ministrei Andai Čakšai – seši jautājumi;
- labklājības ministram Uldim Augulim – pieci jautājumi;
- viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrei Ingai Bērziņai – četri jautājumi;
- klimata un enerģētikas ministram Kasparam Melnim – četri jautājumi;
- veselības ministram Hosamam Abu Meri – četri jautājumi.

3.3. Ministru kabineta locekļu un tiesībsarga ziņojumi

Valdība kopumā un katrs ministrs atsevišķi ir politiski atbildīgi Saeimas priekšā, un izpildvara katru gadu sniedz Saeimai ziņojumus par savu darbību.

Saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 118.³ panta pirmo daļu ārlietu ministrs ne vēlāk kā 16. janvārī iesniedz Saeimai ar Ministru prezidentu saskaņotu ikgadējo ziņojumu par paveikto un iecerēto darbību valsts ārpolitikā, ietverot šajā ziņojumā arī informāciju par paveikto un iecerēto turpmāko darbību ES jautājumos.

Ārlietu ministra Artura Krišjāņa Kariņa ziņojums par paveikto un iecerēto darbību valsts ārpolitikā un Eiropas Savienības jautājumos tika izskatīts Saeimas 25. janvāra kārtējā sēdē. Pēc ārlietu ministra ziņojuma ārpolitikas debatēs piedalījās 29 deputāti, Ministru prezidente Evika Siliņa un aizsardzības ministrs Andris Sprūds.

Saskaņā ar Saeimas kārtības rulli arī tiesībsargs reizi gadā sniedz Saeimai ziņojumu par Tiesībsarga biroja darbu. Tiesībsarga Jura Jansona ziņojums par 2023. gadu izskatīts Saeimas 2024. gada 21. marta kārtējā sēdē. Debatēs piedalījās 10 deputāti.

Saskaņā ar Likuma par budžeta un finanšu vadību 28. pantu Ministru kabinets ne vēlāk kā 15. aprīlī iesniedz Saeimai Latvijas Stabilitātes programmu un par to Saeimas sēdē ziņo finanšu ministrs. Ziņojumā tiek ietverta informācija par makroekonomiskās attīstības scenāriju, fiskālās politikas stratēģiju un fiskālās politikas vidēja termiņa mērķiem, kā arī par iespējamajiem valsts budžeta prioritārajiem attīstības virzieniem. Latvijas Stabilitātes programma 2024.–2028. gadam tika izskatīta 2024. gada 16. maija kārtējā sēdē. Debatēs piedalījās 37 deputāti, Ministru prezidente Evika Siliņa, finanšu ministrs Arvils Ašeradens, ekonomikas ministrs Viktors Valainis, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministre Inga Bērziņa, ārlietu ministre Baiba Braže, klimata un enerģētikas ministrs Kaspars Melnis, izglītības un zinātnes ministre Anda Čakša.

Saeimas 2024. gada 30. maija kārtējā sēdē par Valsts kontroles darba rezultātiem 2023. gadā ziņoja valsts kontrolieris Edgars Korčagins. Debatēs piedalījās 10 deputāti.

Ministru prezidentes Evikas Siliņas ikgadējo ziņojumu Saeimai par Ministru kabineta paveikto un iecerēto darbību izskatīja Saeimas 2024. gada 13. jūnija ārkārtas sēdē. Debatēs piedalījās 26 deputāti, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministre Inga Bērziņa, tieslietu ministre Inese Lībiņa-Egnere, veselības ministrs Hosams Abu Meri, klimata un enerģētikas ministrs Kaspars Melnis, izglītības un zinātnes ministre Anda Čakša, satiksmes ministrs Kaspars Briškens, ekonomikas ministrs Viktors Valainis.

Par Ministru kabineta paveikto un iecerēto darbību ziņo Ministru prezidente Evika Siliņa

4. ĀRPOLITISKĀ DARBĪBA

Saeima ir viens no tiem varas atzariem, kuri piedalās valsts ārpolitikas veidošanā. Saeimā ar ārlietām saistītus jautājumus skata Ārlietu komisija un Eiropas lietu komisija.

Viens no ārpolitiskās darbības instrumentiem ir amatpersonu vizītes. Lai stiprinātu valstu divpusējās attiecības, ārvalstu kolēģi apmeklē Saeimu un vizītēs dodas arī Latvijas parlamentārieši. Tāpat ar Saeimas amatpersonām un deputātiem tiekas ārvalstu vēstnieki.

Saeima no deputātu vidus ievēlē delegācijas, kas pārstāv Latviju starptautiskajās parlamentārās organizācijās. Saeimā darbojas deputātu grupas sadarbības veicināšanai ar citu valstu parlamentiem. 2024. gadā Saeima rīkoja arī nozīmīgus ārpolitiskās dimensijas pasākumus, mūsu valsti uzņemot daudzas augstas ārvalstu amatpersonas.

4.1. Rīkote starptautiskie pasākumi

Ziemeļvalstu un Baltijas valstu parlamentu priekšsēdētāju sanāksme (NB8)

No 21. līdz 23. augustam Latvijā pulcējās *NB8* parlamentu priekšsēdētāji, lai ikgadējā sanāksmē pārņemtu šā brīža ārpolitikas un drošības prioritātes, informatīvās telpas drošību un sabiedrības noturību, kā arī nākamās valstu sadarbības stiprināšanas pasākumus.

NB8 formāts apvieno piecas Ziemeļvalstis – Dāniju, Islandi, Norvēģiju, Somiju un Zviedriju – un trīs Baltijas valstis – Latviju, Lietuvu un Igauniju –, un tajā aktīva sadarbība notiek jau kopš pagājušā gadsimta 90. gadu sākuma. *NB8* ietvaros notiek regulāras premjeru, parlamentāriešu, ministru un citu amatpersonu tikšanās.

Ziemeļvalstu un Baltijas valstu parlamentu priekšsēdētāju sanāksme notiek reizi gadā kādā no reģiona valstīm.

Šoreiz sanāksme notika Latvijā. Tikšanās ietvaros parlamentu priekšsēdētājiem bija iespēja arīdzan iepazīt Cēsu kultūrvēsturisko mantojumu, kā arī 23. augustā piedalīties Baltijas ceļa 35. gadadienai veltītajos pasākumos pie Brīvības pieminekļa Rīgā, tostarp ziedu nolikšanas ceremonijā un svinīgajā aploksnes “Baltijas ceļam 35” atklāšanas pasākumā.

Tradicionāli pirms *NB8* parlamentu priekšsēdētāju sanāksmes notiek parlamentu ģenerālsekretāru sanāksme. Arī šoreiz, 21. augustā, Saeimas namā pulcējās *NB8* parlamentu ģenerālsekretāri, lai apspriestu parlamentu priekšsēdētāju sanāksmes darba kārtību, dalītos viedokļos par parlamentu administrāciju turpmāko sadarbību, tikšanos regularitāti un tajās apspriežamajiem jautājumiem, kā arī iepazītos ar Saeimas un Saeimas Administrācijas darbu.

Trešais Starptautiskās Krimas platformas parlamentārais samits

Apliecinot Latvijas nelokāmo atbalstu Ukrainas suverenitātei un teritoriālajai integritātei, Rīgā 2024. gada 23. un 24. oktobrī bija sarīkots Trešais Starptautiskās Krimas platformas parlamentārais samits. Krimas platforma ir Ukrainas iniciēts jauns starptautisks konsultāciju un koordinācijas formāts, kas darbojas vairākās dimensijās.

Samitu rīkoja Saeima ciešā sadarbībā ar Ukrainas parlamentu – Augstāko Radu. Ņemot vērā pasākuma mērogu un rīkošanas izaicinājumus, samita sagatavošanai tikai izveidota starpinstitucionāla rīcības komiteja Saeimas priekšsēdētājas vadībā un darba grupa Saeimas Administrācijas ģenerālsekretāres vadībā. Lielā darba apjoma un daudzo nianšu dēļ tika piesaistīti arī brīvprātīgie palīgi no sabiedriskajām organizācijām, universitātēm un citām valsts institūcijām.

Uz samitu Rīgā ieradās 48 delegācijas no 40 valstīm, tostarp 23 parlamentu priekšsēdētāji. Kopējais samita dalībnieku skaits – 340 personas. Ņemot vērā dalībnieku skaitu un augsto statusu, aktuālo ģeopolitisko situāciju un drošības aspektus, šis samits atzīstams par sarežģītāko no visiem pasākumiem, kurus Saeima rīkojusi pēdējo gadu desmitu laikā.

Samita mērķis bija uzsvērt Krievijas agresijas globālo ietekmi un turpināt starptautiski izgaismot agresora pastrādātos noziegumus. Samitu atklāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa un Ukrainas parlamenta priekšsēdētājs Ruslans Stefančuks. Parlamentāriešus videovēstījumā uzrunāja arī Ukrainas prezidents

Volodimirs Zelenskis, savukārt klātienē – Ministru prezidente Evika Siliņa, ārlietu ministre Baiba Braže un Krimas tatāru tautas medžlisa priekšsēdētāja pirmais vietnieks Narimans Dželjals. Samita dalībnieki pieņēma kopīgu paziņojumu, kurā pauda apņemību parlamentārā līmenī turpināt un palielināt atbalstu Ukrainai, sniedzot tai nepieciešamo politisko, finansiālo, militāro un diplomātisko palīdzību, lai tiktu atjaunota tās suverenitāte un teritoriālā integritāte starptautiski atzītajās robežās, kas ietver arī Krimu. Rīgā sarīkotais Starptautiskās Krimas platformas parlamentārais samits bija daļa no Latvijas visaptverošā atbalsta Ukrainai un ieguldījums noteikumos balstītas starptautiskās kārtības stiprināšanā.

Trešā Starptautiskās Krimas platformas parlamentārā samita laikā 23. oktobrī Saeimas priekšsēdētāja Saeimas namā tikās ar vairāku valstu parlamentu priekšsēdētājiem – Ukrainas parlamenta priekšsēdētāju Ruslanu Stefančuku, Portugāles Republikas parlamenta priekšsēdētāju Žuzē Pedru Agiaru-Branku, Kipras Republikas parlamenta Pārstāvju palātas priekšsēdētāju Annitu Dimitriju, Horvātijas Republikas parlamenta priekšsēdētāju Gordanu Jandrokoviču, Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas prezidentu Teodoru Rusopolu, Albānijas Republikas parlamenta priekšsēdētāju Elisū Spiropali, Tongas Karalistes parlamenta priekšsēdētāju Fatafehi Fakafanua, Francijas Nacionālās asamblejas prezidenti Jaelu Braunu-Pivē, kā arī Turcijas parlamenta vicespikeru Bekiru Bozdagu.

Samita ietvaros, kā arī pirms un pēc tā notika vēl vairāki blakus pasākumi – augsta līmeņa ekspertu diskusijas, tostarp Krimas cilvēktiesību grupas, Latvijas Ārpolitikas institūta un Latvijas Platformas attīstības sadarbībai sarīkotā diskusija par Krievijas atbildību un kara ietekmi uz Eiropas drošību, tika demonstrēta filma par Krimas vēsturi.

Starptautiskās Krimas platformas trešā parlamentārā samita dalībnieku kopbilde

4.2. Ienākošās vizītes

Pārskata gadā valsts, oficiālajās un darba vizītēs Saeimā viesojās vairākas ārvalstu augstākās amatpersonas. Ar augstajiem viesiem tikās Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa, kā arī citi Saeimas Prezidija locekļi.

11. janvārī

Ukrainas prezidenta Volodimira Zelenska vizīte

12. janvārī

Eiropas Parlamenta priekšsēdētājas Robertas Metsolas vizīte

5. februārī

Attālināta tikšanās ar Ukrainas parlamenta priekšsēdētāju Ruslanu Stefančuku

20. februārī

Tikšanās ar Eiropas Padomes Vietējo un reģionālo pašvaldību kongresa delegāciju

6. martā

Zimbabves Republikas parlamenta priekšsēdētāja Džeikoba Frānsisa Nzvidamilimo Mudendas un viņa vadītās delegācijas vizīte Rīgā

26. martā

Moldovas Republikas parlamenta priekšsēdētāja Igora Grosu vizīte

4. aprīlī

Tikšanās ar Ukrainas ministru prezidentu Denisu Šmihaļu

8. aprīlī

Tikšanās ar Eiropas Komisijas priekšsēdētājas vietnieci Veru Jourovu

8. maijs

ES dalībvalstu ārkārtējo un pilnvaroto vēstnieku LR viesošanās Saeimā saistībā ar 20. gadadienu kopš Latvijas iestāšanās ES;

15. maijā

Čehijas Republikas parlamenta Deputātu palātas priekšsēdētājas Marketas Pekarovas Adamovas vizīte

25. jūnijā

Viņa Majestātes Spānijas karaļa Felipes VI vizīte

26. jūnijā

Armēnijas Republikas Nacionālās asamblejas prezidenta Alēna Simonjana vizīte

31. jūlijā

Tikšanās ar Serbijas Republikas ārlietu ministru Marko Džuriču

6. augustā

Tikšanās ar Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas viceprezidenti, Ukrainas Augstākās Radas deputāti Olenu Homenko

3. septembrī

Tikšanās ar Albānijas Republikas prezidentu Bajramu Begaju

2. oktobrī

Saeimas priekšsēdētāja tiekas ar Ruandas Republikas prezidentu Polu Kagami

23. oktobrī

Tikšanās ar jaunievēlēto Lietuvas Republikas parlamenta priekšsēdētāju Sauļu Skverneli

3. decembrī

Itālijas Republikas parlamenta Deputātu palātas priekšsēdētāja Lorenzo Fontāna vizīte

23. decembrī

Tikšanās ar Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas prezidentu Teodoru Rusopulu

4.3. Izejošās vizītes

2024. gadā Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa 11 reizes devās vizītēs uz ārvalstīm – Poliju, Ukrainu, Kanādu, Amerikas Savienotajām Valstīm, Somiju, Spāniju, Azerbaidžānu, Lietuvu un Zviedriju.

15.-18. 01.

Saeimas priekšsēdētāja vizītē apmeklēja Polijas Republiku un Ukrainu

27.01.- 2.02.

Vizīte Kanādā un Amerikas Savienotajās Valstīs

16.02.

Vizīte Somijas Republikā

20. - 23.04.

Vizīte Spānijas Karalistē, piedaloties Eiropas Savienības valstu parlamentu priekšsēdētāju konferencē

18. - 22.05.

Vizīte Azerbaidžānas Republikā

10.06.

Baltijas valstu, Polijas un Ukrainas parlamentu priekšsēdētāju sanāksme Bjalistokā, Polijas Republikā

6.07

Darba vizīte Lietuvas Republikā, piedaloties Lietuvas Dziesmu svētku simtgades koncertā Viļņā

7.-10.07.

NATO parlamentārais samits Amerikas Savienotajās Valstīs

13.-14.09.

Vizīte Gotlandē, Zviedrijas Karalistē

21.09.

Baltu vienības dienas svinīgais pasākums Pakrojā, Lietuvas Republikā

17.-18.10.

Baltijas Asamblejas 43.. sesija un 30. Baltijas Padome Lietuvas Republikā

4.4. Citas tikšanās

Kopumā 2024. gadā 107 reizes ārvalstu vēstnieki un 41 reizi ārvalstu viesi ir tikušies ar Saeimas Prezidiju, frakciju, komisiju un deputātu grupu locekļiem.

- Komisiju, delegāciju un deputātu sadarbības grupu līmenī 2024. gada 31. janvārī uzņemta Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas Ukrainas delegācija.
- 20. februārī vizītē ieradās Eiropas Padomes Vietējo un reģionālo pašvaldību kongresa delegācija.
- 23. maijā vizītē ieradās Vācijas Bundestāga Vācijas–Baltijas parlamentu sadarbības grupa.
- 28. maijā vizītē ieradās Ukrainas parlamenta Ukrainas–Latvijas sadraudzības grupa.
- 18. jūnijā Saeimā viesojās Vācijas Federatīvās Republikas Mēklenburgas–Priekšpomerānijas federālās zemes Landtāga Izglītības komisijas delegācija.
- 19. jūnijā vizītē ieradās Vācijas Federatīvās Republikas Bundestāga Aizsardzības komisijas delegācija.
- 3. septembrī Saeimā viesojās un ar Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas locekļiem tikās Zviedrijas Karalistes parlamenta Finanšu komisijas deputāti.
- 10. septembrī vizītē ieradās Eiropas Prokuratūras galvenā prokurore Laura Kodruca Keveši ar delegāciju un tikās ar Saeimas Juridiskās komisijas priekšsēdētāju.
- 16. septembrī uz tikšanos ar Saeimas priekšsēdētājas biedri, Saeimas deputātu grupas sadarbības veicināšanai ar Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes parlamentu vadītāju Antoņinu Ņenaševu un Saeimas priekšsēdētājas biedri, minētās deputātu grupas vadītājas vietnieci Zandu Kalniņu-Lukaševicu Saeimā ieradās Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes parlamenta Starpparlamentu sadarbības grupas delegācija.
- 17. septembrī Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes parlamenta Starpparlamentu sadarbības grupas delegācija tikās arī ar Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas deputātiem.
- 11. oktobrī Saeimas deputātu grupa sadarbības veicināšanai ar Uzbekistānas parlamentu tikās ar Uzbekistānas delegāciju.
- 8. novembrī Saeimas deputātu grupa sadarbības veicināšanai ar Ķīnas parlamentu tikās ar Ķīnas autonomā reģiona Tibetas delegāciju.
- 14. novembrī Saeimā tika uzņemta Kanādas parlamenta Kanādas–Eiropas parlamentārās asociācijas deputātu delegācija.
- 5. decembrī Saeimas deputātu grupas sadarbības veicināšanai ar Polijas parlamentu vadītājs Juris Viļums tikās ar Podlases vojevodistes reģionālās asamblejas priekšsēdētāju.

4.5. Delegācijas starptautiskajās organizācijās

Latvija ir vairāku starptautisku starpparlamentāro organizāciju dalībvalsts. Saeimas pārstāvju darbs šajās organizācijās ir viens no veidiem, kādos parlaments īsteno Latvijas ārpolitiku un pārstāv mūsu valsts intereses. Delegāciju locekļus ar balsojumu apstiprina Saeima.

2024. gadā Saeimas delegācijas darbojās šādās starptautiskajās organizācijās:

- Baltijas Asamblejā (BA);
- Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas Parlamentārajā asamblejā (EDSO PA);
- Eiropas Padomes Parlamentārajā asamblejā (EPPA);
- NATO Parlamentārajā asamblejā (NATO PA);
- Starpparlamentu savienībā (SPS);
- Vidusjūras Savienības Parlamentārajā asamblejā (VSPA);
- Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) globālajā parlamentārajā tīklā (Ārlietu komisijas nominētais Saeimas pārstāvis).

Baltijas Asambleja

2024. gadā Baltijas Asamblejā prezidējošā valsts bija Lietuva. Prezidentūras laikā bija noteiktas šādas prioritātes:

- par savu drošību, attīstību un noturību pārliecināts Baltijas reģions;
- savienotas, inovatīvas un ilgtspējīgas Baltijas valstis;
- vienotība, atbalsts un konsekvence reģionālo problēmu risināšanā;
- Baltijas Asamblejas un Baltijas Ministru padomes sadarbības prioritātes 2024. gadā: reģionālā drošība, tostarp kritiskās infrastruktūras drošums;
- reģionālās savienojamības stiprināšana;
- atbalsts Ukrainai, tostarp vienota sankciju īstenošana.

Baltijas Asamblejas Prezidija darbības prioritārie virzieni 2024. gadā bija atbalsts Ukrainai – ES un NATO dalībvalstis tika aicinātas pastiprināt palīdzību – un reģiona drošības un noturības stiprināšana, uzsverot demokrātisko vērtību, cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzību. Prezidijs piedalījās starptautiskos pasākumos un diskusijās, veicinot reģionālās sadarbības stiprināšanu.

2024. gada 17. un 18. oktobrī Baltijas Asamblejas valstu delegācijas pulcējās Viļņā Lietuvas prezidentūras noslēguma pasākumā – 43. sesijā, kurā tika spriests par reģionālo drošību un aizsardzību; tika uzsvērta nepieciešamība stiprināt Baltijas valstu sadarbību, lai efektīvāk reaģētu uz mūsdienu drošības izaicinājumiem. Daudz tika diskutēts par enerģētisko neatkarību un kopīgiem pasākumiem, lai mazinātu atkarību no ārējiem energoresursiem un veicinātu ilgtspējīgu enerģijas avotu izmantošanu. Uzmanības lokā bija arī jautājumi par transporta infrastruktūru un stratēģiskā projekta “Rail Baltica” īstenošanu nolūkā uzlabot reģiona savienojamību un ekonomisko attīstību. Īpaša uzmanība tika veltīta jautājumam par mākslīgo intelektu reģionā – Baltijas valstu lomu mākslīgā intelekta attīstīšanā.

Sesijas noslēgumā tika pieņemta rezolūcija, kurā atspoguļota kopīga apņemšanās stiprināt sadarbību minētajās jomās, lai veicinātu reģiona drošību, labklājību un ilgtspējīgu attīstību.

Baltijas Asamblejas 43. sesijas ietvaros notika asamblejas balvu literatūrā, mākslā un zinātnē pasniegšanas ceremonija. Balvu literatūrā saņēma igauņu rakstnieks un dzejnieks Reins Rauds par romānu “Sērgas vilciens”. Balva mākslā tika pasniegta latviešu kinorežisoram Dāvim Sīmanim par pasaulē novērtēto un Berlīnes starptautiskajā kinofestivālā apbalvoto Latvijas un Lietuvas kopražojuma spēlfilmu “Marijas klusums”, kas augstā mākslinieciskā līmenī ataino visai Baltijai nozīmīgus un liktenīgus vēstures notikumus. Balvu zinātnē par izcilu ieguldījumu fundamentālajos un klīniskajos pētījumos, inovācijām gremošanas un aknu slimību jomā, kā arī profesionāliem zinātniskiem sasniegumiem saņēma lietuviešu profesors habilitētais doktors Lims Kupčinskis.

Baltijas Asamblejas Latvijas delegācija pārstāv Saeimu Baltijas jūras parlamentārajā konferencē (BJPK), delegācijas vadība attiecīgi darbojas BJPK Pastāvīgajā komitejā, savukārt asamblejas komiteju locekļi piedalās tematiski atbilstošajos BJPK pasākumos. Baltijas Asamblejas Latvijas delegācijas loceklis Andris Kulbergs vadīja BJPK Energoapgādes drošības, pašpietiekamības, noturības un savienojamības darba grupu.

Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas Parlamentārā asambleja

2024. gadā delegācijas locekļi piedalījās divu Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas Parlamentārās asamblejas (EDSO PA) sesiju darbā (ziemas sesijā Vīnē un vasaras sesijā Bukarestē), Ziemeļvalstu un Baltijas valstu (NB8) delegāciju sadarbības koordinācijas sanāksmē Kopenhāgenā, Azerbaidžānas parlamenta vēlēšanu novērošanā, Gruzijas parlamenta vēlēšanu novērošanā, kā arī konferencē Berlīnē par tematu “Krievijas agresija pret Ukrainu un kara ietekme uz EDSO reģionu” un konferencē Dublinā par tematu “Piecdesmit gadu pēc Helsinku vienošanās: parlamentu loma EDSO visaptverošā miera un drošības modeļa stiprināšanā”.

Sesiju darba kārtībā galvenais jautājums bija karš, ko pret Ukrainu izvērsusi Krievija, un ar to saistītās politiskās, drošības un sociālās sekas. Bukarestes sesijas laikā vienbalsīgi tika atbalstīta EDSO PA Ukrainas parlamentārās atbalsta grupas līdzpriekšsēdētāja Mikitas Poturajeva (Ukraina) rezolūcija “Drošība un ģeopolitiskie izaicinājumi EDSO reģionā: Krievijas Federācijas militārā agresija pret Ukrainu desmit gadu garumā”, kuras tapšanā iesaistījās arī Ukrainas parlamentārās atbalsta grupas ziņotājs Rihards Kols.

Eiropas Padomes Parlamentārā asambleja

Saeimas priekšsēdētājas biedre, Latvijas delegācijas Eiropas Padomes Parlamentārajā asamblejā vadītāja Zanda Kalniņa-Lukaševica piedalās asamblejas sesijā Strasbūrā

Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas (EPPA) delegācijas locekļi 2024. gadā piedalījās četrās EPPA sesijās (visas sesijas notiek Francijas pilsētā Strasbūrā, kur ir Eiropas Padomes mītne), vairāk nekā 20 komiteju sēdēs ārpus sesijām, pārstāvēja EPPA oficiālajās delegācijās parlamentu vēlēšanu novērošanā un piedalījās kā eksperti dažādās konferencēs un semināros.

Delegācijas locekļi 2024. gadā piedalījās komiteju darbā, uzstājās ar runām EPPA plenārsēdēs un komiteju sēdēs, paužot gan Latvijas oficiālo pozīciju, gan arī savus personīgos uzskatus attiecībā uz apspriežamajiem jautājumiem.

Aprīļa sesijas laikā Latvijas delegācijas locekļi piedalījās balsojumā, ar kuru asambleja vienbalsīgi apstiprināja rezolūciju par atbalstu Ukrainas rekonstrukcijai. Latvijas delegācijas vadītāja Zanda Kalniņa-Lukaševica, piedaloties debatēs par šo jautājumu, pauda viedokli, ka līdz ar šīs rezolūcijas apstiprināšanu ir radīts tiesiskais pamats konfiscēt iesaldētos Krievijas valsts aktīvus un nodot tos Ukrainas atjaunošanai. Viņa aicināja valstu vadītājus, valdības un parlamentus darīt savu darba daļu un vistuvākajā laikā īstenot pasākumus, kas nepieciešami, lai konfiscētu un nodotu iesaldētos Krievijas līdzekļus Ukrainas atjaunošanai.

Sesijas laikā notika balsojums par Eiropas Padomes Cilvēktiesību tiesas tiesneša ievēlēšanu no Latvijas. Ar pārliecinošu balsu vairākumu tika ievēlēts Artūrs Kučs, viņa kandidatūru atbalstīja visi trīs balsstiesīgie EPPA Latvijas delegācijas locekļi.

Jūnija sesijas laikā Latvijas delegācijas locekļi piedalījās debatēs, izskatot trīs ziņojumus par vienu tematu – karu Ukrainā. Asambleja izskatīja trīs rezolūcijas, tostarp par atbalstu speciālā tribunāla izveidošanai nolūkā saukt Krieviju pie atbildības, balstoties uz īpašu Eiropas Padomes un Ukrainas līgumu.

Sesijas laikā delegācijas locekļi piedalījās balsojumā par Eiropas Padomes ģenerālsekretāra ievēlēšanu. No trim kandidātiem (Alēns Bersē no Šveices, Didjē Reinders no Beļģijas un Indreks Sārs no Igaunijas) Latvijas delegācijas locekļi atbalstīja vienu – Igaunijas kandidātu.

Oktobra sesijā asambleja izskatīja ziņojumu “Propaganda un informācijas brīvība Eiropā”. Latvijas delegācijas vadītāja uzrunā atzīmēja, ka mums, aizsargājot mūsu sabiedrību un vērtības, ir aktīvi jācīnās pret ļaunprātīgu un nepatiesu informāciju, tāpēc ir svarīgi steidzami izstrādāt efektīvas stratēģijas, kas aizsargātu sabiedrību un novērstu propagandas un dezinformācijas izplatību.

Delegācijas vadītāja Zanda Kalniņa-Lukaševica 6. martā tika apstiprināta par Pārraudzības (Monitoringa) komitejas vadītāju, vienlaikus viņa turpināja pildīt līdzziņotājas pienākumus attiecībā uz Moldovas Republiku, kā arī gatavoja Politisko lietu komitejas ziņojumu “Ārvalstu iejaukšanās: drauds demokrātiskai drošībai Eiropā”.

NATO Parlamentārā asambleja

2024. gadā notika divas NATO Parlamentārās asamblejas (NATO PA) sesijas: no 24. maija līdz 27. maijam pavasara sesija Sofijā, Bulgārijā, un no 22. novembra līdz 27. novembrim Monreālā, Kanādā.

2024. gada pavasara sesijā Sofijā sesijas dalībnieki vienbalsīgi pieņēma divas rezolūcijas:

- “Kopā ar Ukrainu līdz uzvarai”;
- “Veidojot NATO nākamajām paaudzēm”.

Sofijā pirmo reizi kā pilntiesīgas NATO dalībvalsts delegācija piedalījās Zviedrijas deputātu grupa.

2024. gada rudens sesijā Monreālā tika pieņemtas piecas rezolūcijas:

- “Klusuma pārtraukšana un cīņa par cieņu: ar konfliktiem saistītas seksuālās vardarbības apkarošana”;
- “NATO integrētās gaisa un pretraķešu aizsardzības stiprināšana”;
- “Straujāka tehnoloģiskā progresa attīstīšana, lai atbalstītu sabiedroto labklājību un drošību”;
- “NATO pēc Vašingtonas samita: alianses nākotnes nodrošināšana un Ukrainas atbalstīšana līdz uzvarai”;
- “Mākslīgā intelekta atbildīga izmantošana militārajā jomā”.

NATO Parlamentārā asamblejas Latvijas delegācija piedalās asamblejas pavasara sesijas plenārsēdē Bulgārijā, Sofijā

Šajā sesijā tika ieviesta jauna debašu forma – komiteju kopsēdes/diskusiju paneli. Delegātiem neatkarīgi no piederības pie komitejām bija iespēja uz klausīt augsta ranga runātājus, iesaistīties debatēs un uzdot jautājumus.

Diskusijas notika par šādiem tematiem:

- demokrātiskās noturības stiprināšana pēc supervēlēšanu gada – autokrātija pret demokrātiju;
- nākotnes bruņoto spēku veidošana;
- stāšanās pretī Ķīnas izaicinājumiem;
- NATO un stratēģiskā sacensība Arktikā;
- cīņa ar dezinformāciju, sākot ar paša izaicinājuma pamatiem;
- palīdzība Ukrainai ceļā uz uzvaru – Krievijas karš un Eiroatlantiskā drošība nākotnē.

Rudens sesijā delegāti ievēlēja jaunu NATO PA prezidentu – Markušu Pereštrēlu (Portugāle), savukārt Irmu Kalniņu ievēlēja par vienu no Politiskās komitejas Transatlantisko attiecību apakškomitejas priekšsēdētāja vietniekiem.

Tradicionālajā *NB8* delegāciju vadītāju darba tikšanās reizē delegāciju vadītāji pārrunāja imigrācijas jautājumu problemātiku un likumisko ietvaru, Baltijas jūras kļūšanu par NATO “iekšējo ezeru” un kopīgos centienus stiprināt Baltijas jūras drošību.

2024. gada oktobrī NATO PA prezidents Džeralds Konolijs (ASV) piedalījās Starptautiskās Krimas platformas parlamentārajā samītā Rīgā.

Starpparlamentu savienība

Starpparlamentu savienības (SPS) Latvijas nacionālās grupas deputāti 2024. gadā piedalījās divās SPS asamblejās, kuras notika Ženēvā, Šveicē.

148. asambleja notika no 22. marta līdz 27. martam, un tajā piedalījās 711 deputāti no 142 valstīm, tostarp 45 parlamentu priekšsēdētāji un 36 parlamentu priekšsēdētāju vietnieki. 36,2 % delegātu bija sievietes – tas liecina par SPS gadu desmitiem uzturēto apņēmību veicināt dzimumu līdztiesību un stiprināt sieviešu pārstāvību politikā. 28 % deputātu bija jaunāki par 45 gadiem, jo SPS stingri iestājas arī par jauniešu (SPS izpratnē – vecumā līdz 45 gadiem) līdzdalību politikā.

Šīs asamblejas galvenais temats bija “Parlamentārā diplomātija – būvējot tiltus mieram un izpratnei”. Latvijas nacionālās grupas vadītāja Jana Simanovska piedalījās debatēs par šo tematu.

Apkopojot debatēs izskanējušos viedokļus, tika pieņemta Ženēvas deklarācija.

Delegāti komitejās skatīja ziņojumus, un par tiem tika pieņemtas divas rezolūcijas:

- “Autonomo ieroču sistēmu un mākslīgā intelekta sociālās un humanitārās ietekmes risināšana (Miera un starptautiskās drošības komiteja)”;
- “Partnerība klimata jomā: veicināt piekļuvi zaļai enerģijai par pieņemamu cenu un nodrošināt inovāciju, atbildīgumu un vienlīdzību (Ilgtspējīgas attīstības komiteja)”.

Papildus asamblejas darba kārtībai notika Ukrainas delegācijas rīkotais pasākums informēšanai par situāciju valstī un frontē, un tajā piedalījās Ukrainas Augstākās Radas pirmais vicepriekšsēdētājs Oleksandrs Korņijenko.

149. asambleja notika no 12. oktobra līdz 18. oktobrim, un tajā piedalījās vairāk nekā 630 deputāti no 133 valstīm, tostarp 54 parlamentu priekšsēdētāji un 36 parlamentu priekšsēdētāju vietnieki. 36 % delegātu bija sievietes un 25 % deputātu – jaunāki par 40 gadiem.

Šīs asamblejas galvenais temats bija “Zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju izmantošana mierīgākai un ilgtspējīgākai nākotnei”. Debatēs par šo tematu piedalījās Latvijas nacionālās grupas deputāts Edmunds Teirumnieks. Apkopojot debatēs izskanējušos viedokļus, tika pieņemta Ženēvas deklarācija.

Delegāti komitejās skatīja ziņojumus, un uz to pamata tika pieņemta viena rezolūcija – “Mākslīgā intelekta ietekme uz demokrātiju, cilvēktiesībām un likuma varu (Demokrātijas un cilvēktiesību komiteja)”.

Asamblejas laikā tika pieņemta jaunā Zinātnes un tehnoloģiju ētikas harta, kurā uzsvērtā zināšanu noteicošā loma parlamenta lēmumu pieņemšanā, kā arī ētiskie apsvērumi, kas ir būtiski jauno tehnoloģiju

pārvaldībā.

Papildus asamblejas darba kārtībai notika Ukrainas delegācijas rīkotais pasākums – informatīvā sesija par situāciju valstī, un tajā tika skarti vairāki temati: Ukrainas vēlme – ceļš uz NATO; izdzīvošanai svarīgie enerģētikas jautājumi, īpaši tuvojoties ziemai; uz Krieviju deportēto bērnu likteņi un iespējas panākt viņu atgriešanos dzimtenē.

SPS formāts dod iespēju Saeimas delegācijai veidot īslaicīgas, bet nozīmīgas tikšanās ar citu parlamentu priekšsēdētājiem, vicepriekšsēdētājiem un deputātiem, lai aicinātu atbalstīt Latvijas kandidatūru ANO Drošības padomē (uz nepastāvīgās locekles vietu 2026.–2027. gadā). Ženēvā abās asamblejās Saeimas delegācijai bija iespēja pēc Ārlietu ministrijas ieteikuma uzrunāt deputātus no 55 valstīm, tai skaitā 26 parlamentu priekšsēdētājus un 29 deputātus, arī no ģeogrāfiski ļoti tālām valstīm – Čadas, Jaunzēlandes, Kaboverdes, Kambodžas, Kanādas, Namībijas, Tongas u. c. Uzrunātajiem pēc tam tika nosūtītas arī Saeimas priekšsēdētājas Daigas Mieriņas vai Latvijas nacionālās grupas vadītājas Janas Simanovskas vēstules.

Vidusjūras Savienības Parlamentārā asambleja

Vidusjūras Savienības Parlamentārās asamblejas (VSPA) 17. sesija un visu VSPA komiteju sēdes notika 2024. gada 15. un 16. februārī Rabātā, Marokā. Sesijā Latvijas delegācija piedalījās pilnā sastāvā.

2024. gada 28. oktobrī Romā, Itālijā, notika VSPA Sieviešu tiesību komitejas sēde, kurā piedalījās Latvijas delegācijas loceklis Jānis Vitenbergs.

VSPA galvenie temati 2024. gadā:

- sadarbības stiprināšana enerģētikas jomā;
- Krievijas iesāktā kara Ukrainā sekas Eiropas un Vidusjūras valstu reģionā;
- pārtikas drošība;
- sieviešu un bērnu tiesību jautājumi, īpaši kara skartajos reģionos;
- STEM izglītība Vidusjūras reģionā un Eiropas Savienībā;
- attīstības palīdzības un izglītības programmu ieviešana.

Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija

2024. gada 3. un 4. aprīlī Saeimas deputāti Rihards Kols, Ingrīda Circene, Mārtiņš Felss un Andris Kulbergs piedalījās Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (*OECD*) parlamentārā tīkla sanāksmē *OECD* galvenajā mītnē Parīzē.

Sanāksmes darba kārtības jautājumi:

- globālās ekonomikas aina;
- enerģijas tirgus apskats;
- izglītības sistēmu salīdzinājums;
- mākslīgā intelekta pārvaldība;
- virzība uz nulles emisijām, cirkulāro un dabu pozitīvi ietekmējošu ekonomiku;
- tikšanās ar valstu ekonomikas pētniekiem;
- *OECD* dalībvalstu pieredze pievienošanās procesā.

Savukārt 2024. gada 26. un 27. martā Saeimas deputāts Jānis Reirs piedalījās *OECD* Globālajā pretkorupcijas un integritātes forumā Parīzē.

Foruma kārtības jautājumi:

- nodokļu noziegumu un nelikumīgu finanšu plūsmu identificēšana;
- demokrātisko sistēmu noturība pret korupcijas riskiem;
- pretkorupcijas tiesisko regulējumu saskaņošana ar *OECD* Pretkukuļošanas konvencijas prasībām;
- necaurskatāmas lobēšanas prakses izskaušana.

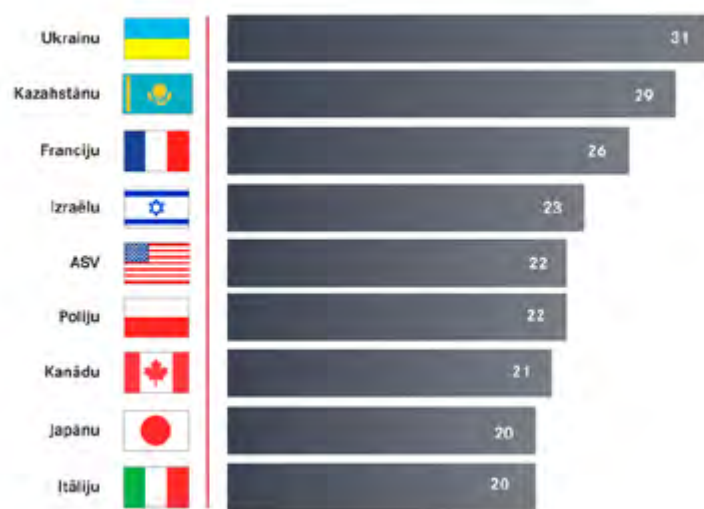
Darbība starptautiskajās organizācijās ļauj Latvijas deputātiem iesaistīties gan reģionālu, gan arī globālu jautājumu risināšanā. Latvijas deputāti aktīvi veido reģionālās koalīcijas starpparlamentārajās organizācijās, īpaši Ziemeļvalstu un Baltijas valstu (*NB8*) formātā. Mērķis ir ietekmēt starpparlamentāro un starptautisko organizāciju lēmumus jau to veidošanas procesā. Arvien intensīvāk un mērķtiecīgāk tiek saskaņotas Baltijas valstu pozīcijas attiecībā uz ES un NATO darba kārtības jautājumiem un palīdzības sniegšanu Ukrainai.

Deputātu darbs starptautiskajās organizācijās sekmē pozitīva Latvijas tēla veidošanu un Latvijas popularizēšanu Baltijā, Eiropā un pasaulē (reģionālā sadarbība dažādos formātos), palīdz īstenot Latvijas ārpolitiskos mērķus – aktīva līdzdalība Eiropas Savienībā, NATO, kā arī *OECD* un sabiedroto izpratnes vairošana attiecībā uz iespējamiem Baltijas valstu apdraudējumiem, īpaši saistībā ar karu Ukrainā –, sekmēt atbalstu Ukrainai, aktīvi iesaistīties Ukrainas situācijas skaidrošanā, politiskā atbalsta sniegšanā un uzturēšanā, arī reālu koordinācijas pasākumu organizēšanā gan starptautiskā vidē, gan Latvijā. Mūsu deputātu darbība starptautiskajās organizācijās ir iespēja nodot Latvijas demokrātisko reformu pieredzi ES Austrumu partnerības valstīm ne tikai divpusējos sadarbības formātos, bet arī Baltijas Asamblejas un GUAM Parlamentārās asamblejas sadarbības ietvaros, stiprināt Latvijas lomu starptautiskajā politikā (regulārs atbalsts Austrumu partnerības valstīm, īpaši Ukrainai un Moldovai, aktīva darbība starpparlamentāro organizāciju ietvaros, tostarp vadošu amatu ieņemšana, dažādu jautājumu skaidrošana, lobēšana, uzmanības pievēršana faktiem, iespējamo risinājumu piedāvāšana), turklāt paver Latvijai iespēju kļūt par starptautisku sadarbības projektu namamāti. 23. un 24. oktobrī Latvija bija mājvieta Starptautiskās Krimas platformas parlamentārajam samitam, ko organizēja Saeima sadarbībā ar Ukrainas parlamentu.

4.6. Deputātu grupas sadarbībai ar citu valstu parlamentiem

Lai veicinātu sadarbību ar citu valstu parlamentiem, Saeimas deputāti var izveidot deputātu grupas. Tās palīdz stiprināt starpparlamentāro sadarbību un aizstāvēt mūsu valsts intereses.

Skaitliski lielākās bija deputātu grupas sadarbībai ar:

2024. gadā Saeimā kopumā darbojās 50 deputātu grupas sadarbības veicināšanai ar citu valstu parlamentiem.

Deputātu grupas sadarbības veicināšanai ar Gruzijas parlamentu (31 deputāts) darbība tika apturēta 2024. gada 4. decembrī.

Deputātu grupu vadītāji un locekļi tiek aicināti piedalīties Saeimas priekšsēdētājas tikšanās reizēs ar augstām ārvalstu amatpersonām – prezidentiem, parlamentu priekšsēdētājiem, premjeriem, ārlietu ministriem, kā arī var tikt aicināti piedalīties valsts augstāko amatpersonu oficiālajās vizītēs.

Deputātu grupu pārstāvji pārskata gadā devušies vizītēs un piedalījušies pasākumos Gruzijā, Igaunijā, Austrijā, Japānā, Moldovā un Lietuvā.

Savukārt Saeimā vizītēs tika uzņemtas deputātu grupas no Vācijas, Lielbritānijas un Kanādas.

5. DIALOGS AR SABIEDRĪBU

Saeima ir atvērta un sabiedrībai pieejams parlaments, kas aktīvi veicina dialogu ar iedzīvotājiem un pilsonisko sabiedrību. 2024. gadā Saeimā rīkotas dažādas tematiskas konferences un diskusijas par sabiedrībā aktuāliem jautājumiem, informatīvi izglītojoši pasākumi jauniešiem, kā arī svinīgi un sociāli nozīmīgi pasākumi, akcijas un izstādes. Gads aizritēja arī Baltijas ceļa 35. gadadienas zīmē, pieminot šo vēsturisko notikumu ar pasākumiem, kuros godināta Latvijas vienotība ar kaimiņtautām ceļā uz brīvību.

5.1. Sadarbība ar pilsonisko sabiedrību

Liela loma Saeimas darbā ir pilsoniskās sabiedrības iesaistei. Vērtējot likumdošanas iniciatīvas un sniedzot priekšlikumus to uzlabošanai, pilsoniskā sabiedrība ietekmē Saeimas lēmumus. Komisijas, izlemjot jautājumus, kā ekspertus pieaicina arī pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus.

Deklarācija par Saeimas un pilsoniskās sabiedrības sadarbību

Saeimas Prezidijs 2024. gada 22. februārī apstiprināja jaunu deklarāciju par Saeimas un pilsoniskās sabiedrības sadarbību. Šīs deklarācijas mērķis ir nodrošināt pilsoniskās sabiedrības attīstību Latvijā un pilnveidot Saeimas un pilsoniskās sabiedrības sadarbību, balstoties uz savstarpēju izpratni, cieņu un atbalstu, kā arī stiprināt pilsoniskās sabiedrības nozīmi demokrātiskās valsts un cilvēku drošumspējas attīstībā.

Ikdienā abu pušu sadarbību vada, koordinē un pilnveido sadarbības grupa. Ik gadu tiek rīkots Saeimas un pilsoniskās sabiedrības organizāciju pārstāvju forums, lai apspriestos par Saeimai un pilsoniskajai sabiedrībai aktuāliem tematiem, izvērtētu līdzšinējās sadarbības rezultātus, kā arī identificētu turpmākās sadarbības jautājumus.

Saeimas un nevalstisko organizāciju forums

2024. gada 7. maijā parlamentā risinājās ikgadējais Saeimas un nevalstisko organizāciju (NVO) forums. Forumā tika atzīmēta divdesmitā gadskārta kopš Latvijas kļūšanas par Eiropas Savienības un NATO dalībvalsti, un tas bija veltīts Latvijas nākotnei drošā Eiropā.

Pasākumu atklāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa un Latvijas Pilsoniskās alianses padomes priekšsēdētāja Agnese Frīdenberga.

Forumā risinājās trīs paralēlas diskusijas. Diskusijā “Prevencija drošai videi bērniem un jauniešiem” klātesošie sprieda par Vardarbības novēršanas un apkarošanas plāna 2024.–2029. gadam izstrādi un to, kāda rīcība būtu jānodrošina un kādi likumdošanas uzlabojumi jāveic, lai mūsu bērni varētu dzīvot drošā vidē, drošā Latvijā. Diskusiju vadīja Saeimas priekšsēdētājas biedre Antoņina Ņenaševa un Saeimas un NVO foruma koordinējošās grupas locekle Agnija Jansone.

Diskusijā “Sociālā ekonomika Eiropā un Latvijā” tika pārrunāti jautājumi par mūsu valsts sociālās ekonomikas stratēģiju. Diskusiju vadīja Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas Nevienlīdzības mazināšanas apakškomisijas priekšsēdētāja Zane Skujiņa-Rubene un domnīcas PROVIDUS vadošā pētniece, Latvijas Pilsoniskās alianses padomes priekšsēdētāja Agnese Frīdenberga.

Diskusijā “Latvijas loma Eiropas drošībā” tās dalībnieki sprieda par to, kā efektīvāk īstenot publiskās pārvaldes un nevalstisko organizāciju sadarbību, lai sekmētu kopīgu valstiski svarīgu mērķu sasniegšanu. Diskusiju vadīja Saeimas sekretārs, Nacionālās drošības komisijas sekretārs Edvards Smiltēns un biedrības “Eiropas kustība Latvijā” prezidents Andris Gobiņš.

Pēc paralēlajām tematiskajām diskusijām tika apspriests to kopsavilkums. Foruma noslēgumā vārds tika dots Saeimas priekšsēdētājai Daigai Mieriņai un Latvijas Pilsoniskās alianses direktorei Kristīnei Zonbergai.

Pēc paralēlajām tematiskajām diskusijām tika apspriests to kopsavilkums. Foruma noslēgumā vārds tika dots Saeimas priekšsēdētājai Daigai Mieriņai un Latvijas Pilsoniskās alianses direktorei Kristīnei Zonbergai.

Saeimas komisiju atvērto durvju diena

Parlamentā pulcējas Saeimas un Nevalstisko organizāciju foruma "Latvijas nākotne drošā Eiropā!" dalībnieki

Lai stiprinātu parlamenta saikni ar pilsonisko sabiedrību un uzsvērtu tās būtisko lomu likumdošanā, Saeimā kopā ar nevalstiskā sektora partneriem 2024. gada 27. februārī – Starptautiskajā nevalstisko organizāciju dienā – ieviesta jauna tradīcija – Saeimas komisiju atvērto durvju diena.

Gan parlamentārieši, gan biedrību un nodibinājumu pārstāvji pauda gandarījumu par produktīvo pilsoniskās sabiedrības un parlamentāriešu dialogu atvērto durvju dienā un uzsvēra nepieciešamību turpināt aktīvu sadarbību, lai pēc iespējas labāk pārstāvētu un īstenotu sabiedrības intereses.

Saeimas komisijās ieradās vairāk nekā 100 interesentu no teju 60 dažādām biedrībām un nodibinājumiem. Deputāti un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji pārrunāja iespējas uzlabot likumdevēja un pilsoniskās sabiedrības dialogu.

Tāpat atvērto durvju dienas dalībnieki sprieda par aktuāliem Saeimas komisiju un pilsoniskās sabiedrības organizāciju dienaskārtības jautājumiem, piemēram, par vides un pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar fiziska un garīga rakstura traucējumiem, tautsaimniecības konkurētspējas un eksportspējas veicināšanu, atbildību par dziļviltojumu tehnoloģiju izmantošanu, likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbā" normām un to iespējamo liberalizāciju, kā arī par Ukrainas civiliedzīvotāju integrēšanos Latvijā.

5.2. Pasākumi

Svinīgie pasākumi

4. maijs. Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas diena

Svinīgajā sēdē uzrunājot klātesošos, Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa akcentēja, ka 4. maijā svinam svētkus, kad pateicībā noliecam galvu to tautiešu priekšā, kuri ar savām domām un darbiem uzdrošinājās īstenot ideju par Latviju. Sēdē tradicionāli piedalījās Valsts prezidents, bijušie valsts prezidenti, bijušie Saeimas priekšsēdētāji, Ministru kabineta locekļi, Augstākās padomes deputāti, kuri balsoja par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu, ārvalstu diplomātiskais korpuss un starptautisko organizāciju pārstāvniecību vadītāji. Saeimas deputāti piedalījās arī svinīgajā ziedu nolikšanas ceremonijā pie Brīvības pieminekļa. Piedalīties parlamentā sarīkotajos Baltā galdauta svētkos bija aicināti 4. maija Deklarācijas kluba biedri.

Tradicionālā deputātu kopbilde pie Saeimas nama Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienā

Svinīgā ziedu nolikšanas ceremonija pie Brīvības pieminekļa par godu Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas gadadienai

21. augusts. Valstiskuma balvas pasniegšanas ceremonija

Saeimā svinīgā ceremonijā Valstiskuma balva tika pasniegta labdarības organizācijas “Ziedot.lv” vadītājam Rūtai Dimantai. Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa pateicās Augstākās padomes deputātiem, kuri toreiz, ārkārtas apstākļos, kad gaisā virmoja šaubas un neziņa, deva cerību un pārliecību par mūsu neatkarību un nākotni Rietumvalstu saimē. Valstiskuma balva tika iedibināta pēc 4. maija Deklarācijas kluba iniciatīvas un tiek piešķirta par būtisku ieguldījumu Latvijas valstiskuma stiprināšanā. Pirmo reizi tā tika pasniegta 2021. gadā.

Valstiskuma balvas pasniegšanas ceremonijā Rīgas pili

17. oktobris. NATO kaujas grupas paaugstināšana līdz brigādes līmenim

Svinīgajā pasākumā par godu NATO kaujas grupas paaugstināšanai līdz brigādes līmenim klātesošos uzrunāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa un Saeimas priekšsēdētājas biedre Zanda Kalniņa-Lukaševica. Atzīmējot Latvijas un Kanādas veiksmīgo sadarbību NATO atturēšanas un aizsardzības stiprināšanā, Kanādas vēstnieks Braiens Svorks un Kanādas Bruņoto spēku pavēlniecības Latvijā komandieris pulkvedis Džims Smits informēja Saeimas deputātus par Kanādas militārās klātbūtnes paplašināšanu Latvijā. NATO daudznacionālo kaujas grupu Latvijā kopš 2017. gada vada Kanāda, un tā ir Kanādas lielākā militārā misija ārvalstīs. Pērn Kanāda apņēmusi būtiski palielināt savu personāla un ekipējuma ieguldījumu, lai stiprinātu NATO klātbūtni Latvijā un sadarbībā ar sabiedrotajiem vadītu kaujas grupas pārveidi par daudznacionālu kaujasspējīgu brigādi.

7. novembris. 1. Saeimas sanāksšanas un Satversmes spēkā stāšanās gadadiena

Saeimas namā tika godināti cilvēki, kuri snieguši būtisku ieguldījumu parlamenta darba, tradīciju un vērtību stiprināšanā. Šāds svinīgais pasākums ir jauna tradīcija, ko 2024. gadā aizsācis 14. Saeimas Prezidijs.

Svinīgajā pasākumā tika godināti 4. maija Deklarācijas kluba prezidente Velta Čebotarenoka, Atmodas laika līderis un Latvijas Tautas frontes pirmais priekšsēdētājs Dainis Irvāns, jurists Gunārs Kusiņš, kurš Saeimas norisēs bijis klātesošs jau kopš valsts neatkarības atjaunošanas, Tautas padomes priekšsēdētāja, Satversmes sapulces prezidenta un pirmā Latvijas Republikas prezidenta Jāņa Čakstes mazmazmeita Kristīne Čakste, Saeimas nama atjaunošanas konsultatīvās padomes vadītāja Māra Lāce, biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" direktore Kristīne Zonberga un Latvijas telekomunikāciju iekārtu un aprīkojuma ražošanas uzņēmuma SIA "Mikrotīkls" izveidotājs Džons Martins Tallijs.

Tika pasniegti Saeimas Prezidija pateicības raksti par pašizliedzīgu, godprātīgu un profesionālu ieguldījumu Saeimas darbā. Tos saņēma Saeimas darbinieki, kuri veicinājuši inovācijas informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā, snieguši būtisku atbalstu likumdošanas darbā, kā arī ar lielu degsmi un atbildību veikuši savus darba pienākumus.

11. novembris. Lāčplēša diena

Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa, Saeimas Prezidija locekļi un deputāti, kā arī citas augstākās valsts amatpersonas piedalījās Lāčplēša dienai veltītos pasākumos, tostarp ekumeniskajā dievkalpojumā Rīgas Domā un pēc tam – vainagu nolikšanas ceremonijā Rīgas Brāļu kapos.

18. novembris. Latvijas Republikas proklamēšanas gadadiena

18. novembrī Saeima sanāca uz svinīgo sēdi par godu Latvijas Republikas proklamēšanas 106. gadadienai. Sēdē, kuru ar uzrunu atklāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa, piedalījās augstākās valsts amatpersonas, Augstākās padomes deputāti, kā arī ārvalstu diplomātiskā korpusa pārstāvji. Saeimas Prezidijs un deputāti šajā dienā piedalījās arī citos valsts svētkiem veltītos pasākumos – ekumeniskajā dievkalpojumā Rīgas Domā un svinīgajā ziedu nolikšanas ceremonijā pie Brīvības pieminekļa – un 11. novembra krastmalā vēroja NBS vienību militāro parādi.

Saeimas sanāksšanas un Satversmes spēkā stāšanās gadadienā Saeimas namā godina parlamentārisma vērtību stiprinātājus

Baltijas ceļa 35. gadadiena

2024. gadā Latvijas parlaments svinēja mūsu valstij nozīmīgu jubileju – Baltijas ceļam apritēja 35 gadi. Baltijas ceļš ir viena no visu laiku vērienīgākajām nevardarbīgas pretošanās akcijām. 1989. gada 23. augustā pulksten 19.00 triju PSRS okupēto republiku – Lietuvas, Latvijas un Igaunijas – iedzīvotāji uz 15 minūtēm sadevās rokās, lai nosodītu Baltijas valstu pretlikumīgo iekļaušanu Padomju Savienībā un prasītu brīvību. Viļņu, Rīgu un Tallinu tovakar savienoja vairāk nekā 600 kilometrus gara dzīva ķēde. Akcija tika sarīkota tieši 50 gadus pēc tam, kad bija noslēgts noziedzīgais Molotova–Ribentropa pakts.

Baltijas ceļa 35. gadadienā, 23. augustā, Latvijas Pasts izdeva īpašu aploksni un pirmās dienas zīmogu. Svētku aplokšnes zīmogošanas pasākumā piedalījās *NB8* valstu parlamentu priekšsēdētāji, Latvijas Pasta valdes priekšsēdētājs Andris Puriņš un Rīgas pieminekļu aģentūras direktors Gunārs Nāgels.

Šajā dienā ikviens varēja no Brīvības laukuma uz jebkuru vietu Latvijā bez maksas nosūtīt īpašu svētkiem veltītu pastkarti, nofotografēties vides objektā “Pievienojies Baltijas ceļam!” un, sadodoties rokās ar citiem pasākuma dalībniekiem, simboliski kļūt par daļiņu no vēsturiskās akcijas. Pirmos pastkartes “Baltijas ceļam 35” sūtītājus sagaidīja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa. Pastkarte un vides objekts tapa sadarbībā ar Latvijas Nacionālā vēstures muzeja nodaļu – Tautas frontes muzeju – un 4. maija Deklarācijas klubu. Dizains tika veidots, iedvesmojoties no fotogrāfijām, ko projektam “Gadsimta albums” iesūtījuši Baltijas ceļa dalībnieki.

6. septembrī par godu Baltijas ceļa 35. gadadienai parlamentā notika konference “Pievienojies Baltijas ceļam!”. Baltijas ceļa rīkotāji, Atmodas laika līderi un starptautiskie eksperti sprieda par Baltijas ceļa mantojumu un ar to saistītajiem mūsdienu izaicinājumiem. Konferenci rīkoja Saeima kopā ar 4. maija Deklarācijas klubu un Latvijas Nacionālā vēstures muzeja nodaļu – Tautas frontes muzeju. Pasākumu atklāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa, Ministru prezidente Evika Siliņa un 4. maija Deklarācijas kluba prezidente Velta Čebotarenoka. Ar lekciju “Morāle un realisms starptautiskajās attiecībās. Baltijas ceļš un citi ceļi” konferencē piedalījās bijušais Islandes prezidents Gudni T. Johannesons. Pēc tam panelīdiskusijās konferences dalībnieki sprieda par Baltijas ceļu toreiz un tagad, kā arī par šā vēsturiskā notikuma nozīmi. Diskusijās piedalījās Eiropas Parlamenta deputāte un Baltijas ceļa rīkotāja Sandra Kalniete, Eiropas Parlamenta deputāts Mihaels Galers, bijušais Valsts prezidents Egils Levits, Vidzemes Augstskolas vadošais pētnieks Gatis Krūmiņš, Krimas tatāru tautas medžlisa priekšsēdētājs Refats Čubarovs, Somijas Zinātņu akadēmijas pētniece un Helsinku universitātes pārstāve Una Bergmane, Augstākās padomes deputāts Andris Teikmanis, kā arī Atmodas laika līderis un Latvijas Tautas frontes pirmais priekšsēdētājs Dainis Iļvāns.

Atzīmējot nozīmīgo jubileju, parlaments izveidoja videostāstu “Mans Baltijas ceļš gadsimta albumā”. Tajā iekļautas to cilvēku atmiņas, kuri atsaukušies Latvijas Nacionālā vēstures muzeja aicinājumam dalīties ar atmiņām par piedzīvoto Baltijas ceļā 1989. gada 23. augustā. Videostāsti publicēti Saeimas tīmekļvietnē un Saeimas sociālo tīklu kontos.

Tāpat videostāstu ciklā “Mans Baltijas ceļš” ar atmiņām dalījās parlamenta deputāti – Skaidrīte Ābrama, Ervins Labanovskis, Irma Kalniņa, Zanda Kalniņa-Lukaševica un Edvards Smiltēns –, pēc 35 gadiem atgriežoties vietās, kur viņi stāvēja, sadevušies rokās ar pārējiem akcijas dalībniekiem.

Baltijas ceļa 35. gadadienai veltītā aploksne ar NB8 valstu parlamentu priekšsēdētāju parakstiem

Vides objekts “Pievienojies Baltijas ceļam!”

Tematiskas konferences un diskusijas

16. februāris. Grāmatas “Interesu pārstāvības process. Skaidrojumi un komentāri” atvēršana un lobēšanas regulējumam veltīta diskusija

Pasākumu atklāja Saeimas priekšsēdētājas biedre Antoņina Ņenaševa un Juridiskās komisijas priekšsēdētājs Andrejs Judins. Tāpat klātesošos uzrunāja tieslietu ministre Inese Lībiņa-Egnere, grāmatas zinātniskie redaktori un Augstākās tiesas senatori Sanita Osipova un Jānis Pleps, kā arī grāmatas idejas autore un juridiskā redaktore Viktorija Soņeca. Pēc grāmatas atvēršanas notika diskusija par to, kas ir interešu pārstāvība un kādēļ nepieciešams to regulēt, kā interešu pārstāvība ir nošķirama no koruptīvām darbībām un kā izpaužas sabiedrības līdzdalība interešu pārstāvībā.

23. februāris. Konference “Tā ir arī mūsu nauda! Ko darīt, lai Eiropas Savienības fondu investīcijas būtu pārdomātākas?”

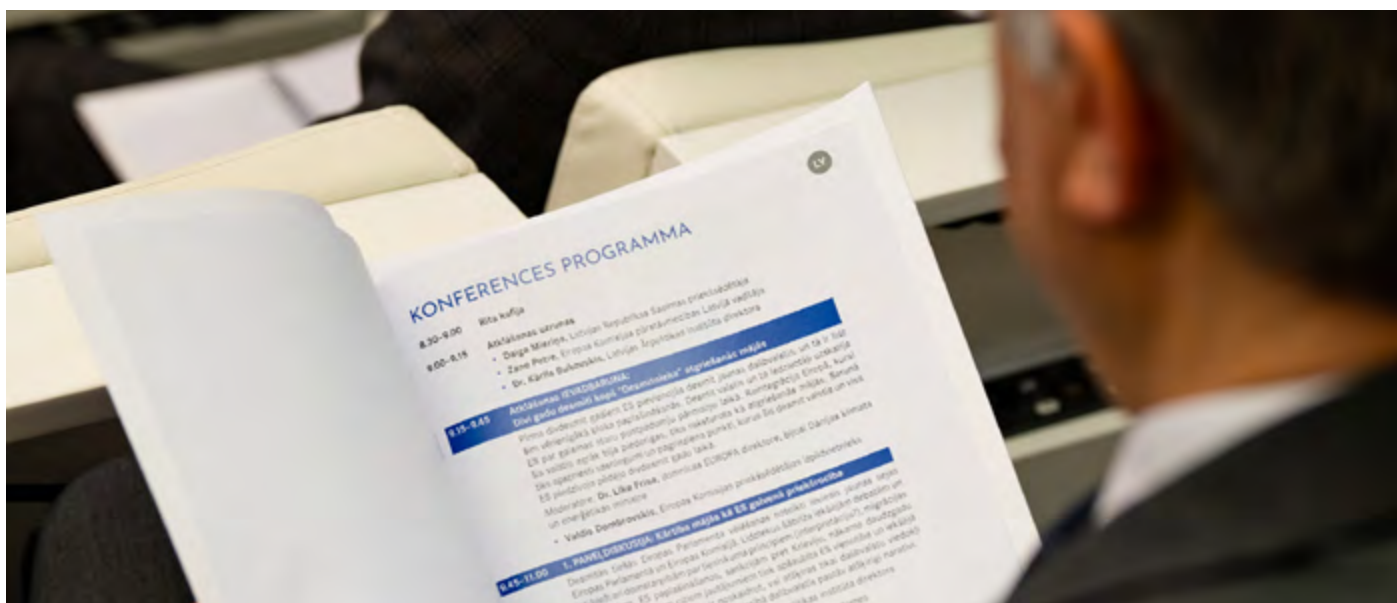
Konferences dalībnieki diskutēja par to, kā Latvijā labāk ieguldīt Eiropas Savienības fondu naudu. Konferenci organizēja Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisija sadarbībā ar Sabiedriskās politikas centru PROVIDUS un biedrību “Zaļā brīvība”. Konferenci atklāja komisijas priekšsēdētāja Viktorija Baire un Finanšu ministrijas parlamentārā sekretāre Karina Ploka. Dalībnieki pārrunāja līdzšinējo ES fondu līdzekļu izmantošanas pieredzi, iespējas uzlabot šo praksi un veicināt visu interešu grupu sekmīgu līdzdarbošanos. Konferences dalībnieki sprieda arī par mācībām, kas gūtas attiecībā uz ES fondu sadali, – par to, cik pārskatāmi līdz šim ir programmēti un ieviesti ES fondi, kā arī par to, ko no iepriekšējās prakses pārņemt vai nepārņemt nākotnē. Tika runāts arī par sabiedrības iespējām uzraudzīt ES fondu izlietojumu.

12. marts. Konference “Mākslīgais intelekts dezinformācijas atmaskošanai”

Jomas eksperti kopā ar Saeimas deputātiem sprieda par mākslīgā intelekta nozīmi dezinformācijas apkarošanā un aktuālajiem izaicinājumiem Latvijā, Eiropas Savienībā un NATO. Konferenci organizēja Saeima sadarbībā ar Latvijas Universitāti. Klātesošos uzrunāja Saeimas priekšsēdētājas biedre Zanda Kalniņa-Lukaševica, Latvijas Universitātes profesore, projekta “AI4Debunk” vadītāja Inna Šteinbuka, izglītības un zinātnes ministre Anda Čakša un NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centra direktors Jānis Sārts. Šī konference bija daļa no Latvijas Universitātes starptautiskā projekta “AI4Debunk”, ko universitāte kopā ar citām astoņu valstu organizācijām sākusi īstenot Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas programmas ietvaros. Šā projekta mērķis ir izstrādāt mākslīgā intelekta rīkus, kas nodrošinātu iedzīvotājiem uzticamas pārlūkošanas un saziņas iespējas tiešsaistē. Deputāti kopā ar ekspertiem apaļā galda diskusijā sprieda, kā novērst “infodēmiju” un stiprināt ticību Eiropas Savienības nākotnei.

8. aprīlis. Starptautiska konference “ES sarunas 2024: ES kā drošas mājas mūsdienu ģeopolitiskajā ainavā”

Augsta līmeņa starptautisko konferenci “ES sarunas 2024: ES kā drošas mājas mūsdienu ģeopolitiskajā ainavā” organizēja Saeima sadarbībā ar Latvijas Ārpolitikas institūtu un Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā. Konferenci atklāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa, Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā vadītāja Zane Petre un Latvijas Ārpolitikas institūta direktors Kārlis Bukovskis. Konferencē tika spriests par sasniegumiem un pagrieziena punktiem, kādi pēdējo 20 gadu laikā bijuši valstīm, kuras ES pievienojās pēdējā ES paplašināšanas kārtā, un visai Eiropas Savienībai. Savukārt konferences paralēlajās tiešsaistes sarunās tās dalībnieki no Kopenhāgenas, Helsinkiem, Rīgas, Stokholmas, Tallinas un Viļņas sprieda par Eiropas robežu stiprināšanu, migrācijas problēmām un Eiropas aizsardzības stratēģisko autonomiju, Eiropas lauksaimniecības politiku un klimata pārmaiņām.

Starptautiskā konference “ES sarunas 2024: ES kā drošas mājas mūsdienu ģeopolitiskajā ainavā”

10. maijs. Jomas ekspertu un politikas veidotāju konference “Latvijas ūdeņu ilgtspēja un kā to panākt?”

Konferenci organizēja Saeima sadarbībā ar Pasaules dabas fondu. Konferenci atklāja Saeimas Ilgtspējīgas attīstības komisijas priekšsēdētājs Uģis Mitrevics un Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas Vides, klimata un enerģētikas apakškomisijas sekretārs Atis Labucis. Konferencē dalībnieki apsprieda pašreizējo situāciju ūdens kvalitātes nodrošināšanā un šajā ziņā sasniedzamos mērķus, runāja par ūdeni Eiropas zaļā kursa kontekstā un to, ko starptautiski izvirzītie mērķi nozīmē attiecībā uz Latvijas ūdens resursiem. Tika diskutēts par mērķu sasniegšanas iespējām, tostarp par hidromorfoloģisko pārveidojumu – dambju, hidroelektrostaciju, meliorācijas – izmantošanu, kā arī par difūzo un punktveida piesārņojumu. Konferencē tika pieņemta Latvijas ūdeņu ilgtspējas ceļa karte, kas iezīmē visaptverošu pieeju ilgtspējīgas ūdens ekosistēmas un dabas kapitāla pārvaldības attīstīšanai.

28. maijs. Meistarklase “Dezinformācijas un manipulācijas riski demokrātijai: kā tos atpazīt un sekmiīgi novērst?”

Meistarklasi rīkoja Saeima sadarbībā ar Valsts kanceleju, un tajā risinājās diskusija par aktuālajiem informācijas manipulācijas riskiem, demokrātisko procesu ietekmēšanas mēģinājumiem Latvijā un pasaulē, tostarp par situāciju Latvijas informatīvajā telpā un sociālo mediju tendencēm. Tika sniegti arī praktiski padomi par to, kā atpazīt dezinformāciju un informācijas manipulatorus, ko ikvienam ikdienā vajadzētu ievērot, lai tiem nepakļautos, un kādi ikvienam pieejami rīki var palīdzēt uzlabot savu medijpratību un informācijpratību. Meistarklasē varēja gūt papildu zināšanas par dziļvilttojumiem jeb *deep-fake*, dezinformatīviem naratīviem priekšvēlēšanu laikā, populārākajām Kremļa dezinformācijas un informācijas manipulācijas metodēm un sazvērēstības teorijām.

10. jūnijs. Starptautisks forums “Autoritāro režīmu partnerība: Irānas un Krievijas sadarbība, tās ietekme uz Izraēlu, Latviju, Baltijas valstīm un Eiropu”

Forumu organizēja Saeima sadarbībā ar Eiropas līderu tīklu. Pasākumu atklāja Saeimas sekretārs Edvards Smiltēns un Saeimas Ārlietu komisijas priekšsēdētājs Rihards Kols. Dalībnieki sprieda par Krievijas stratēģisko motivāciju un veikto darbību ietekmi uz Eiropu, par Krievijas ģeopolitiskajiem mērķiem Ukrainā, ietekmi Tuvajos Austrumos un Āfrikā, par Krievijas īstenotajiem kiberdraudiem un izvērsto informācijas karu. Tāpat uzmanības centrā tika izvirzītas Irānas reģionālās ambīcijas un draudi stabilitātei, ietekme uz Izraēlu, Tuvajiem Austrumiem un Eiropu. Vēl eksperti diskutēja par nepieciešamību pēc saskaņotas stratēģijas un rīcības politikas Irānas un Krievijas partnerības radīto izaicinājumu pārvarēšanai, tai skaitā par kiberdrošības un informācijas integritātes uzlabošanu. Forumā piedalījās Latvijas, Lietuvas, Igaunijas un Izraēlas parlamentārieši, diplomāti, Eiropas Savienības un NATO dalībvalstu vēstnieki un vēstniecību pārstāvji, kā arī pētnieki un studenti.

11. jūnijs. Starptautisks seminārs “No politikas līdz rezultātiem: parlamentāriešu loma Stambulas konvencijas īstenošanā un uzraudzībā”

Semināru organizēja Saeima un Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas Līdztiesības un diskriminācijas apkarošanas komiteja. Semināru atklāja Saeimas priekšsēdētājas biedre Antoņina Ņenaševa un Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas galvenā referente par vardarbību pret sievietēm Etilda Ģonaja. Semināra dalībnieki sprieda par likumdošanas, budžeta un uzraudzības struktūrām Stambulas konvencijas īstenošanas aspektā. Tāpat tika pārrunāti jautājumi par parlamenta lomu un atbildību konvencijas īstenošanas uzraudzībā, tostarp par sadarbību ar GREVIO – starptautisku neatkarīgu ekspertu grupu, kas auditē valstu progresu ceļā uz konvencijas mērķiem. Diskusijās piedalījās arī Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas priekšsēdētāja Leila Rasima, Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas Nevienlīdzības mazināšanas apakškomisijas priekšsēdētāja Zane Skujiņa-Rubene, tieslietu ministre Inese Lībiņa-Egnere un pilsoniskās sabiedrības organizāciju pārstāvji, kā arī Līdztiesības un diskriminācijas apkarošanas komitejas priekšsēdētāja, Ukrainas delegācijas vadītāja Marija Mezenceva un vairāki kompetentu starptautisku organizāciju pārstāvji.

Saeimas un Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas Līdztiesības un diskriminācijas apkarošanas komitejas rīkotais seminārs “No politikas līdz rezultātiem: parlamentāriešu loma Stambulas konvencijas īstenošanā un uzraudzībā”

19. jūnijs. Diskusija “Latvijas enerģētikas izaicinājumi 2050. gadam”

Parlamentārieši un eksperti sprieda par jau paveikto un vēl veicamo ilgtspējīgas enerģētikas politikas veidošanā. Diskusiju atklāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa, atzīmējot, ka 2022. gads bijis pagrieziena punkts, jo līdz ar Krievijas sāktu karu Ukrainā strauji pieauga energoresursu cenas un agresorvalsts šo apstākli izmantoja kā instrumentu Eiropas šantažēšanai. Diskusijas dalībnieki iepazinās ar enerģētikas sektora izaicinājumiem, Klimata un enerģētikas ministrijas izstrādāto ceļa karti un kopā ar nozares ekspertiem un politikas veidotājiem apsprieda dažādus aktuālos jautājumus.

20. septembris. Diskusija “Kā Saeimai Eiropas jautājumos kļūt dzirdamākai, ietekmīgākai, stratēģiskākai?”

Diskusiju rīkoja Saeimas Eiropas lietu komisija sadarbībā ar Sabiedriskās politikas centru PROVIDUS un biedrību “Eiropas kustība Latvijā”. Viens no diskusijas tematiem bija Latvijas prioritātes Eiropas Savienībā un proaktīva, stratēģiska rīcība, savukārt otrs bija saistīts ar Latvijas interesēm un veiksmīgiem lēmumiem Eiropas Savienībā. Pasākuma dalībniekus uzrunāja bijušie Saeimas Eiropas lietu komisijas priekšsēdētāji – Oskars Kastēns, Lolita Čigāne, Vita Anda Tērauda – un Saeimas priekšsēdētājas biedre Zanda Kalniņa-Lukaševica. Diskusijā piedalījās Sabiedriskās politikas centra PROVIDUS direktore un vadošā pētniece Iveta Kažoka, kā arī biedrības “Latvijas Pilsoniskā alianse” direktore Kristīne Zonberga.

14. oktobris. Starptautiska konference “Kultūras mantojums un drošība” UNESCO nedēļas ietvaros

Konference bija veltīta 1954. gada 14. maija Hāgas konvencijas par kultūras vērtību aizsardzību bruņota konflikta laikā 70. gadadienai. Pasākumā piedalījās Latvijas un ārvalstu politikas plānotāji, kā arī kultūras mantojuma un aizsardzības jomas speciālisti. Konferenci atklāja Saeimas priekšsēdētājas biedre Zanda Kalniņa-Lukaševica, kultūras ministre Agnese Lāce, aizsardzības ministrs Andris Sprūds un UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas ģenerālsekretāre Baiba Moļņika. Konferences dalībnieki sprieda par kultūras mantojuma objektu aizsardzību, tostarp izaicinājumiem, ar kādiem saskaras Ukraina kara laikā, par civilmilitāro sadarbību un kultūras institūcijām pieejamiem rīkiem miera laikā iespējamu krīžu pārvarēšanai. Tika akcentēta vietējo kopienu loma kultūras mantojuma saglabāšanā, starptautisko organizāciju iesaiste tā sargāšanā konfliktu zonās, kā arī Latvijas kultūras mantojuma potenciāls sabiedrības saliedēšanai. Konferenci rīkoja Saeima, UNESCO Latvijas Nacionālā komisija, Kultūras ministrija un Aizsardzības ministrija sadarbībā ar “ICOMOS Latvija”, Francijas institūtu, Kanādas vēstniecību un Nīderlandes Karalistes vēstniecību.

Konference “Kultūras mantojums un drošība”

1. novembris. Konference “Nākotnes veselības ekonomika: efektivitāte un ilgtspēja”

Konferenci atklāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa, veselības ministrs Hosams Abu Meri un Rīgas Stradiņa universitātes Sociālo zinātņu fakultātes dekāne Karina Palkova. Konferences dalībnieki sprieda par veselības aprūpes sistēmas nākotni arvien pieaugošo vajadzību un arvien sarūkošo resursu aspektā. Paneldiskusijā piedalījās Veselības ministrijas parlamentārais sekretārs Artjoms Uršušskis, Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas Sabiedrības veselības apakškomisijas vadītāja, Latvijas Lauku ģimenes ārstu asociācijas valdes priekšsēdētāja Līga Kozlovska, Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas valdes priekšsēdētājs Normunds Staņēvičs, Latvijas Jauno ārstu asociācijas valdes locekle Anna Klēšmite-Blūma un Latvijas Bankas Monetārās politikas pārvaldes Makroekonomikas analīzes daļas galvenais ekonomists Oļegs Krasnopjorovs. Savukārt par starptautisko pieredzi veselības aprūpes sistēmu kapacitātes celšanā konferences otrajā daļā runāja Zviedrijas Veselības ekonomikas institūta pētniecības direktore Sāra Ūlofsone, Slovēnijas parlamenta deputāte Iva Dimiča, Starptautisko inovatīvo farmaceitisko firmu asociācijas direktore Vladislava Marāne, kā arī Igaunijas Veselības apdrošināšanas fonda priekšsēdētājs Rains Lāne. Konferenci rīkoja Saeimas Sociālo un darba lietu komisija sadarbībā ar Rīgas Stradiņa universitāti.

22. novembris. Forums “Iedzīvotāju padomes: kopienu balss un palīgs pašvaldību izaugsmei”

Pasākumu atklāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa un Lielbritānijas vēstnieks Latvijas Republikā Pols Bramels un organizēja Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas Administratīvi teritoriālās reformas rezultātu izvērtēšanas apakškomisija sadarbībā ar Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju, Sabiedriskās politikas centru PROVIDUS un Britu padomes pārstāvniecību Latvijā. Forums sākās ar PROVIDUS prezentāciju par iedzīvotāju padomēm Latvijā, un pēc tam risinājās ekspertu diskusija. Tajā piedalījās Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas Administratīvi teritoriālās reformas rezultātu izvērtēšanas apakškomisijas priekšsēdētājs Valdis Maslovskis, Siguldas novada domes priekšsēdētājs Linards Kumskis, Rēzeknes novada Viļānu iedzīvotāju padomes priekšsēdētāja Vija Piziča, Bauskas novada Valles pagasta iedzīvotāju padomes priekšsēdētāja vietniece Gita Zemīte un laikraksta “Dzirkstele” galvenā redaktore Ginta Alberte.

Forums “Iedzīvotāju padomes: kopienu balss un palīgs pašvaldību izaugsmei”

Izstādes

22. februāris. Fotoizstāde “Ukraina. Kara hronika”

Izstādi atklāja Saeimas priekšsēdētājas biedre Antoņina Ņenaševa, klātesošos uzrunāja deputātu grupas sadarbības veicināšanai ar Ukrainas parlamentu vadītājs Jānis Skrastiņš un Ukrainas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Anatolijs Kucevols. Izstāde tapusi sadarbībā ar Ukrainas Augstāko Radu, un tās priekšsēdētāja vietniece Olena Kondratjuka Ukrainas parlamenta un visas ukraiņu tautas vārdā pateicās Latvijai par draudzību, atbalstu un palīdzību. Izstādīto fotogrāfiju autori ir divi ievērojami ukraiņu fotožurnālisti – Makss Levins un Jans Dobronosovs. Makss Levins bija portāla *LB.ua* reportieris. Viņš 40 gadu vecumā 2022. gada martā netālu no Kijivas gāja bojā pēc diviem krievu apzināti raidītiem šāvieniem. Jans Dobronosovs ir portāla *Telegraf.ua* fotogrāfs. Viņš dokumentē cilvēku stāstus jau kopš pirmajām pilna mēroga iebrukuma dienām.

27. marts. Fotoizstāde “Latvija NATO: parlamentārais ceļš”

Atzīmējot 20. gadadienu kopš Latvijas kļūšanas par pilntiesīgu Ziemeļatlantijas līguma organizācijas jeb NATO dalībvalsti, Saeimā 27. martā tika atklāta fotoizstāde “Latvija NATO: parlamentārais ceļš”. To atklāja Saeimas priekšsēdētājas biedre Zanda Kalniņa-Lukaševica un Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētājs Raimonds Bergmanis. Klātesošos uzrunāja arī Kanādas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Braiens Svorks. Kanāda bija pirmā no NATO dalībvalstīm, kuras ratificēja Latvijas pievienošanos NATO, un patlaban vada NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupu Latvijā. Izstādē bija apkopoti gan vēl analogās fotogrāfijas laikmetā dokumentētie Latvijas pirmie soļi ceļā uz NATO, gan fotomirkļi no pēdējo gadu notikumiem, kas ilustrē gan Latvijas lomu pasaules spēcīgākajā militārajā aliansē, gan NATO sabiedroto solidaritāti.

Fotogrāfiju izstāde “Latvija NATO: parlamentārais ceļš”

18. aprīlis. Fotoizstāde “Latgalietis XXI gadsimtā”

Par godu Latgales kongresa gadadienai Saeimas namā 18. aprīlī tika atklāta fotoizstāde “Latgalietis XXI gadsimtā”. Izstādē varēja aplūkot 12 autoru uzņemtas fotogrāfijas ar tajās iemūžinātiem dažādiem Latgales cilvēkiem, viņu paražām, tikumiem, tradīcijām un rakstura īpašībām. Izstādi atklāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa, Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisijas priekšsēdētājs Edmunds Teirumnieks un sekretāre Anna Rancāne. Klātesošos uzrunāja arī Krāslavas ģimnāzijas skolniece un skatuves runas konkursa “Vuolyudzāni” uzvarētāja Anna Guba, latgaliešu valodas, kultūras un vēstures olimpiādes uzvarētāji Nautrēnu vidusskolas skolēni Rūta Vonoga un Renārs Jurdžs. Priekšnesumus sniedza latgaliešu kultūras kustības “Volūda” folkloras kopa “Ceidari”. Saeimā izstādītās fotogrāfijas bija daļa no ceļojošās izstādes, kas tapa 2017. gadā par godu Latgales kongresa simtgadei.

16. maijs. Fotoizstāde “Nācijas simbols. Ukrainu višivanka”

Solidarizējoties ar ukraiņu tautu un par godu Ukrainas nacionālā lepnuma – izšūtā krekla višivankas – dienai Saeimas namā 16. maijā tika atklāta fotoizstāde “Nācijas simbols. Ukrainu višivanka”. Izšūtais krekls ir Ukrainas nacionālās identitātes, vienotības un bagātā kultūras mantojuma simbols. Patlaban višivankai ir īpaša nozīme – Krievijas izvērstajā agresijas karā ukraiņi ir spiesti aizstāvēt savu nacionālo autentiskumu un cīnā par to atdot dzīvību. Izstādi atklāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa un Ukrainas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Anatolijs Kucevols. Ivana Hončara muzeja kolekcijas ukraiņu tautastērpu fotogrāfijās varēja aplūkot dažādu Ukrainas reģionu tradicionālo apģērbu un izšuvumu paraugus no 19. gadsimta beigām un 20. gadsimta sākuma. Katram reģionam ir savas izšūšanas tradīcijas un ornamentu simbolika, un katrs amatnieku rokām darinātais krekls ir unikāls.

Fotoizstāde “Nācijas simbols. Ukrainu višivanka”

6. jūnijs. Izstāde “Mēs atgriezāties”

Komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienas priekšvakarā, 6. jūnijā, Saeimas namā tika atklāta Jēkabpils vēstures muzeja izstāde “Mēs atgriezāties”. 1941. gada 14. jūnijā un 1949. gada 25. martā pār Latviju vēlās masveida deportāciju viļņi – padomju vara arestēja un piespiedu kārtā pārvietoja uz Sibīriju 57 568 Latvijas iedzīvotājus, tai skaitā 14 728 bērnus un pusaudžus. Ar klusuma brīdi klātesošie pieminēja padomju varas represēto skaudros likteņus, piedzīvotās sāpes un ciešanas. Izstāde bija veltījums arī tiem, kuri pēc izsūtījuma atgriezās dzimtenē. Visi fotoportretos iemūžinātie cilvēki izsūtīšanas brīdī vēl bija bērni vai ir piedzimuši Sibīrijā. Izstādi atklāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa un Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšsēdētāja Agita Zariņa-Stūre. Klātesošos uzrunāja arī Jēkabpils vēstures muzeja direktore Inese Berķe un Politiski represēto apvienības pārstāve Maruta Līce.

26. septembris. Izstāde “Stipri saknēs”

Starptautiskās senioru dienas ieskaņā 26. septembrī Saeimas namā tika atklāta izstāde “Stipri saknēs”. To bija izveidojusi Latvijas Pensionāru federācija sadarbībā ar tautas daiļamata meistariem, un tajā bija uzsvērtā latviešu etnogrāfiskā lielā lakata jeb villdrānas nozīme. Villdrānu bērniņam tūlīt pēc piedzimšanas dāvāja vecvecāki, un tā tika pārmantota no paaudzes paaudzē. Izstādē ar īsiem, kodolīgiem stāstiem tika izgaismots tas, cik unikāla nozīme ir kopienas identitātes vērtībām un kā mēs tās pārmantojam. Pasākumu atklāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa un Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas priekšsēdētājs Andris Bērziņš. Klātesošos uzrunāja arī Latvijas Pensionāru federācijas priekšsēdētājas vietniece Vija Brikmane un izstādes autore Liesma Kalve, bet pasākumu ar skanīgām latviešu tautas dziesmām kuplināja Ozolnieku Tautas nama sieviešu vokālais ansamblis “Madaras”.

4. novembris. Fotokonkursa “Mana Latvija. Mana atbildība” laureātu darbu izstāde

4. novembrī tika svinīgi atklāta jauniešu fotokonkursa “Mana Latvija. Mana atbildība” laureātu darbu izstāde. Tika apbalvoti uzvarētāji, īpašo balvu ieguvēji, kā arī pedagogi, kas rosinājuši jauniešu dalību konkursā. Izstādi atklāja Saeimas priekšsēdētājas biedre Zanda Kalniņa-Lukaševica. Klātesošos uzrunāja arī Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētājs Raimonds Bergmanis, Zemessardzes komandieris brigādes ģenerālis Kaspars Pudāns, Jaunsardzes centra direktors pulkvedis Aivis Mirbahs, bijušais Nacionālo bruņoto spēku (NBS) komandieris atvaļināts viceadmirālis Gaidis Andrejs Zeibots un bijušais NBS komandieris atvaļināts ģenerālleitnants Raimonds Graube. Konkursā uzvarējušo darbu autori ir Edgars Ancītis, Amanda Anusāne, Patrīcija Bērziņa, Dāvis Birzgalis, Sandra Kirilova, Laura Māliņa, Emīlija Skrupska, Līga Soma un Marta Sanija Zepa. Pēc izstādes atklāšanas labāko darbu autori piedalījās NBS organizētā izziņas pasākumā “Dronu spējas”, kur tika sniegti praktiski bezpilota gaisa kuģu paraugdemonstrējumi.

28. novembris. Izstāde “Sadraudzības krāsas: Ukraina–Latvija”

Stiprinot Latvijas un Ukrainas savstarpējo solidaritāti un atbalstu, Saeimas namā 28. novembrī tika atklāta ukraiņu bērnu zīmējumu izstāde “Sadraudzības krāsas: Ukraina–Latvija”. Izstādi atklāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa un Ukrainas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Anatolijs Kucevols. Tāpat klātesošos uzrunāja Latvijas goda konsule Černihivas apgabalā Olena Višņakova un Saeimas deputātu grupas sadarbības veicināšanai ar Ukrainas parlamentu vadītājs Jānis Skrastiņš. Izstādē bija apskatāma daļa no darbiem, kas tapuši pārskata gada vasarā Černihivā sarīkotajās zīmēšanas meistarklasēs, kurās piedalījās vairāk nekā 100 bērnu vecumā no septiņiem līdz 18 gadiem. Olenas Višņakovas un labdarības fonda “Semargls” organizētās meistarklases piedāvāja ne tikai mākslas nodarbības, bet arī terapeitisku atbalstu kara skartajiem bērniem. Zīmējumi dāvināti Latvijai kā pateicība par atbalstu Ukrainai grūtajos brīžos cīņā pret agresoru.

Sports

Saeimas hokeja komanda draudzības spēlē tiekas ar Latvijas Hokeja federācijas komandu

3. maijs. Saeima pret Latvijas Hokeja federācijas komandu

Pirms pasaules čempionāta hokejā 3. maijā “Arēnā Rīga” Saeimas hokeja komanda jau otro reizi draudzības spēlē mēroja spēkiem ar Latvijas Hokeja federācijas komandu. Saeimas komanda piekāpās ar rezultātu 2:11 un novēlēja Hokeja federācijas komandai, lai tās uzvara kļūst par ceļamaizi Latvijas izlasei pasaules čempionātā Ostravā, Čehijā. Par mača vērtīgāko spēlētāju tika atzīts Helmutis Balderis, par labāko

vārtsargu – Toms Broks, par labāko aizsargu – Atis Švinka, par labāko uzbrucēju – Patriks Švinka, par rezultatīvāko spēlētāju – Lauris Dārziņš, par atraktīvāko spēlētāju – Lauris Lizbovskis. Saeimas komandas sastāvā laukumā devās deputāti Lauris Lizbovskis, Ričards Šlesers un Atis Švinka, kā arī bijušie Saeimas deputāti Gaidis Bērziņš un Imants Parādnieks. Komandas cīņas sparū stiprināja Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas Sporta apakškomisijas priekšsēdētājs Dāvis Mārtiņš Daugavietis, kā arī komandas treneris Andris Kulbergs. Spēlētāju rindās bija arī Saeimas darbinieki, deputātu un darbinieku ģimenes locekļi.

11. novembris. Saeima pret NBS un NATO futbola komandām

11. novembrī Lāčplēša dienai veltītā futbola turnīrā Saeimas komanda Nacionālo bruņoto spēku Ādažu bāzes sporta kompleksā ar rezultātu 1:6 piekāpās NBS Sauszemes spēku mehanizētās brigādes komandai, savukārt mačā ar NATO spēņu kontingenta komandu nospēlēja neizšķirti un turnīrā ieguva godpilno 3. vietu. Saeimas futbola komandas kapteinis Ainars Latkovskis puda prieku par neizšķirto rezultātu, kas panākts mačā pret futbola nācīgas – Spānijas – pārstāvjiem. Saeimu futbola laukumā pārstāvēja deputāti Dāvis Mārtiņš Daugavietis, Mārtiņš Felss, Kristaps Krištopans, Atis Labucis, Lauris Lizbovskis un Jānis Vitenbergs.

5.3. Sabiedrības iesaistes pasākumi un parlamenta tradīcijas

Pasākumi jauniešiem

Skolu programma “Iepazīsti Saeimu”

2024. gadā kopumā teju 1000 skolēnu no vidusskolu un pamatskolu vecākajām klasēm piedalījās izglītojošajā skolu programmā “Iepazīsti Saeimu”. Projekta ietvaros nodarbības tika organizētas gan Saeimas namā, gan izbraukumos skolās. Parlamenta skolu programmas mērķis ir ieinteresēt jauniešus par Latvijā notiekošajiem politiskajiem procesiem, izglītot par Saeimu, likumdošanu, deputātu darbu, demokrātiju un sabiedrības līdzdalību. Skolu programma ļauj jauniešiem interaktīvā veidā nostiprināt un papildināt mācību stundās gūtās zināšanas par valsts pārvaldi un parlamenta darbu.

11. Jauniešu Saeima

26. aprīlī sanāca 11. Jauniešu Saeima.

Šis Saeimas projekts veicina jauniešu izpratni par parlamenta darbu un likumdošanu un rosina interesi par politiku.

Atzīmējot 20. gadadienu kopš Latvijas kļūšanas par Eiropas Savienības un NATO dalībvalsti, 11. Jauniešu Saeimas izraudzītais vadmotīvs bija vērsts uz nākotni – “Latvija pēc 20 gadiem”. Jaunieši sprieda par to, kā līdz šim pieņemtie lēmumi, pašreizējā izglītības sistēma, ieguldījums valsts drošībā un citi apstākļi ietekmēs Latviju, kurā mēs dzīvosim 2044. gadā. Jaunieši 26. aprīļa rītā pulcējās Saeimas Sēžu zālē un pēc tam strādāja četrās komisijās. Otrajā sēdē tās dalībnieki diskutēja par komisijās atbalstītajām idejām un tās iekļāva 11. Jauniešu Saeimas deklarācijā. Jaunieši strādāja Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijā, Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijā, Eiropas lietu komisijā un Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā. 11. Jauniešu Saeimas sēdes vadīja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa un priekšsēdētājas biedre Zanda Kalniņa-Lukaševica, bet darbu komisijās – Edmunds Cepurītis, Igors Rajevs, Leila Rasima un Agita Zariņa-Stūre.

Reportiera darbnīca

23. maijā Saeimas namā viesojās Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes komunikācijas zinātnes studenti, lai, praktiski darbojoties, apgūtu reportiera amata prasmes un iepazītu šā darba specifiku parlamentā. Topošajiem žurnālistiem bija iespēja vairāk uzzināt par parlamentu, likumdošanu, dialogu ar sabiedrību un mediju darbu Saeimā. Studenti Saeimu apmeklēja studiju kursa “Reportiera darbnīca” ietvaros, un pasākums tika organizēts sadarbībā ar Saeimas Sabiedrisko attiecību biroju. Topošajiem žurnālistiem tika dota iespēja attīstīt reportiera darba iemaņas, veicot profesijai raksturīgus uzdevumus reālā darba vidē.

Parlamenta tradīcijas un citas iniciatīvas

Barikāžu piemiņas pasākums

Atceroties 1991. gada janvāra barikāžu notikumus, pie Saeimas nama tika iedegts atmiņu ugunskurs. Pie tā tradicionāli pulcējās žurnālisti, kuri barikāžu laikā atspoguļoja tautas nevardarbīgo pretošanos un informēja par vēsturiskajiem notikumiem cilvēkus gan Latvijā, gan ārzemēs. Pasākumā piedalījās tolaik radio, televīzijā un drukātajā presē strādājušie žurnālisti, kino ļaudis, Augstākās padomes Preses centra darbinieki, Augstākās padomes deputāti, Saeimas Prezidija locekļi un deputāti. Atceres pasākums par godu 1991. gada janvāra notikumiem turpinājās Saeimas nama Sarkanajā zālē, kur klātesošos uzrunāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa, Atmodas laika līderis Dainis Īvāns un Augstākās padomes Tautas frontes frakcijas vadītājs Jānis Dinevičs. Tika demonstrēts Silvas Bendrātes (Latvijas Radio korespondente Kuldīgā 1991. gada barikāžu laikā) atmiņu videostāsts.

Barikāžu laika atmiņu ugunskurs pie Saeimas nama

Asinsdonoru diena

11. aprīlī, asinsdonoru dienā, ikviens bija aicināts pie Saeimas nama ziedot asinis līdzcilvēku dzīvības un veselības glābšanai. Kā jau ierasts, akcijā piedalījās arī Saeimas deputāti un darbinieki. Viena ziedošanas reize – tā ir iespēja palīdzēt līdz pat trim nelaimē nonākušiem cilvēkiem. Asins ziedošana sniedz gandarījumu par palīdzību citiem grūtā brīdī, kā arī uzlabo donora veselību, tostarp palīdz atjaunot asins sastāvu.

Pavasara talka “Dāvana Latvijai”

Saeimas deputāti un darbinieki 10. maijā ikgadējā pavasara talkā “Dāvana Latvijai” sakopa Jāņa Čakstes dzimtas māju “Auči” apkārtni, sakopa parku, atjaunoja koku stādījumus liepu alejā, stādīja liepas un kastaņas, izveidoja pie muzeja jaunu puķu dobi, kā arī turpināja īpašas burtu takas izveidi. Saeimas talcinieki “Aučiem” dāvināja ceriņu šķirni ‘Brīve’, kas selekcionēta par godu Saeimas simtgadei. Šie ceriņi simboliski vēsta par uzticību mūsu valsts augstākajām vērtībām – brīvībai, neatkarībai un demokrātijai. Šīs šķirnes ceriņi iestādīti arī Rīgā, Neatkarības laukumā pie Jēkaba ielas. Saeimas pavasara talka ir simboliska dāvana Latvijai, atzīmējot mūsu valsts neatkarības atjaunošanas gadadienu.

Muzeju nakts

Atzīmējot Latvijas kā Eiropas Savienības un NATO dalībvalsts divdesmito gadskārtu, 18. maijā, Muzeju naktī, Saeimas nams vēra durvis vairāk nekā 1500 apmeklētājiem. Parlamenta viesi izzināja Latvijas ceļu uz dalību Ziemeļatlantijas aliansē un priekšrocības, ko ikdienā baudām kā Eiropas Savienības pilsoņi. Muzeju nakts ekspozīcijā “Latvija ES un NATO 20” akcentēti būtiskākie ieguvumi un apkopoti gan vēl analogās fo-

togrāfijas laikmetā dokumentētie Latvijas pirmie soļi ceļā uz NATO, gan fotomirkļi no pēdējo gadu notikumiem, kas ilustrē Latvijas lomu pasaules spēcīgākajā militārajā aliansē un NATO sabiedroto solidaritāti. Saeimas viesi – gan jaunieši, gan ģimenes ar bērniem, gan seniori, kā arī Rīgas viesi no dažādām valstīm – apskatīja arī parlamenta telpas un izstaigāja Sēžu zāli, Dzeltenu zāli, Sarkano zāli un Balsošanas zāli.

Eiropas diena

Par godu Latvijas divdesmitajai gadskārtai Eiropas Savienībā 9. maijā – Eiropas dienā – pie Saeimas nama bija sarīkots Eiropas pikniks. Ikviens interesents tika aicināts neformālā gaisotnē kopā ar visiem svinēt svētkus, sarunāties ar citiem dalībniekiem un iepazīties ar plašo Eiropas kulināro mantojumu, baudot Austrijas, Beļģijas, Čehijas, Francijas, Grieķijas, Igaunijas, Itālijas, Īrijas, Lietuvas, Nīderlandes, Polijas, Portugāles, Slovākijas, Slovēnijas, Somijas, Spānijas un Ungārijas, kā arī Eiropas Savienības kandidātvalstu Gruzijas un Ukrainas vēstniecību sarūpētos nacionālos ēdienus. Pasākumu atklāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa un Eiropas lietu komisijas priekšsēdētājs Edmunds Cepurītis. Klātesošos uzrunāja arī Eiropas Savienības prezidējošais valsts – Beļģijas – vēstnieks Latvijas Republikā Karls Pēterss, kurš rezidē Stokholmā, Zviedrijā. Pasākuma dalībnieki iesaistījās erudīcijas spēlē “Es un ES” un pārbaudīja savas zināšanas par Eiropas Savienības jautājumiem.

Saeimas dalība sarunu festivālā “Lampa”

6. jūlijā Saeima pirmo reizi piedalījās sarunu festivālā “Lampa”. Saeimas rīkotajā diskusijā parlamentā pārstāvētie politiskie spēki kopā ar klātesošajiem sprieda par nākotnes Saeimu un to, vai mākslīgais intelekts pārņems politiku.

Diskusijā piedalījās Saeimas deputāti Andrejs Judins, Rihards Kols, Andris Kulbergs, Jana Simanovska, Edmunds Zivtiņš un Ekonomikas ministrijas parlamentārais sekretārs Jurgis Miezainis. Sarunu vadīja televīzijas un radio personība Gustavs Terzens.

Pasākumā sprieda par to, vai spējam atšķirt īstas deputātu fotogrāfijas un runas no dziļviltojumu jeb *deep-fake* radītā satura, vai demokrātijas ir gatavas jaunajiem spēles noteikumiem un kā šajos apstākļos tiek veidota politika Latvijā. Tāpat tika pārrunāts, kā jauno tehnoloģiju sniegtās iespējas varam izmantot savā labā, kā stiprināt sabiedrības kritisko domāšanu un veicināt uzticēšanos parlamentam, valdībai, valstij.

Diskusija “Saeima 2040: vai mākslīgais intelekts pārņems politiku jeb parlamentārās demokrātijas laikmeta izaicinājumi” notika Cēsu pils parkā, uz skatuves APGAISMO.

Saeimas rīkotā diskusija sarunu festivālā “Lampa”

Senioru diena

30. septembrī Saeimā pirmo reizi tika atzīmēta Senioru diena. 100 aktīvākie Latvijas Pensionāru federācijas biedri no visiem reģioniem tikās parlamentā, lai spriestu par senioriem aktuāliem jautājumiem. Pasākuma dalībnieki darbojās trijās īpaši šim pasākumam izveidotās tematiskajās komisijās – Digitālās prasmes komisijā, Sociālajā komisijā un Veselības komisijā –, sprieda par Latvijas Pensionāru federācijas sagatavoto rezolūciju un pēc tam prezentēja komisiju tematiskos ziņojumus. Atklājot pasākumu, tā dalībniekus uzrunāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa, Ministru prezidentes parlamentārā sekretāre Dace Kļaviņa un Latvijas Pensionāru federācijas priekšsēdētāja Aija Barča. Ievadot tematiskās diskusijas, seniorus uzrunāja Ministru prezidente Evika Siliņa, finanšu ministrs Arvils Ašeradens, labklājības ministrs Uldis Augulis, veselības ministrs Hosams Abu Meri un viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministre Inga Bērziņa.

Atvērto durvju diena

27. septembrī Saeimas namā bija Atvērto durvju diena. Turpinot atzīmēt Latvijai nozīmīgas gadadienas, Saeimas nama viesiem tika dota iespēja uz jebkuru vietu Latvijā bez maksas nosūtīt īpaši Baltijas ceļa gadadienai veltītu pastkarti un nofotografēties vides objektā “Pievienojies Baltijas ceļam!”.

Ziemassvētku labdarības akcija

Parlaments katru gadu decembrī vienojas Ziemassvētku labdarības akcijā, sarūpējot svētku dāvanas bērniem, kuriem īpaši nepieciešams atbalsts. Pēc Krievijas pilna mēroga iebrukuma uzmanība ir pievērsta Ukrainai.

Šajā reizē parlamenta deputāti un darbinieki vienojās labdarības akcijā, sarūpējot apģērbu, mantas, sadzīves tehniku, rotaļlietas un citas nepieciešamās mantas bērniem, kuri mitinās sociālās un psiholoģiskās rehabilitācijas centros Černihivas pilsētā, Nižinas pilsētā un Hmeļnicas ciemā.

Noslēdzot labdarības akciju, 19. decembrī pie Saeimas nama norisinājās tradicionālā Ziemassvētku radošā darbnīca. Parlamenta deputāti un darbinieki, kā arī ikviens interesents varēja apgleznot piparkūku sirdis un veidot sveicienu kartītes. Apgleznātās piparkūku sirdis, apsveikumus un Saeimas sagādātos ziedojumus uz Ukrainu nogādāja mikroautobuss un divas vieglās automašīnas, kas iepriekš kalpojušas Latvijas parlamenta vajadzībām. Arī šie transportlīdzekļi tika nodoti rehabilitācijas centru rīcībā.

Saeimas Ziemassvētku labdarības akcijā sarūpētās dāvanas dodas ceļā pie bērniem Ukrainas rehabilitācijas centros

Citi pasākumi

3. maijs. Grāmatas “Karš, mīlestība, brīvība” atvēršana

Lai godinātu ievērojamo valstsvīru Jāņa Čakstes un Konstantīna Čakstes piemiņu, Saeimas namā 3. maijā notika Katrīnas Čakstes-Vilsones atmiņu grāmatas “Karš, mīlestība, brīvība” atvēršanas pasākums. K. Čakste-Vilsone ir pirmā Latvijas prezidenta Jāņa Čakstes mazmeita, un viņa mūsu valsts neatkarības atjaunošanas svētku laikā ar ģimeni viesojās Latvijā. Pasākumu atklāja Saeimas sekretārs Edvards Smiltēns un viņa biedrs Jānis Grasbergs. Klātesošos uzrunāja K. Čakste-Vilsone, kā arī Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas arhibīskaps Jānis Vanags un Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrības direktore Karina Pētersone. Grāmata veltīta autores vecāku Konstantīna Čakstes un Anastasijas Stīpnieks-Čakstes piemiņai. K. Čakste-Vilsone tajā aprakstījusi vecāku dzīvi pirmskara Latvijā, tēva apcietināšanu un nāvi, bēgļu gaitas uz Zviedriju, tālāko ceļu pāri okeānam un dzīvi ASV.

27. maijs. Biogrāfiskās vārdnīcas “Latvijas Satversmes sapulce deputātu biogrāfijās, 1920–1922” atvēršana

Godinot Latvijas parlamentārisma ieviesējus, Saeimas namā 27. maijā tika atvērta Latvijas Nacionālā arhīva izdotā biogrāfiskā vārdnīca “Latvijas Satversmes sapulce deputātu biogrāfijās, 1920–1922”. Pasākumu atklāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa, Latvijas Nacionālā arhīva direktore Māra Sprūdža un vadošais pētnieks Gints Zelmenis. Izdevuma sastādītāji ir Ēriks Jēkabsons, Valters Ščerbinskis un Gints Zelmenis. Izdevumā ietvertas Satversmes sapulcē ievēlēto deputātu biogrāfijas, atspoguļotas Satversmes sapulces vēlēšanas un to rezultāti, sniegtas ziņas par deputātu izglītības līmeni un politisko darbību, kā arī par viņu tālāko likteni pēc Satversmes sapulces pilnvaru beigām. Pasākuma apmeklētāji varēja aplūkot arī Latvijas Republikas Satversmes I daļas (1920–1922) izstrādes dokumentu oriģinālus no Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts vēstures arhīva krājuma.

16. oktobris. Franča Trasuna 160 gadu jubilejas piemiņas pasākums

16. oktobrī Saeimas nama pagalmā pie Svētā Jēkaba katedrāles notika izcilā valstsvīra Franča Trasuna 160 gadu jubilejas piemiņas pasākums. To rīkoja Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija. Klātesošos uzrunāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa, Rīgas arhidiecēzes palīgbīskaps Andris Kravalis, vēsturnieks Vladislavs Malahovskis, Augstākās tiesas senators Jānis Pleps un rakstniece Inga Ābele. Muzikālu priekšnesumu sniedza folkloras kopa “Kolnasāta”. F. Trasunam, garīdzniekam un literātam, bija lieli nopelni Latvijas valstiskuma tapšanā: viņš bija Satversmes sapulces, 1. un 2. Saeimas deputāts. 1917. gada pavasarī F. Trasuns vadīja Latgales kongresu Rēzeknē, kur tika pieņemts lēmums par Latgales apvienošanu ar pārējiem Latvijas novadiem.

31. oktobris. Latvijas pastmarku un aploksnes prezentācija par godu Parīzes paraolimpisko spēļu laureātiem

Parlamentā notika īpaša dizaina Latvijas pastmarku un aploksnes prezentācija un zīmogošana par godu mūsu sportistiem, kuri ieguvuši godalgas Parīzes paraolimpiskajās spēlēs. Pasākumu atklāja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa, klātesošos uzrunāja arī Latvijas Paralimpiskās vienības vadītāja, Sociālo un darba lietu komisijas Nevienlīdzības mazināšanas apakškomisijas priekšsēdētāja Zane Skujiņa-Rubene un Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas Sporta apakškomisijas priekšsēdētājs Dāvis Mārtiņš Daugavietis, satiksmes ministrs Kaspars Briškens un Latvijas Pasta valdes loceklis Pēteris Lauriņš. Tika godināti sportisti Aigars Apinis, Diāna Krūmiņa un Rihards Snikus, kā arī viņu treneri, fizioterapeiti un atbalsta personas. Godalgotajiem Latvijas sportistiem veltītās pastmarkas un aploksnes dizainu veidojis mākslinieks Ģirts Grīva.

5.4. Saeimas darba atspoguļojums

Pārskata periodā sagatavoti 805 paziņojumi presei, sniedzot informāciju par Saeimas un Saeimas Prezidija darbu, komisiju, apakškomisiju un parlamenta delegāciju aktualitātēm, kā arī par tikšanās reizēm ar ārvalstu amatpersonām, Saeimas organizētajām diskusijām, konferencēm un citiem pasākumiem.

Paziņojumi presei tiek publicēti Saeimas tīmekļvietnē www.saeima.lv, kā arī izplatīti nacionālajiem un reģionālajiem plašsaziņas līdzekļiem, pašvaldībām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un citiem interesentiem. Daļa paziņojumu presei tiek tulkoti un publicēti Saeimas tīmekļvietnē angļu un franču valodā.

Būtiska uzmanība veltīta audiovizuālajai komunikācijai, vēstot par parlamenta darbu, aktuālajiem notikumiem un Latvijas parlamentārisma vēsturi. Veidotas ilustrācijas, animācijas, videostāsti un infografikas, kas piemērotas konkrētiem komunikācijas kanāliem, īpaši sociālajiem medijiem, tādējādi sasniedzot plašāku auditoriju.

2024. gadā Saeimā pastāvīgi bija akreditēti 188 plašsaziņas līdzekļu pārstāvji, kuru ikdienas darbs saistīts ar Saeimas darba atspoguļošanu. Preses dienests mediju pārstāvjiem nodrošināja iespēju saņemt arī vienas dienas, terminēto vai speciālo akreditāciju. Mediju pārstāvjiem tika nodrošināta iespēja vairāku komisiju darbam sekot attālināti. Tāpat attālināti varēja sekot Saeimas sēdēm – Saeimas tīmekļvietnē, *Facebook* kontā un *YouTube* kanālā. Pārskata gadā Saeimā notikušas arī preses konferences, tostarp attālināti reģionālajiem medijiem par sabiedrībā aktuāliem tematiem.

Lai pēc iespējas plašāku sabiedrības daļu nodrošinātu ar informāciju par Saeimas darba kārtības jautājumiem, reģionālo mediju pārstāvjiem ik nedēļu tika sniegts ieskats Saeimas komisiju aktualitātēs un Saeimas sēdē skatāmajos jautājumos.

Sava darba atspoguļošanai Saeima izmanto sociālās platformas *Facebook*, *YouTube*, *Instagram*, *X* un *Flickr*. Pārskata periodā visās parlamenta sociālajās platformās salīdzinājumā ar 2023. gadu pieaudzis sekotāju skaits.

5.5. Apmeklētāju pieņemšana, iesniegumi un ekskursijas

Viena no Saeimas darba prioritātēm ir atvērtība un sadarbība ar sabiedrību. Parlaments iedzīvotājiem nodrošina iespēju iesaistīties likumdošanas procesā, iesniegt priekšlikumus, saņemt informāciju, kā arī klātienē iepazīt parlamenta darbu, apmeklējot Saeimas namu ekskursijās. Pārskata gadā Saeimu ekskursijā apmeklējuši vairāk nekā 6500 iedzīvotāji un mūsu valsts viesi.

Saeimas dialogā ar sabiedrību būtiska nozīme ir Saeimas Apmeklētāju un informācijas centram (turpmāk arī – Centrs), kas ikvienam interesentam nodrošina nepastarpinātu informāciju par parlamenta darbu.

Centrs interesentiem informāciju par parlamenta darbu sniedz pa informatīvo tālruni 67087321 un informatīvo e-pastu (info@saeima.lv). Centrs ikvienam iedzīvotājam dod iespēju iegūt informāciju par Saeimas darbu un iesniegt iesniegumus Saeimai, kā arī klātienē un bez caurlaides tikties ar deputātiem un amatpersonām.

2024. gadā Centru apmeklējuši 2305 cilvēki (tostarp skolēnu apmācību programmas ietvaros), kā arī saņemti 590 zvani pa informatīvo tālruni.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmi ikvienam ir tiesības vērsties Saeimā ar iesniegumu. Iesniegumi ir būtisks informācijas avots, ko Saeimas deputāti, komisijas un frakcijas izmanto ikdienas darbā, un tādējādi iesniedzēji piedalās likumdošanas procesā. Iesniegumi Saeimā tiek pieņemti un izskatīti atbilstoši Saeimas kārtības rullim, iesniegumu likumam, Valsts valodas likumam un citiem normatīvajiem aktiem, kā arī labas pārvaldības principiem.

2024. gadā nevalstiskās organizācijas un iedzīvotāji iesnieguši Saeimai 1633 iesniegumus, tostarp saņemti 22 kolektīvie iesniegumi, un katru no tiem parakstījuši vairāk nekā 10 tūkstoši valsts iedzīvotāju. Vairāk nekā 1235 iesniegumi, izmantojot drošu elektronisko parakstu un e-adresi, parlamentam iesniegti elektroniski, tāpat iesniegumi sūtīti pa pastu.

Iesniegumos parlamentam visbiežāk izteikti likumdošanas priekšlikumi tautsaimniecības, budžeta un nodokļu, veselības aizsardzības, juridiskajos, izglītības, kultūras un zinātnes, kā arī valsts aizsardzības, cilvēktiesību, valsts pārvaldes un pašvaldību jautājumos. Tāpat saņemti iesniegumi, kuros izteikts viedoklis par valsts un pašvaldību iestāžu darbu.

Saeimas Sabiedrisko attiecību birojs katru mēnesi apkopo un sagatavo izskatīšanai Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijā pārskatu par parlamentā saņemtajiem privātpersonu un nevalstisko organizāciju iesniegumiem. Visi pārskati ir pieejami Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas tīmekļvietnē. Tāpat birojs katru mēnesi sagatavo pārskatu par Saeimas Apmeklētāju un informācijas centra darbu un par to ziņo Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai. Šie pārskati pieejami Saeimas tīmekļvietnē.

Ikviena var apmeklēt Saeimas namu ekskursijā

6. ATBALSTS SAEIMAS DARBA NODROŠINĀŠANAI

6.1. Personāla vadība

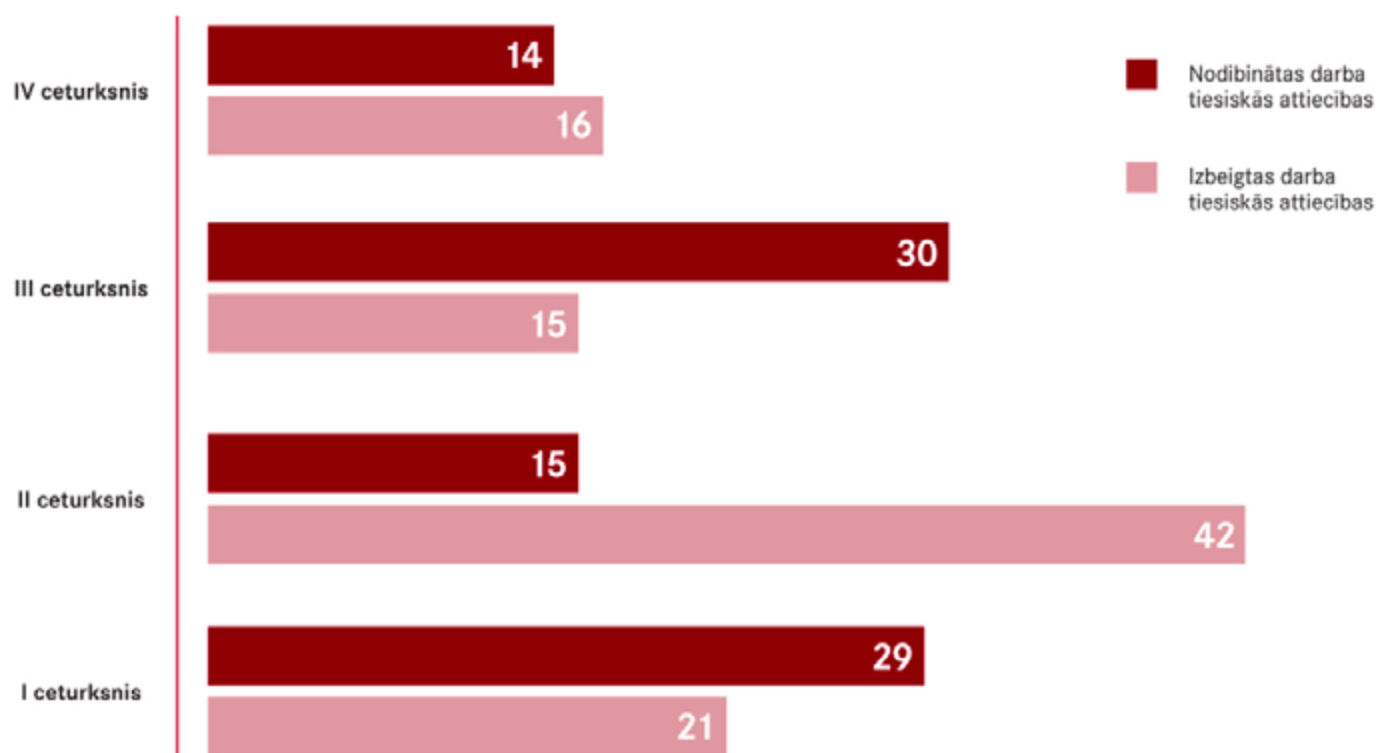
Viens no būtiskākajiem resursiem, uz ko balstās sekmīgs parlamenta darbs, tā nepārtrauktība un attīstība, ir kvalificēti, profesionāli un motivēti darbinieki ar augstu atbildības izjūtu, pieredzi un godprātīgu attieksmi pret darbu. Mūsu spēks ir darbinieku zināšanas un enerģija, kas tiek ieguldīta parlamenta darba attīstībā, nostiprinātu un pārbaudītu parlamenta tradīciju glabāšanā un vienlaikus vēlmē tās integrēt un attīstīt mūsdienīgu piedāvātajās iespējās, šajā procesā pilnveidojot jau esošās un iegūstot jaunas zināšanas, kompetences un prasmes.

Saskaņā ar Saeimas Prezidija apstiprināto Saeimas Administrācijas un citu Saeimas struktūrvienību amatu sarakstu pārskata gada beigās – 2024. gada 31. decembrī – Saeimā strādāja 501 darbinieks (amatu sarakstā – 492,5 amata vietas). No tiem (izņemot fiziskā darba veicējus) augstākā izglītība bija 82,1 %, vidējā izglītība – 9,1 % un vidējā profesionālā izglītība – 3,9 % Saeimas Administrācijas un citu Saeimas struktūrvienību darbinieku. Savukārt Saeimas deputātu palīgu iegūtās kvalifikācijas līmenis bija šāds: augstākā izglītība – 73 %, vidējā izglītība – 24 %, vidējā profesionālā izglītība – 4,9 % un pamatzglītība – 0,8 %.

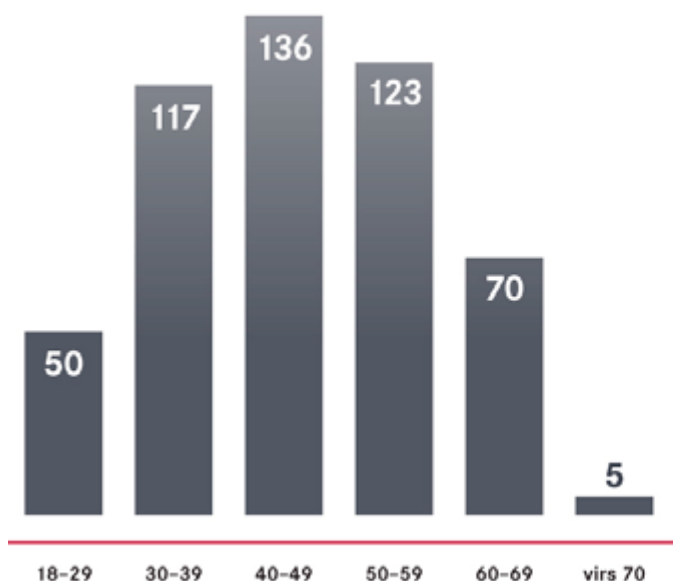
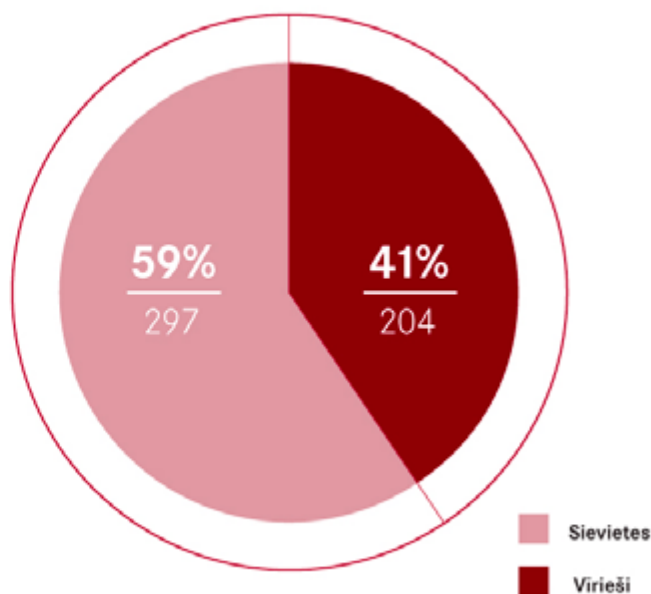
2024. gadā darba tiesiskās attiecības nodibinātas ar 88 darbiniekiem (tai skaitā 38 Saeimas deputātu palīgiem) un izbeigtas ar 94 darbiniekiem (tai skaitā 31 Saeimas deputāta palīgu).

Darba tiesisko attiecību izbeigšanas pamats 56 gadījumos (60 %) bija darba devēja un darbinieka vienošanās, piecos gadījumos (5 %) – darbinieka uzteikums, četros gadījumos (4 %) – darba līguma termiņa izbeigšanās, savukārt darba devēja uzteikums saistībā ar darbinieku skaita samazināšanu – 27 gadījumos (29 %), citi darba tiesisko attiecību izbeigšanas iemesli – divos gadījumos (2 %).

Darbinieku mainība

2024. gadā vidējais amata vietu skaits Saeimas Administrācijā un citās Saeimas struktūrvienībās bija 506,42 amata vietas. Vidējais darbinieku skaits – 497,5.

Darbinieku sadalījums pa vecuma grupām**Darbinieku sadalījums pēc dzimuma**

Turpinot virzību uz mērķi – moderns, digitāls parlaments –, resursu taupīgāku un efektīvāku Saeimas pārvaldību, kā arī drošu un parlamenta specifikai pielāgotu darba vidi, 2024. gadā tika realizēts otrais Saeimas funkciju optimizācijas posms.

Optimizācijas ietvaros tika pārskatītas struktūrvienību funkcijas, procesi un personālsastāvs, tādējādi saskaņā ar Saeimas Prezidija lēmumu¹ tika veiktas strukturālas izmaiņas, tostarp samazināts amata vietu skaits par vidēji sešiem procentiem un attiecībā uz vairākām amata vietām pārskatīti pienākumi un kvalifikācijas prasības. Tādējādi tika īstenots princips, ka Saeimas darbinieku skaitam jābūt mazākam, bet kompetencēm – augstākām.

Strukturālo un personālsastāva izmaiņu mērķis:

- ieviest inovatīvus digitālos risinājumus un apjomīgus informācijas un komunikācijas tehnoloģiju projektus, attiecīgi stiprinot nepieciešamās kompetences, cilvēkresursus, funkciju sadalījumu un darba organizāciju;
- pilnveidot Saeimas autobāzes pārvaldības struktūru, optimizējot resursus autotransporta un remontdarbu pakalpojumu funkciju nodrošināšanai;
- efektīvizēt Saeimas ēku apsaimniekošanas procesu, samazinot tam nepieciešamos cilvēkresursus un vienlaikus mainot darba organizāciju, kā arī digitalizējot pakalpojumu pieteikšanu;
- stiprināt iekšējo komunikāciju un veicināt personāla attīstību;
- optimizēt resursus atbalsta funkciju īstenošanai, pārtraukt mazāk efektīvos (tostarp ar mazāku noslodzi) procesus un novērst funkciju dublēšanos.

Veikti arī citi pasākumi, kas vērsti uz personāla vadības procesu saturisku pilnveidi, personāla attīstību un Saeimas kā darba devēja konkurētspējas stiprināšanu.

Nolūkā sistemātiski paaugstināt Saeimas darbinieku zināšanas, prasmes un kompetences, kā arī spējas pielāgoties mainīgās darba vides izaicinājumiem un aktualitātēm tika plānota un organizēta darbinieku apmācība. Pārskata gadā 1031² organizētā apmācības pasākumā (tostarp darbinieku grupu apmācībā) profesionālo kvalifikāciju paaugstināja 318 darbinieki. Visiem darbiniekiem tika nodrošināta arī apmācība drošības jomā, interešu konflikta un

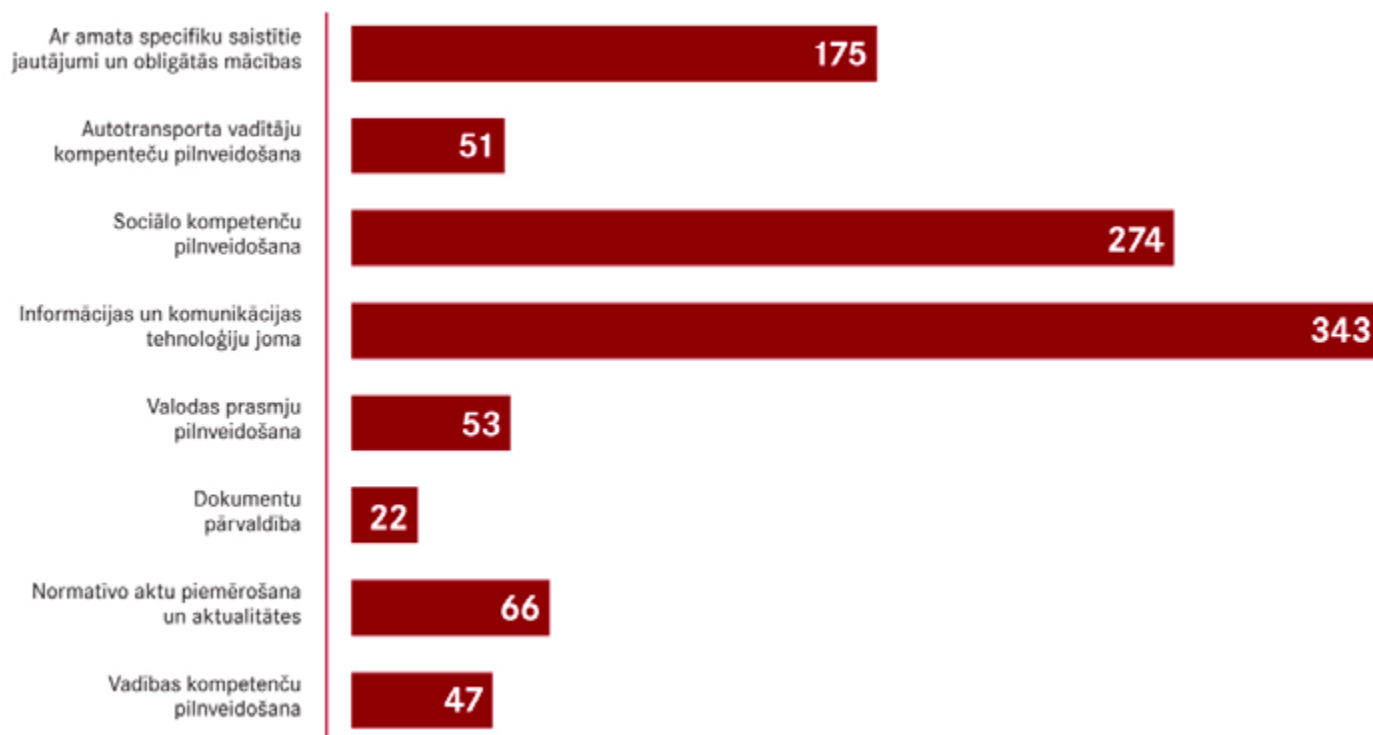
¹ Saeimas Prezidija 2024. gada 11. aprīļa lēmums “Grozījumi Saeimas Prezidija 2023. gada 28. marta lēmumā “Par Saeimas Administrācijas un citu Saeimas struktūrvienību amatu sarakstu””.

korupcijas risku novēršanā, kā arī iespēja pilnveidot sociālās kompetences.

Lai paaugstinātu darba efektivitāti un straujāk ieviestu digitālos risinājumus, Saeimas darbinieku apmācība bija vērsta uz informācijas tehnoloģiju apguvi, digitālo pratību un sociālo kompetenču pilnveidošanu.

Informācija par galvenajām jomām, kurās tika pilnveidotas zināšanas, prasmes un kompetences, kā arī apmeklēto pasākumu skaits atspoguļots grafikā “Darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumu skaits sadalījumā pa jomām 2024. gadā”.

Darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumu skaits sadalījumā pa jomām 2024. gadā

Pārskata gadā tika turpināta personāla vadības procesu digitalizācija nolūkā pilnveidot personāla vadības operacionālo darbu, optimizēt personāla vadības funkciju īstenošanai nepieciešamos resursus un nodrošināt lietotājam ērtu un caurskatāmu personāla dokumentu apriti un atbalsta pieejamību.

Ņemot vērā Saeimas struktūrvienību stratēģijā 2025.–2027. gadam noteikto, personāla politika nākamajam periodam tiek plānota un īstenota, lai nodrošinātu uz attīstību un mūsdienīgiem risinājumiem vērstu profesionālu, lietpratīgu un kompakту komandu, kas nodrošina atbalstu efektīvam un nepārtrauktam Saeimas darbam. Lai sasniegtu šo mērķi, jāturpina Saeimas kā darba devēja konkurētspējas stiprināšana, jānodrošina mūsdienīga, droša, funkcionāla, ilgtspējīga, emocionālo labbūtību un fizisko veselību veicinoša darba vide, kā arī jāmodernizē un jāattīsta personāla vadības procesi.

² Viens darbinieks varēja apmeklēt vairākus apmācības pasākumus.

6.2. Publiskie iepirkumi un juridiskais atbalsts

2024. gadā saskaņā ar Saeimas budžetā piešķirto finansējumu veikti preču, pakalpojumu un būvdarbu iepirkumi atbilstoši Publisko iepirkumu likumā un Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumā noteiktajiem līgumcenu sliekšņiem un iepirkumu metodēm.

Pārskata gadā veikti 24 publiskie iepirkumi, tai skaitā 14 atklāti konkursi, četras sarunu procedūras, divi slēgti konkursi un četri iepirkumi Publisko iepirkumu likuma 9. pantā noteiktajā kārtībā. Veikto iepirkumu rezultātā sagatavoti un noslēgti 25 līgumi³, tai skaitā vispārīgas vienošanās, par kopējo summu 5 168 371,96 eiro bez PVN, kā arī sagatavotas un noslēgtas 12 vienošanās par grozījumiem, tai skaitā iepriekš līguma projektā atrunātiem, jau noslēgtos iepirkuma līgumos.

2024. gadā Saeimas rīkotie iepirkumi netika apstrīdēti ne Iepirkumu uzraudzības birojā, ne Administratīvajā rajona tiesā.

Elektronisko iepirkumu sistēmas e-pasūtījumu apakšsistēmā veikti iepirkumi par kopējo summu 1 009 423,16 eiro ar PVN.

Lai nodrošinātu juridisko atbalstu jautājumos, kas nav saistīti ar likumdošanas procesu, 2024. gadā izstrādāti un precizēti vairāki Saeimas Prezidija lēmumu, Saeimas Administrācijas rīkojumu un citu iekšējo normatīvo aktu projekti, nodrošināts juridiskais atbalsts dažādu līgumu un vienošanos slēgšanai, kā arī sagatavoti dažādi Saeimas saimniecisko līgumu (piegādes, pakalpojumu un būvdarbu līgumi, kuru slēgšanai nav jāveic iepirkuma procedūra), sadarbības līgumu un līgumu grozījumu projekti (kopā aptuveni 200), kā arī pakalpojumu nodošanas un pieņemšanas aktu projekti.

Tiek pilnveidots iekšējais regulējums par zemsliedzīgu iepirkumu veikšanas un līgumu slēgšanas kārtību Saeimā, kā arī nodrošināta pārstāvība aktuālajā tiesvedībā.

14
konkursi

4
sarunu procesi

4
slēgti konkursi

4
iepirkumi

104
piedāvājumi

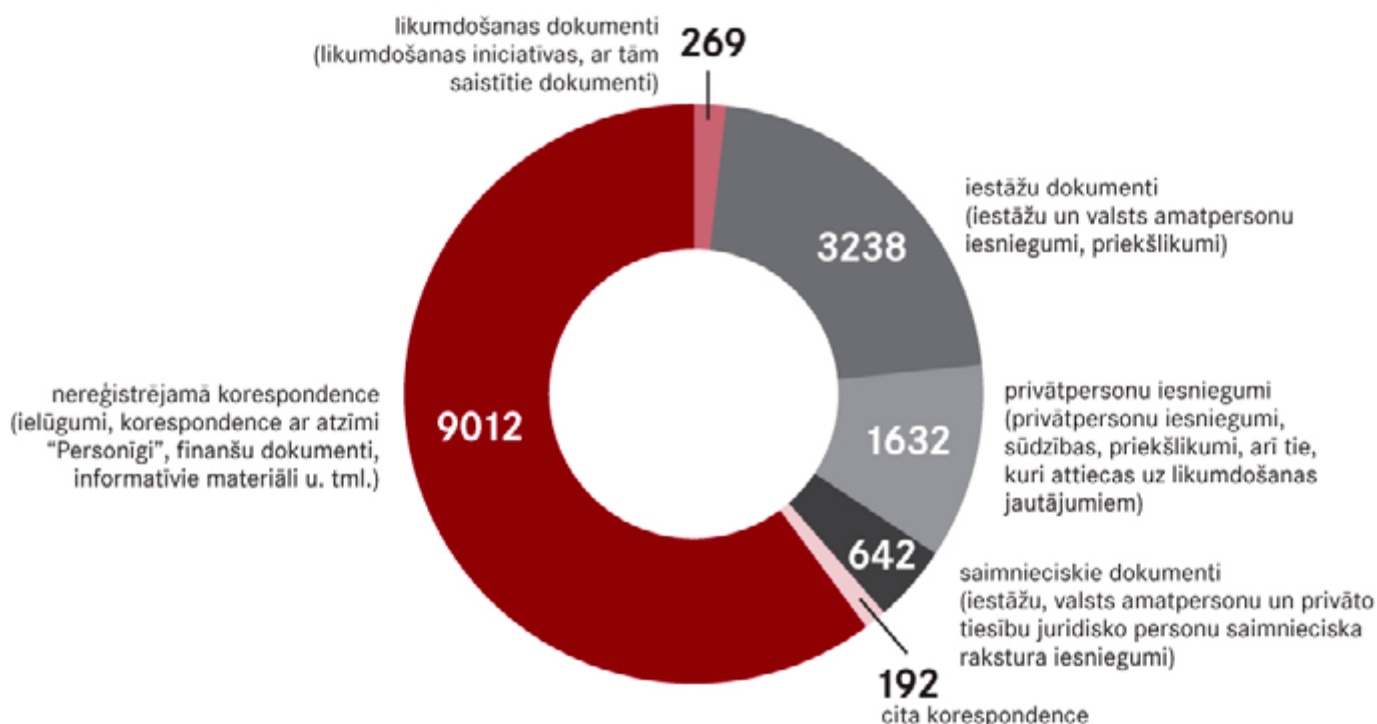
25
līgumi

³ Šajā skaitā nav ietverti līgumi, kas noslēgti 2024. gada sākumā, ja iepirkumi sākti 2023. gadā, bet ir iekļauti līgumi un vispārīgās vienošanās, kas noslēgtas 2025. gada sākumā, pabeidzot 2024. gadā sāktos iepirkumus.

6.3. Dokumentu plūsmas nodrošināšana

Nemot vērā Saeimas darba specifiku, saziņa ar citām institūcijām un sadarbības partneriem, kvalitatīva dokumentu vadība ir būtiska Saeimas darba sastāvdaļa.

2024. gadā uz Saeimas oficiālo adresi, e-pasta adresi *saeima@saeima.lv* un e-adresi nosūtīti un saņemti 15 073 Saeimai, tās struktūrvienībām un deputātiem adresēti dokumenti:

Pārskata gadā elektroniski saņemti 10 948 dokumenti jeb 72 % no kopējā saņemto dokumentu skaita – par 11 % vairāk nekā iepriekšējā pārskata periodā.

Lai nodrošinātu Saeimas pieņemto lēmumu saglabāšanu arhīvs ir kā nozīmīgs informācijas avots nodrošina ne tikai Saeimas darbu i, bet arī nepieciešamo informāciju ārējiem klientiem un sadarbības partneriem. Turpinot virzību uz arhīva digitalizāciju, pārskata gadā turpināta 13. Saeimas arhīvā nodoto papīra dokumentu aprakstīšana un uzskaites sarakstu veidošana arhīva elektroniskajā datubāzē. Izvērtētas, aprakstītas un galīgi noformētas 2048 glabājamo vienību lietas (par 56 % vairāk nekā 2023. gadā). Kopumā arhīva datubāzē iekļauta informācija par 2700 glabājamām 13. Saeimas vienībām.

Aprakstīti 13. Saeimas komisiju sēžu audioieraksti – 420 vienības, un pastāvīgā valsts glabāšanā Latvijas Nacionālajā arhīvā nodoti 12. Saeimas skaņas, foto un video dokumenti – 27 376 glabājamās vienības.

Pārskata gadā attiecībā uz arhīva dokumentu izmantošanu saņemts un izpildīts 101 pieprasījums – par 25 % mazāk nekā iepriekšējā gadā (136 pieprasījumi).

Informācijas pieprasītājiem izsniegtas 1143 dokumentu digitālās kopijas un 56 skaņas dokumentu kopijas.

6.4. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomas nodrošinājums

Ņemot vērā informācijas un komunikācijas tehnoloģiju straujo attīstību un nemitīgi pieaugošo nozīmi, Saeimā ne tikai tiek ieviesti un uzturēti aktuāli ikdienas darba nodrošināšanai nepieciešami risinājumi, bet arī aktīvi sekots līdzi tam, kādi drošības risinājumi tiek izmantoti visā pasaulē arvien biežāk konstatēto informācijas tehnoloģiju incidentu dēļ.

Lai nodrošinātu Saeimas darbības nepārtrauktību, pārskata gadā tika veikta atbilstošu cilvēkresursu piesaiste, funkciju pārskatīšana un sākta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (turpmāk – IKT) pārvaldības procesu pārkārtošana. Izstrādāts jauns, IKT vides izvērtējumā balstīts IKT jomas attīstības koncepts, lai apzinātu faktisko situāciju un nodrošinātu Saeimas IKT attīstībai un tās virzieniem nepieciešamos priekšnosacījumus.

Pārskata periodā tika realizēts pilotprojekts modernas konferenču sistēmas ieviešanai Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas sēžu zālē, kā arī sākta *RVS Horizon HoP* moduļu “Materiālie resursi” un “E-inventarizācija” izstrāde un pilnveide, lai varētu elektronizēt atbalsta procesus un nodrošināt ērtu un intuitīvu vidi šo procesu izpildei personāla, kā arī finanšu un resursu vadības jomā.

6.5. Saimnieciskais nodrošinājums

Pārskata gadā nodrošināta Saeimas valdījumā esošo īpašumu racionāla un efektīva izmantošana, ievērojot normatīvo aktu prasības, kas reglamentē nekustamā īpašuma pārvaldīšanu un apsaimniekošanu. Veikti pasākumi darba vides uzlabošanai, organizēti teritoriju sakopšanas darbi, nodrošināta ēkās ierīkoto inženierkomunikāciju, sistēmu un iekārtu nepārtraukta darbība, kā arī profilaktiskās pārbaudes un remonts, ugunsdrošības, darba drošības un vides pieejamības prasību ievērošana Saeimas ēkās. Ņemot vērā, ka Saeima pati apsaimnieko parlamenta ēkas, pārskata periodā tika nodrošināta Saeimas ēku infrastruktūras uzturēšana, kā arī veikti neatliekami ieguldījumi Saeimas autobāzē – sprinkleru un iekšējo ugunsdzēsības iekārtu sistēmas, kā arī elektroapgādes tīklu un maģistrāļu sadalnes pārbūvē, kas ir kritiski svarīgi ēku uzturēšanai atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Vienlaikus, turpinot izstrādāt iespējamus risinājumus attiecībā uz Saeimas ēku un darba vides pārmaiņām, tika sagatavots konceptuāls skatījums, kurā ietverta informācija par Saeimas ēku kompleksa Vecrīgā tehnisko stāvokli un esošās infrastruktūras novērtējumu, kā arī piedāvāta pārmaiņu koncepcija un tās realizācijas iespējas, lai nodrošinātu plānveidīgu ēku atjaunošanas risinājumu.

Lai īstenotu mērķi – efektīvs transporta nodrošinājums –, pamatojoties uz 2024. gadā veikto datus balstīto darbības analīzi, tika identificēti vairāki Saeimas transporta nodrošinājuma attīstības un nepieciešamo pārmaiņu virzieni. Sadarbībā ar iesaistītajām pusēm veicot atbilstošus pasākumus transporta izmantošanas efektīvizēšanai, tika pārplānoti resursi un veikti būtiski uzlabojumi, lai samazinātu izmaksas, veicinātu oglekļa dioksīda emisiju apjoma samazināšanos un Saeimā ieviestu ilgtspējīgus transporta risinājumus, nodrošinot iespēju atbilstoši lietotāju grupu vajadzībām, maršrutam un braukšanas intensitātei piemērotu autotransportu un enerģijas veidu.

Turpinot virzību uz “zaļās domāšanas” principu ieviešanu, pārskata gadā īstenotas aktivitātes ilgtspējas jomā, nodrošinot daļēju pāreju uz filtrētu krāna ūdeni birojā, samazinot papīra patēriņu un drukas iekārtu toneru izlietojumu.

6.6. Pārskata gada jaunie projekti

Ik gadu Saeima uzsāk un īsteno vairākas jaunas iniciatīvas dažādās parlamentārās dimensijas jomās gan starptautiski, gan nacionālā līmenī. Īsumā par būtiskākajiem 2024. gada jaunajiem projektiem.

Metu konkurss Saeimas nama atjaunošanai

Saeimas ēka ir ne tikai parlamentāriešu darba vieta, bet arī nozīmīgs valsts kultūras piemineklis, kura vērtības ir rūpīgi saglabājamās un nododamas nākamajām paaudzēm. Šajā ēkā strādājusi Satversmes sapulce un visi 14 parlamenta sasaukumi, sākot ar Pirmo Saeimu. Šajā namā atjaunota arī mūsu valsts neatkarība.

Ēkas tehniskais stāvoklis gadu gaitā ir būtiski pasliktinājies. Veiktas tehniskās ekspertīzes, kurās secināts, ka Saeimas namam ir nepieciešama atjaunošana. Galvenās Saeimas ēkas tehniskās problēmas ir saistītas ar konstrukciju nestspējas riskiem, hidroizolācijas trūkumu un novecojušām inženierkomunikācijām.

2021. gadā tika pieņemts lēmums veikt kompleksus ēkas atjaunošanas darbus. Novēršot konstatētās problēmas, paredzēts arī uzlabot ēkas energoefektivitāti, vides pieejamību un darba vidi, vienlaikus saglabājot un izceļot unikālās arhitektoniskās vērtības.

Parlamenta darbs ir konservatīvs un tradīcijās balstīts, taču vienlaikus dzīvs un allaž mainīgs. Arī atjaunotajā Saeimas namā klasiski tradicionālajām vērtībām jābūt līdzsvarotām ar mūsdienīgiem akcentiem un tehnoloģiskajiem risinājumiem.

Svarīgi, lai atjaunotais Saeimas nams turpinātu atvērtu un pieejamu parlamenta tradīciju, paceļot to jaunā kvalitātē. Arī funkcionāli Saeimas nams jāpadara atvērtāks, nodrošinot daudzveidīgas, mūsdienīgas iespējas dažādām apmeklētāju auditorijām (ekskursijas, skolēnu grupas u. c.) vairāk uzzināt par parlamentārismu un likumdevēja darbu.

Ēkai, kas jau 100 gadus kalpojusi demokrātijai, nākotnē primāri jāsaistās ar demokrātijas mājvietu, ar ēkas vēsturi saistītās asociācijas atstājot otrajā plānā. Taču pret nama unikālajām arhitektoniskajām vērtībām jāizturas ar pienācīgu cieņu, mūsdienīgā veidā tās integrējot ēkas koptēlā.

Saeimas ēkas atjaunošanas projektam izveidota konsultatīvā padome, kurā apvienoti arhitektūras, mākslas, vēstures un būvniecības jomu profesionāļi. Tā rūpēsies, lai pārbūves procesā tiktu saglabātas ēkas kultūrvēsturiskās vērtības.

Lai nodrošinātu projekta kvalitatīvu īstenošanu, Saeimas ēka nodota VAS "Valsts nekustamie īpašumi" pārvaldībā. Uzņēmumam ir pieredze sabiedriski nozīmīgu objektu atjaunošanā un spējas realizēt šāda mēroga projektu.

Metu konkursa "Saeimas nama atjaunošana, Rīgā, Jēkaba ielā 11" 1. vietas ieguvēja piedāvātā projekta vizualizācija

Lai iegūtu vīziju par atjaunotās ēkas veidolu, 2024. gadā noslēdzās metu konkurss Saeimas nama Jēkaba ielā 11, Rīgā, atjaunošanai, kas norisinājās sadarbībā ar Valsts nekustamajiem īpašumiem un Saeimas ēkas Jēkaba ielā 11, Rīgā, konsultatīvo padomi, iezīmējot nākotnes Saeimas nama renovācijas ieceri. Tā uzvarētājs sešu pretendentu konkurencē ir SIA "DR arhitekti" un AS "Palast Architekts" kopdarbs, kas būs pamats turpmākajiem projektēšanas darbiem.

Studiju programma Eiropas Savienības kandidātvalstu – Moldovas un Ukrainas – parlamentu administrāciju darbiniekiem

Lai sniegtu atbalstu Eiropas Savienības kandidātvalstīm ceļā uz dalību Eiropas Savienībā, 2024. gada nogalē Saeima sadarbībā ar Rīgas Juridisko augstskolu organizēja studiju programmu Moldovas Republikas (četri dalībnieki) un Ukrainas Republikas (pieci dalībnieki) – parlamentu administrāciju pārstāvjiem.

Programmas mērķis bija sniegt dalībniekiem starpdisciplināru apmācību par juridiskajiem, ekonomiskajiem un politiskajiem aspektiem, kā arī Eiropas Savienības darbību. Tā bija iespēja Moldovas un Ukrainas pārstāvjiem iepazīt Latvijas reformu pieredzi pēdējo 30 gadu laikā un veiksmīgo integrāciju eiroatlantiskajās struktūrās.

Programma bija kombinēta – divu nedēļu tiešsaistes un vienas nedēļas klātienē kurss, kura beigās trīs dienas tiešsaistē notika pārrunas, pārdomas un tika sniegts novērtējums.

Tiešsaistes apmācības ietvaros bija trīs kursi:

- Eiropas Savienības integrācija – par nacionālo parlamentu pieņemto likumdošanas aktu saskaņošanu ar ES tiesību aktiem;
- Eiropas Savienības tiesības – par ES pamatvērtībām, demokrātijas un tiesiskuma sistēmu, iekšējo tirgu;
- Sarunu vadīšanas tehnika – par sarunu stratēģijām, taktikām, argumentāciju un politisko mārketingu.

Klātienē programmas ietvaros dalībniekiem, pamatojoties uz lekcijās sniegto informāciju, tika organizēts grupu darbs. Dalībnieki veica Eiropas Komisijas prioritāšu veidošanas un īstenošanas izpēti dažādās nozarēs, pamatojoties uz izpētes rezultātiem, gatavoja prezentācijas, un tās pēc tam tika sniegtas grupai.

Dalībnieki apmeklēja Ukrainas Republikas un Moldovas Republikas vēstniecības Latvijā, Ārlietu ministriju, Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā, kā arī Okupācijas muzeju.

Dalībnieki klātienē noslēguma ceremonijas laikā saņēma sertifikātus par programmas apguvi.

Lai nodrošinātu programmas pēctecību, no 9. līdz 11. decembrim (pēc atgriešanās mājās) tika rīkotas programmas dalībnieku tiešsaistes tikšanās ar kursu pasniedzējiem, kurās pārrunāti neskaidrie jautājumi, apkopotas idejas un novērtēts katrs programmā iekļautais kurss.

Domapmaiņas rezultātā tika secināts, ka Moldovas un Ukrainas puse uzskata organizēto programmu par veiksmīgu un labprāt piedalītos tajā arī nākamajos gados.

Drošības mācības

Lai pārbaudītu Saeimas civilās aizsardzības plānā un Saeimas darbības nepārtrauktības plānā ietvertos rīcības algoritmus, kā arī atsevišķu parlamenta informācijas sistēmu darbību, Saeimā 12. jūnijā notika civilās aizsardzības un darbības nepārtrauktības mācības. Tajās tika iesaistīti visi klātesošie Saeimas deputāti un darbinieki. Mācības ietvēra vairāku savstarpēji saistītu pasākumu kopumu: Saeimas ēku kompleksa darbinieku pilnīgu evakuāciju, kompetento dienestu piesaisti ārkārtas situācijās, deputātu un darbinieku apziņošanu, nodrošinājuma infrastruktūras pārbaudi un parlamenta darba nodrošināšanu attālināti. Mācībās piedalījās aptuveni 380 personu, ieskaitot arī kompetento iestāžu un ministriju pārstāvjus.

7. SAEIMAS FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS

7.1. Saeimas budžets

Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmi Saeima ir finansiāli patstāvīga. Tās budžeta pieprasījums pēc izskatīšanas un apstiprināšanas Saeimas Prezidiņā iesniedzams finanšu ministram iekļaušanai bez grozījumiem valsts budžeta likuma projektā. Par Saeimas saimniecību lemj Saeimas Prezidijs. Finanšu rīkotājs ir Saeimas Prezidijs vai tā iecelta Saeimas amatpersona. Saeimas grāmatvedību, izdevumu lietderību, likumību un gada pārskatus pārbauda Publisko izdevumu un revīzijas komisija. Saeimas gada pārskatu revidē neatkarīgs revidents un zvērināta revidenta atzinums publiski ir pieejams Valsts kasē. 2024. gadā tika sagatavots ikgadējais budžeta projekts un finanšu gada pārskats, nodrošināta iestādes saimnieciskās un finansiālās darbības grāmatvedības uzskaitē. Saeimai piešķirtā finansējuma ietvaros Saeimas Administrācija nodrošināja Saeimas darbību un pamatfunkciju izpildi, veicot kopējā budžeta finanšu administrēšanu divu budžeta programmu izpildē, atbilstoši apstiprinātajam 2024. gada valsts budžetam.

2024. gadam apstiprināti Latvijas Republikas Saeimas kopējie budžeta izdevumi 35 489 175 eiro, no tiem 34 934 575 eiro – valsts budžeta dotācija, bet pārējie līdzekļi – ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem.

7.2. Budžeta līdzekļu izlietojums

Saeimas 2024. gada budžets (kopā)

Finansiālie rādītāji	2023. gads (faktiskā izpilde)	2024. gads	
		apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	30 882 735	35 189 178	32 867 930
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	30 646 742	34 934 575	32 613 823
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	219 189	40 803	40 307
Valsts budžeta transferti	16 804	213 800	213 800
Izdevumi (kopā)	30 803 646	35 489 178	32 857 853
Uzturēšanas izdevumi (kopā)	29 604 425	33 537 195	32 064 815
Kārtējie izdevumi	29 418 076	33 348 484	31 878 660
Subsīdijas, dotācijas un sociāla rakstura maksājumi un kompensācijas	27 256	22 000	22 000
Kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība	159 092	164 119	164 119
Uzturēšanas izdevumu transferti	1	2592	36
Izdevumi kapitālieguldījumiem	1 199 221	1 951 983	793 038
Finansēšana		300 000	
Naudas līdzekļi un noguldījumi		300 000	

Tajā skaitā:
Programma “Saeimas darbības nodrošināšana”

Finansiālie rādītāji	2023. gads (faktiskā izpilde)	2024. gads	
		apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	30 723 643	35 025 059	32 703 811
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	30 487 650	34 770 456	32 449 704
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	219 189	40 803	40 307
Valsts budžeta transferti	16 804	213 800	213 800
Izdevumi (kopā)	30 644 554	35 325 059	32 693 734
Uzturēšanas izdevumi	29 445 333	33 373 076	31 900 696
Kārtējie izdevumi	29 418 076	33 348 484	31 878 660
Subsīdijas, dotācijas un sociāla rakstura maksājumi un kompensācijas	27 256	22 000	22 000
Uzturēšanas izdevumu transferti	1	2592	36
Izdevumi kapitālieguldījumiem	1 199 221	1 951 983	793 038
Finansēšana		300 000	
Naudas līdzekļi un noguldījumi		300 000	

Programma “Iemaksas starptautiskajās organizācijās”

Finansiālie rādītāji	2023. gads (faktiskā izpilde)	2024. gads	
		apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	159092	164 119	164 119
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	159 092	164 119	164 119
Izdevumi (kopā)	159 092	164 119	164 119
Uzturēšanas izdevumi	159 092	164 119	164 119
Kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība	159 092	164 119	164 119

PUBLISKAIS PĀRSKATS 2024. GADS

Jēkaba iela 11, Rīga, LV-1811 • Tālrunis: 6708 7191 • E-pasts: saeima@saeima.lv

Foto: Foto: Ieva Ābele, Reinis Inkēns, Sandra Paura, Juris Vīgulis

© Latvijas Republikas Saeima, 2025

Jekaba11

Saeima

www.saeima.lv